

BANDIRMA TİCARET BORSASI GES YATIRIM FİZİBİLİTESİ TR22/19/FDP/0038

HAZİRAN
2020

BANDIRMA TİCARET BORSASI

BANDIRMA TİCARET BORSASI GES YATIRIM FİZİBİLİTESİ TR22/19/FDP/0038

HAZIRLAYANLAR

Adnan HACİBEBEKOĞLU
Özge MADEN
Aycan EROĞLU
Çağatay ERGİN

Bandırma Ticaret Borsasının GES Yatırımı Fizibilite Raporu, 2019 Yılı Fizibilite Desteği kapsamında Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından sağlanan mali destek ile yürütülmüştür.

Güney Marmara Kalkınma Ajansı 2019 yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği, Güney Marmara Kalkınma Ajansı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görüşlerini yansıtmamakta olup içerikle ilgili tüm sorumluluk Bandırma Ticaret Borsasına aittir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Ülkemiz yenilenebilir enerjiler bakımından zengin bir ülkedir. Ülkemizin güneş, biokütle, rüzgâr ve jeotermal enerji kaynaklarına bakıldığında, farklı kesimlerde coğrafi yapı, bitki örtüsü, kültürel ve yer altı zenginliklerine bağlı olarak değişkenlik gösteren enerji sistemlerinin kurulmaya ve işletilmeye başlandığı görülmektedir. Dolayısıyla ülkemiz enerji üretimi ve kullanımı konusunda yeni girişimlerde bulunmaya başlamıştır.

Ülkemiz, coğrafi konumu nedeniyle güneş kuşağı içinde yer almakta olup bu konuda önemli bir potansiyele sahiptir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yapılan Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası çalışması sonucunda Türkiye’de 56.000 MW termik santral kapasitesine eşdeğer güneş enerji kapasitesi bulunduğu ve bu potansiyelden yararlanılması durumunda yıllık ortalama 380 milyar kWh elektrik enerjisi üretim imkânının olduğu belirlenmiştir. EİE tarafından yapılan çalışmaya göre Türkiye’nin ortalama yıllık toplam güneşlenme süresi 2.640 saat, ortalama toplam ışıyım şiddeti 1.311 kWh/m²-yıl olduğu tespit edilmiştir.

Ülkemiz var olan yenilenebilir enerji kaynaklarına karşın birincil enerji arzının önemli bir miktarını ithal etmektedir. Yenilenebilir enerji kaynakları açısından bu kadar zengin bir potansiyele sahip olunmasına rağmen toplam kurulu enerji kapasitesinin oldukça düşük bir miktarı yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşmaktadır. Türkiye’de toplam enerji üretiminin yenilenebilir enerji kaynaklarına göre dağılımı incelendiğinde görüleceği üzere yıllar itibariyle sürekli bir artış bulunmaktadır. Bu göstergeler Türkiye’nin yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneldiğinin açık göstergesidir.

Hazırlanan bu fizibilite raporu ile Balıkesir’de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusundaki farkındalığın artırılması ve temiz enerji kullanımını yaygınlaştırarak sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çalışma ile Bandırma Ticaret Borsası tarafından yapılması planlanan Güneş Enerjisi Sistemleri (GES) yatırımının yatırım maliyetleri ve yapılabilirliği ortaya konmuştur.

Bandırma Ticaret Borsasında bulunan yatay hububat ve diğer depo alanlarının çatı yüzeylerinde bir GES projesi planlanmıştır. Bu proje sayesinde Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketiminin karşılanması ve üretilen fazla elektrik ile gelir elde edilmesi amaçlanmıştır. Buna göre yatırım kapsamında gerekli teknik, finansal ve ekonomik analizler yapılarak yatırımın değerlendirilmesi yapılmıştır.

Yatırım değerlendirilmesi yapılırken fizibilitenin ticari analiz bölümünde Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketim değerleri dikkate alınmadan hesaplamalar yapılmıştır. Ekonomik Analiz bölümünde ise güneş enerji panelleri ile üretilecek olan elektrik miktarı ve Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketimi birlikte değerlendirilerek gerekli analizler yapılmıştır.

Planlanan GES yatırımının bölgedeki diğer kurum ve kuruluşlara örnek bir yatırım olması ve böylece bölgedeki yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. GES yatırımının toplam yatırım ihtiyacı 744.666 Dolar’dır. Yatırımın %100 oranında öz kaynak kullanımı ile yapılması planlanmıştır. Bununla birlikte yatırımın geri dönüş süresi Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketimi hariç tutularak hesaplandığında 6,72 yıl, borsanın elektrik tüketimi dahil edildiğinde ise 7,63 yıl olarak hesaplanmıştır.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	3
ANA RAPOR.....	4
İÇİNDEKİLER	4
TANIM VE KISALTMALAR	10
a. Proje Kimlik Kartı.....	11
i. Temel Proje Verileri.....	11
ii. Amaç ve Gerekçe	11
iii. Yapılan İşin Tanımı.....	11
iv. Uzun ve Kısa Dönemli Amaçlarla İlişki	12
v. Finansman Kaynağı ve Planı.....	12
vi. Proje Analiz Sonuçları (Alternatiflerin karşılaştırılması).....	12
vii. Etüt Bilgileri.....	13
b. Projenin Gerekçesi	13
i. Projenin Hedef Kitleleri.....	13
c. Projenin Tanımı ve Kapsamı.....	13
d. Fizibilite Etüdü Analiz Sonuçları.....	14
e. Projenin Etkileri	14
1 PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI.....	16
1.1 Projenin Politika Dokümanlarına Uygunluğu	19
1.2 Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat	20
1.3 Projenin Kurumun Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projeleri ile İlişkisi.....	23
1.4 Projenin Diğer Kurumların Projeleri ile İlişkisi	23
1.4.1 Proje ile Eşzamanlı Götürülmesi Gereken Diğer Kurumların Projeleri	23
1.4.2 Projede Başka Kurumların Projeleri ile Fiziki Çakışma Oluşmamasına Yönelik Tedbirler	23
1.5 Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar	23
1.6 Proje İhtiyacı/Talebi.....	24
1.7 Proje Alternatifleri.....	25
1.7.1 Projesiz Durum.....	25
1.7.2 Bakım Onarım veya Tevsii Yatırımı	25
1.7.3 En İyi İkinci Alternatif.....	25
1.7.4 En İyi Alternatif (Tercih edilen alternatif)	25

1.8	Teknoloji ve Tasarım	25
2	YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ.....	27
2.1	Fiziksel ve Coğrafi Özellikler	27
2.1.1	Coğrafi Yerleşim	27
2.1.2	İklim	27
2.1.3	Toprak ve Arazi Yapısı ile İlgili Bilgiler	27
2.1.4	Bitki Örtüsü.....	27
2.1.5	Su Kaynakları.....	28
2.1.6	Diğer Doğal Kaynaklar	28
2.2	Ekonomik ve Fiziksel Altyapı.....	28
2.3	Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler	31
2.4	Çevresel Etkiler	32
2.5	Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	33
3	TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ.....	35
3.1	Varsayımlar	35
3.2	Talep Tahmin Yöntemi	38
3.3	Talep Analizi	38
3.4	Talep Tahmin Sonuçları	39
3.5	Kapasite Seçimi.....	40
4	YATIRIM TUTARI	41
4.1	Sabit Sermaye Yatırım Tutarı	41
4.1.1	İnşaat Maliyeti.....	41
4.1.2	Makine ve Ekipman Maliyeti	41
4.1.3	Demirbaş Maliyeti.....	41
4.1.4	Taşıt Maliyeti	41
4.1.5	Toplam Yatırım Tutarı	42
4.2	Arazi Bedeli/Kamulaştırma Bedeli	42
4.3	İşletme Sermayesi	43
4.3.1	Teorik Kapasitede Üretim Düzeyi.....	43
4.3.2	Fiili Kapasitedeki Satış Miktarı.....	43
4.3.3	Girdi İhtiyacı ve Girdi Maliyetleri	45
4.3.4	Enerji İhtiyacı.....	45
4.3.5	İş Gücü İhtiyacı	45
4.3.6	Taşıt Yakıt Maliyetleri	45
4.3.7	Pazarlama Faaliyetleri	45
4.3.8	İşletme Sermayesi	45

4.3.9	Tam ve Fiili Kapasitedeki İşletme Sermayesi	46
4.4	Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı	47
5	PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ	48
5.1	Finansman Öngörüsü.....	48
5.2	Finansman İhtiyacı ve Kaynakları.....	48
5.3	Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti	48
5.4	Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi	49
6	TİCARİ ANALİZ.....	52
6.1	Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar	52
6.1.1	İskonto Oranı.....	52
6.1.2	Ekonomik Ömür	53
6.1.3	Hurda Değer	54
6.1.4	Yenileme Yatırımları.....	54
6.1.5	Enflasyon Oranı.....	55
6.2	Ticari Faydalar ve Maliyetler	56
6.2.1	İşletme Dönemi Gelirleri.....	56
6.2.2	İşletme Dönemi Giderleri.....	60
6.3	Ticari Nakit Akış Tablosu	64
6.4	Ticari Fayda Maliyet Analizi	66
6.4.1	Net Bugünkü Değer ve İç Karlılık Oranı	66
6.4.2	Geri Ödeme Süresi	68
6.4.3	Fayda/Maliyet Oranı	69
7	EKONOMİK ANALİZ.....	72
7.1	Ekonomik Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar	72
7.2	Ekonomik Faydalar ve Maliyetler	72
7.3	Ekonomik Fayda Maliyet Analizi (Ekonomik NBD, Ekonomik İKO).....	75
7.4	Maliyet Etkinlik Analizi.....	76
7.5	Diğer Ekonomik Analiz Ölçütleri	76
7.5.1	Yatırımın Piyasaya Etkisi.....	76
7.5.2	Yatırımın Devlet Ekonomisine Etkisi	77
8	RİSK ANALİZİ.....	78
8.1	Duyarlılık Analizi.....	78
8.2	Proje ile İlgili Riskler ve Etkiler	79
8.3	Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri.....	79
9	ÇEVRESEL ANALİZ.....	80
9.1	Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi	80

9.2	Çevresel Riskler ve Azaltma Tedbirleri	80
10	SOSYAL ANALİZ	81
10.1	Projenin Sosyal Etkileri.....	81
10.2	Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi.....	81
10.3	Bölgesel Düzeydeki Etkisi	81
11	PROJE YÖNETİMİ ve UYGULAMA PROGRAMI	82
11.1	Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi	82
11.1.1	Proje Organizasyon Yapısı.....	83
11.1.2	İş Gücü Yapısı.....	83
11.2	Proje Uygulama Planı ve Projede Kritik Aşamalar	84
12	SONUÇ	85
12.1	Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği ile İlgili Sonuçlar.....	85
12.2	Projenin Sürdürülebilirliği.....	86
12.3	Projeye İlişkin Temel Riskler.....	86
13	EKLER.....	87
14	KAYNAKÇA	88

TABLolar

Tablo 1 - Proje Kimlik Kartı	11
Tablo 2 - Finansman Kaynağı	12
Tablo 3 - Proje Analiz Sonuçları.....	12
Tablo 4 - Etüt Bilgileri	13
Tablo 5 - Fizibilite Sonuçları	14
Tablo 6 - Yatırıma İlişkin Tanımlar	18
Tablo 7 - Yatırımın Kapsamı	18
Tablo 8 - Bölgesel Teşvik Uygulamalarında Sağlanan Destek Unsurları	22
Tablo 9 - Güneş Enerji Santralleri Profili	23
Tablo 10 - Afyon TSO Güneş Enerjisi Santrali Teknik Özellikleri	24
Tablo 11 - Projede Kullanılacak Makine ve Malzeme Listesi	26
Tablo 12 – Bandırma Ticaret Borsasının İlçelere Olan Uzaklığı (Km)	29
Tablo 13 - Balıkesir İli Sektörel Bazlı GSYH Değerleri.....	30
Tablo 14 - TR22 Bölgesi Yıllar İtibariyle İşsizlik Oranları	31
Tablo 15 - Bandırma Ticaret Borsası Yıllık Ortalama Değerler	33
Tablo 16 - Türkiye Geneli Toplam Enerji Tüketimi ve Dağılımı (%)	35
Tablo 17 - Türkiye Geneli Elektrik Üretimi ve Türlerine Göre Dağılımı (%).....	35
Tablo 18 - 29 Şubat 2020 İtibariyle Türkiye'deki Elektrik Üretim Tesislerinin Toplam Kurulu Gücünün Dağılımı	36
Tablo 19 - Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme Sektöründe Nihai Enerji Tüketimi, 2005	36
Tablo 20 - TR22 Bölgesi Toplam Elektrik Tüketimi ve Kullanım Alanlarına Göre Dağılımı	37
Tablo 21 – Balıkesir Toplam Elektrik Tüketimi ve Kullanım Alanlarına Göre Dağılımı	37
Tablo 22 - Türkiye Geneli Elektrik Üretimi Projeksiyonu ve Yenilenebilir Enerjinin Payı.....	38
Tablo 23 - Türkiye Geneli Elektrik Tüketiminin Tahmin Projeksiyonu	38
Tablo 24 - TR22 Bölgesi Elektrik Tüketim Projeksiyonu	39

Tablo 25 - Balıkesir Elektrik Tüketim Projeksiyonu	39
Tablo 26 - Kapasite Kullanım Oranı	40
Tablo 27 - Kapalı Alan Dağılımı.....	41
Tablo 28 - Makineler.....	41
Tablo 29 - Sabit Yatırım Kalemleri.....	42
Tablo 30 - Yatırımın Alan Büyüklüğü	42
Tablo 31 - İlk Faaliyet Yılında Tam (Teorik) Kapasitedeki Üretim Düzeyi (kWh)	43
Tablo 32 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle Aylara Göre Satış Miktarları.....	43
Tablo 33 - Fiili Kapasitede Yıllara Göre Üretim Miktarı (kWh)	44
Tablo 34 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle İşletme Giderleri	45
Tablo 35 - Tam ve Fiili Kapasitelerdeki İşletme Sermayesi İhtiyacı	46
Tablo 36 - Yatırımın Aylara Göre Dağılımı.....	47
Tablo 37 - Yatırım Yıllara Göre Dağılımı.....	47
Tablo 38 - Finansman Kaynakları	48
Tablo 39 - Yatırım İhtiyaçları	48
Tablo 40 - Finansman İhtiyacının Yıllara Göre Dağılımı	48
Tablo 41 - Finansman Yöntemleri	48
Tablo 42 - Finansal Oranlar Analizi.....	49
Tablo 43 - İskonto Oranı Hesaplama ve Varsayımları.....	52
Tablo 44 - Amortisman	53
Tablo 45 - Ekonomik Değerlere Göre Hurda Değeri	54
Tablo 46 - Enflasyon Oranı.....	55
Tablo 47 - Yıllara Göre Birim Satış Fiyatları	56
Tablo 48 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İçin Aylar İtibariyle Satış Geliri	57
Tablo 49 - Gelir Projeksiyonu.....	57
Tablo 50 - Gelir Tablosu	59
Tablo 51 - Tahmini Bilanço	59
Tablo 52 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle İşletme Giderlerinin Sabit ve Değişken Gider Olarak Dağılımı.....	60
Tablo 53 - Sabit ve Değişken Maliyetlerin Yıllara Göre Değişimi (Dolar).....	61
Tablo 54 - Gider Projeksiyonu.....	61
Tablo 55. İşletme Gelir ve Giderleri Tablosu.....	62
Tablo 56 - Hizmet Kârlılık Analizi (Dolar)	63
Tablo 57 - Nakit Akım Tablosu	64
Tablo 58 - Kâr Projeksiyonu	65
Tablo 59 - Farklı İndirgeme Oranlarına Göre Net Nakit Akımlar	66
Tablo 60 - Net Kar ve Amortisman Değerlerine Göre Yatırımın Geri Dönüş Süresi.....	68
Tablo 61 - Farklı İndirgeme Oranlarına Göre Fayda Maliyet Düzeyleri	69
Tablo 62 - İç Karlılık Oranı Tablosu.....	70
Tablo 63 - Bandırma TB Elektrik Tüketimi Dahil Aylar İtibariyle Üretilen Elektrik Miktarı (kWh)	72
Tablo 64 - Bandırma TB Elektrik Tüketimi Dahil Yıllar İtibariyle Üretilen Elektrik Miktarı (kWh)	73
Tablo 65 - Yıllar İtibariyle Gelir Projeksiyonu (Dolar-kWh)	74
Tablo 66 - Kar Projeksiyonu (Dolar)	74
Tablo 67 - Ekonomik Fayda Maliyet Analizi.....	75
Tablo 68 - Yatırımın Piyasa Etkisi.....	76
Tablo 69 - Devlet Bütçesine Sağlanacak Katkı.....	77
Tablo 70 - Öz Kaynağın Alternatif Getirileri.....	78
Tablo 71 - Risk Analizi	79

Tablo 72 - Risk Azaltma/Önleme Tedbirleri.....	79
Tablo 73 - Termin Planı	84
Tablo 74 - Fizibilite Sonuç Özeti	85

ŞEKİLLER

Şekil 1 - GES Projesinin Yerleşim Planı.....	26
Şekil 2 - Balıkesir Coğrafi Konumu.....	27
Şekil 3 -- Türkiye Toprak Yapısı Dağılımı	28
Şekil 4 - Balıkesir İlçeleri ve Bandırma Ticaret Borsasının Yeri.....	29
Şekil 5 - Türkiye Fotovoltaik Güç Potansiyeli.....	33
Şekil 6 - Bandırma Ticaret Borsası Aylara Göre Fotovoltaik Güç Çıkışı (kWh).....	34
Şekil 7 - Bandırma Ticaret Borsası	34
Şekil 8 - Satış Geliri Projeksiyonu (Dolar)	58
Şekil 9 - Bandırma TB Elektrik Tüketimi Dahil Aylar İtibariyle Üretilen Elektrik Miktarı (kWh) ...	73

TANIM VE KISALTMALAR

°C: Derece

ATSO: Afyon Ticaret ve Sanayi Odası

ÇTSO: Çorum Ticaret ve Sanayi Odası

EB: Endüstri Bölgeleri

EDAM: Ekonomik ve Dış Politika Araştırma Derneği

GES: Güneş Enerjisi Sistemi

GWh: Gigawattsaat

GZFT: Güçlü (G), Zayıf (Z), Fayda (F) ve Tehdit (T)

KWh: Kilowattsaat

mm: Milimetre

MW: Megawatt

OKA: Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

RES: Rüzgâr Enerji Santrali

SEGE: Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi

TB: Ticaret Borsası

TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TURSEFF: Türkiye Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı

YGS: Yatırımın Geri Dönüş Süresi

a. Proje Kimlik Kartı

i. Temel Proje Verileri

Tablo 1 - Proje Kimlik Kartı

Proje Adı/ Yatırımın Programı Proje No	Güneş Enerjisi Sistemi Yatırımı
Sektör/ Alt Sektör	Enerji ve Güç Sistemleri
Proje Sahibi Kuruluş	Bandırma Ticaret Borsası
Uygulama Yeri	Bandırma
Uygulayıcı Birim	Bandırma Ticaret Borsası Enerji A.Ş. (Planlanan)
Maliyet ve Temel Kalemler	Yatırımın temel maliyet kalemleri; Makineler, İşletme Sermayesi, Montaj, Sigorta, Genel Giderler, Beklenmeyen Giderlerdir.
Planlanan Çıktılar	Planlanan çıktılar ürünler şu şekildedir: Güneş Enerji Santralinden Üretilecek Olan Enerji
Genel Takvim ve Başlama- Bitiş Tarihi	Yatırımın başlaması öngörülen yıl: 2021 ve yatırımın faaliyete geçmesi beklenen yıl: 2022 olarak belirlenmiştir. Sözleşme başlangıç tarihi: 30.03.2020 ve sözleşme bitiş tarihi 28.06.2020.

ii. Amaç ve Gerekçe

Çalışmanın Amacı: Bu çalışmanın temel amacı Bandırma Ticaret Borsası'nın GES yatırımına yönelik ekonomik, teknik ve mali değerlendirmelerin yapılması ve yatırımın uygunluğunun tespit edilmesidir.

Çalışmanın Gerekçesi: Bölgede benzer yenilenebilir enerji kaynakları yatırımları bulunmaktadır. Güneş tarlaları uygulamaları, çatı GES sistemleri halihazırda faal olarak mevcuttur. Bölge aynı zamanda önemli bir RES yatırım alanıdır. Polat, Ağaoğlu, Sabancı gibi sermayelerin bölgede yatırım alanları bulunmaktadır. Bu durum bölgede yenilenebilir enerji kullanımını artırmaktadır. Bandırma Ticaret Borsası, enerji kaynaklarında verimlilik yaratmak ve enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla GES yatırım fikrini geliştirmiştir.

iii. Yapılan İşin Tanımı

Çalışmalar Bandırma Ticaret Borsası yetkilileriyle yapılan toplantı ile başlamıştır. Toplantıda çalışma süreci, yürütülecek faaliyetler, çalışmanın ana çerçevesi ve iş akış planı belirlenmiştir.

Toplantının ardından masa başı çalışmalar başlamış olup sektöre ilişkin akademik dokümanlar, ulusal ve uluslararası örnekler incelenmiştir. Fizibilite raporunun hazırlanması esnasında sektörel analiz çalışması yapılmıştır. Rapor için ulusal ve uluslararası ölçekte sektöre ilgili araştırmalar yapılmıştır. Sektörün dünyada ve Türkiye'deki durumu incelenmiş ve ilgili literatür araştırması yapılmıştır. Çalışmanın yapılış aşamasında yararlanılan kaynaklar arasında; sektöre dair raporlar, analizler, akademik yayınlar, On Birinci Kalkınma Planı, TR22 Güney Marmara Bölge Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Strateji ve Eylem Planları bulunmaktadır.

Fizibilitenin giriş bölümünde raporun amacı, kapsamı ve organizasyonu, raporun çalışma yöntemi, sektöre yönelik bulguların özeti yer almaktadır. Ayrıca giriş bölümündeki sonuç ve öneriler kısmında projeye dair genel bilgilere yer verilmiştir. Rapordaki projenin tanımı ve kapsamı bölümünde projenin adı, amacı, teknik içeriği, hedef kitlesi ve bölgesi gibi proje hakkında genel bilgiler yer almaktadır.

Projenin arka planı bölümünde; projenin yapılacağı bölgenin sosyoekonomik durumu, tarım sektörü hakkında bilgiler, sektöre yönelik uygulanan politikalar ve programlar incelenmiştir. Ayrıca bu bölümün alt başlıkları arasında yasal mevzuat ve sektörle ilgili uygulanan destekler yer almaktadır.

Projenin yapılacağı bölge olan Balıkesir ili ve Bandırma ilçesi hakkında genel bilgilere de raporda yer verilmiştir. Ayrıca projenin teknik analizi, girdileri, organizasyon yapısı ve yönetimi, işletme dönemi gelir ve giderleri belirtilmiştir. Projenin finansmanı ve proje analizi başlığı altında finansal analiz, ekonomik analiz, sosyal analiz, bölgesel analiz, duyarlılık analizi ve risk analizi de raporda yer almaktadır.

iv. Uzun ve Kısa Dönemli Amaçlarla İlişki

Planlanan yatırım kapsamında, aşağıdaki bölümlerde gerekli ulusal ve bölgesel planlar, stratejiler ve hedef raporları incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda plan ve stratejilerin yatırım ile ilişkisi irdelenmiştir. İncelemeler sonucunda yatırım ile alakalı belgeler;

- 11. Kalkınma Planı
- Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi
- TR-22 Güney Marmara Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı,
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı,

Bu belgelerin yatırım ile ilgili ortak noktası; Yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneliminin artırılması, teşvik edilmesi ve gerekli desteklerin verilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca AB uyum sürecinde yenilenebilir enerji kaynaklarının ülke genelinde yaygınlaştırılarak enerji üretilmesi önem taşımaktadır. Ek olarak yenilenebilir enerji için gerekli ARGE ve yerli üretimin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

v. Finansman Kaynağı ve Planı

Finansman kaynağına ilişkin planlama tabloda verilmiştir. Bu planlamaya göre yatırımın 100% oranındaki kısmı öz kaynak (öz sermaye) olarak sağlanacaktır. Buna göre toplam yatırım tutarı 744.666 Dolar'dır.

Tablo 2 - Finansman Kaynağı

Finansman Kaynakları (Dolar)	Yatırım Tutarı (Dolar)	Oransal Dağılım	Kaynak Türü
Öz Kaynak (Öz Sermaye)	744.666	100%	İç Para
Toplam Finansman Tutarı (Dolar)	744.666	100%	

vi. Proje Analiz Sonuçları (Alternatiflerin karşılaştırılması)

Tablo 3 - Proje Analiz Sonuçları

Proje Analiz Sonuçları	Seçilen Alternatif
Yatırım Tutarı	744.665,64
Net Bugünkü Değer (Ticari/Ekonomik)	77.709.414,49
İç Karlılık Oranı (Ticari/Ekonomik)	61,97%
Geri Ödeme Süresi (Ticari/Ekonomik)	6,72
Fayda/Maliyet Oranı (Ekonomik)	6709,11%

vii. Etüt Bilgileri

Tablo 4 - Etüt Bilgileri

Etüdü Hazırlayan Birim ve Etüdün Hazırlanış Tarihi	Progem Eğitim Danışmanlık Ltd. Şti. Mart- Haziran 2020
Etüt Hakkında Yetkili Kişi / İletişim Bilgileri	Adnan Hacıbebekoğlu/ Genel Müdür E-posta: adnan@progem.com.tr Telefon: +90 312 472 32 57

b. Projenin Gerekçesi

Bandırma Ticaret Borsası yerleşkesi içinde bulunan yatay depolama alanları toplam 110 adet yatay depo bulunmaktadır. Borsa içinde bulunan depoların ve binaların toplam çatı alanı haritalardan yapılan analize göre yaklaşık 100.000 metre karedir. Tüm depolar için teknik bir çalışma yapılmadığı için net çatı yüzeyi alanı bilinmemektedir. Yapılan teknik çalışma raporun ekinde de bulunan 2 adet yatay depo içindir. Bu yatay depoların toplam çatı yüzey alanı 14.696 metrekaredir. Çatı yüzeyinin sadece yarısına PV panel döşemesi gerçekleştirilmiş olup toplam PV panel yüzey alanı 7.348 metrekaredir.

Yerleşke Bandırma'nın Kayacık mahallesi sınırları içinde bulunmaktadır. Yerleşkede bulunan işletmeler genel olarak zahire depolama faaliyetleri, soğuk hava depoları ve bazı firmaların lojistik bölge depoları şeklindedir. Dolayısıyla oldukça yüksek bir elektrik kullanımı olmaktadır. Çatılarda bulunan alanların değerlendirilmesi, ekonomik olarak değer yaratacak durumda olması, yenilenebilir enerji yatırımlarını cazip ve teşvikli durumu Bandırma Ticaret Borsasını yatırıma yöneltmiştir. Artan enerji maliyetleri ve yakın gelecekteki yatırımların beklenen enerji giderleri GES yatırım düşüncesini desteklemektedir.

i. Projenin Hedef Kitlesi

Projenin hedef kitlesi Bandırma Ticaret Borsası'dır. 17.09.1940 tarihinde faaliyetine başlayan Bandırma Ticaret Borsası, Ticaret Bakanlığının teklifi üzerine 30.07.1940 tarih ve 2/14081 sayılı kararname ile kurulmuştur. Kuruluş tarihine göre ülkemizin 23'üncü borsasıdır. Bandırma Ticaret Borsası, 1940 yılından 1952 yılına kadar kiraladığı küçük bir binada faaliyet göstermiş daha sonra şehrin merkezinde bir arsa satın alınarak inşaatına başlanmış ve 12.08.1954'te bu inşaat, alt katı satış salonu onun üstü hizmet büroları ve en üst iki kat ise memur lojmanı olarak düzenlenmiştir. Bugün Bandırma Ticaret Borsası içinde üyelere ait 94 adet depo, Borsa'ya ait 6.677 m² büyüklüğünde değişik ölçülerde 11 adet depo, 80 tonluk 2 tane elektronik kantar, hububat analiz laboratuvarı, üyelerin ve üreticilerin çeşitli konularda eğitim amaçlı toplantıların yapıldığı 350 kişilik modern bir konferans salonu ile üyelerin kullandığı 18 adet büro bulunmaktadır. Ayrıca Ticaret Odası ile birlikte kurulan ve Bandırma ve çevresinin 25 yıllık ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte modern laboratuvarlar kompleksi de bu entegrasyon içinde yer almaktadır (Bandırma Ticaret Borsası, 2019).

c. Projenin Tanımı ve Kapsamı

Projenin Tanımı

Hızla artan dünya nüfusu ve gelişen sanayileşmeye paralel olarak artan enerji gereksinimi, gün geçtikçe azalan ve kısıtlı geleneksel enerji kaynaklarıyla karşılanma noktasında yetersiz kalmaktadır. Ayrıca enerji ihtiyacının büyük bölümünü karşılayan fosil yakıtlar bugün çevre kirliliğinin önemli nedenlerinden biridir. Endüstriyel faaliyetler sonucunda her yıl atmosfere yaklaşık 20 milyar ton karbondioksit, 100 milyon ton kükürt bileşikler, 2 milyon ton kurşun ve diğer zehirli kimyasal bileşikler salınmaktadır (Çukurova Kalkınma Ajansı, 2013). Yenilenebilir enerji kaynaklarının gün geçtikçe daha önemli hale gelmesinden dolayı Bandırma Ticaret Borsası bünyesinde bulunan yatay depoların çatı yüzeylerine güneş enerji panelleri kurmayı planlamaktadır. Bu şekilde elektrik maliyeti fazla olan borsanın elektrik tüketim maliyetini ortadan kaldırarak fazlasını satmayı hedeflemektedir.

d. Fizibilite Etüdü Analiz Sonuçları

Fizibilitede yapılan hesaplamalarda öne çıkan bazı sonuçlar özet bilgiler halinde aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5 - Fizibilite Sonuçları

Fizibilite Sonuçları	3. Yıl Sonuçları İtibarıyla	Hesaplama Yöntemi	Değerlendirme
Yatırımın Kârlılığı	11,96%	3. Yıldaki Net Kar / Toplam Yatırım Tutarı	Genel finans kabullerine göre toplam yatırım tutarı üzerinden hesaplanan bu karlılık, sermaye piyasasında geçerli olan faiz oranlarından yüksek ise yatırımın karlı olduğu varsayılır. Ancak bu değerlendirme tek başına yeterli olmayıp diğer sonuçlarla birlikte analiz edilmesi beklenmektedir.
Sermayenin Kârlılığı	11,96%	3. Yıldaki Net Kar / Öz Kaynak Tutarı	Sermayenin karlılığı için ideal oran sektöre, bölgeye, dönemsel ekonomik dalgalanmalara göre değişmekle birlikte yatırım sahibinin beklentisi en önemli karar kriteri olarak görülmektedir.
Yatırımın Net Katma Değeri (Dolar)	833.717,93	Toplam Yatırım Tutarı + Faiz Ödemeleri + 3. Yıldaki Net Kar	Kâr, faiz ve toplam yatırım maliyetinin toplamını ifade eden net katma değer, ekonomiye sağlanan parasal girdi miktarını göstermektedir.
Yatırımın Geri Dönüş Süresi	6,72	Yıllar itibarıyla net kar ve amortisman toplamının yatırım maliyetini karşıladığı dönemdir.	Yatırımın maliyetinin edinilen kârlar sonucu hangi dönemin sonunda karşılanacağını ifade etmektedir. Yatırımın geri dönüş süresi hesaplanırken yatırım dönemi dahil edilmiştir.

e. Projenin Etkileri

Projenin Doğrudan Etkileri

Bandırma Ticaret Borsası'nın yatay hububat depolama depolarında elektrik tüketimi aşağıdaki gibidir:

- Aylık Ortalama Elektrik Tüketimi (kWh): 30.000
- Aylık Ortalama Elektrik Maliyeti (Lira): 25.000
- 2019 Yılı Kasım Ayı Elektrik Maliyeti (Lira): 22.000
- 2019 Yılı Ekim Ayı Elektrik Maliyeti (Lira): 23.000
- 2019 Yılı Eylül Ayı Elektrik Maliyeti (Lira): 28.000
- 2018 Yılı Toplam Elektrik Maliyeti (Lira): 232.000
- 2017 Yılı Toplam Elektrik Maliyeti (Lira): 200.000
- 2016 Yılı Toplam Elektrik Maliyeti (Lira): 162.000.

Görüleceği üzere elektrik için ayrılan bütçe her yıl artış göstermektedir. Bu maliyetin, yenilenebilir enerji kaynakları arasında yer alan güneş enerjisi sistemlerinin kullanımı ile azaltılması projenin doğrudan etkisi olacaktır.

Projenin Dolaylı Etkileri

Proje ile hedeflenen yatırımın hayata geçmesi, başta bölgedeki olmak üzere tüm Odalara ve Borsalara yatırımlar konusunda öncülük edecektir. Bölgede yenilenebilir enerji üretime yönelik yapılan yatırımların artması ve bölgenin ekonomisinin güçlenmesine ve yenilenebilir enerji üretimin gelişmesine katkı sağlayacaktır.

1 PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI

Projenin Tanımı

Hazırlanan rapor bir fizibilite çalışması olup adı Bandırma Ticaret Borsasının GES Yatırımı Fizibilitesidir. GES yatırımına yönelik fizibilite çalışmasının hedef kitlesi Bandırma Ticaret Borsasıdır.

- Bandırma Ticaret Borsası: Ticaret Borsaları 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Odalar ve Borsalar Kanunu uyarınca kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır. Bandırma Ticaret Borsası da kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. 5174 Sayılı kanun ve ilgili yönetmelikler çerçevesinde üyelere verilecek hizmet ve belgelerin takibi, gelirlerin tahsili ve giderlerin ödenmesi, aylık mizanlarının hazırlanması, ödemelerin bütçeye uygun olarak gerçekleştirilmesi, ödemelerden kesilecek vergiler ve sigorta primlerinin süreleri içinde ilgili yerlere yatırılması işleri ile gelen giden evrakların takibi, ürün ihtisas borsacılığı işlemleri, yetkili sınıflandırıcı laboratuvar işlemleri, üyelere sunulan tartım, laboratuvar, satış salonu işlevleri için Bandırma Ticaret Borsası'nda 8 personel istihdam edilmektedir.

Bandırma Ticaret Borsası kendi mülkiyetinde ana hizmet binası, bürolar ve konferans salonu, çeşitli büyüklükte 11 adet toplamda 6.677 m² depo, üyelerin hizmetine sunulan 80 tonluk 2 adet kantar, toplamda 96 m² kapalı alana sahip hububat analiz laboratuvarına sahiptir. Borsa'nın bilgisayar alt yapısında 2 adet sunucu, 6 adet dizüstü bilgisayar, 6 adet sabit bilgisayar bulunmaktadır, çok amaçlı kullanılmak üzere Borsa'da 4 adet toplantı salonu vardır. Toplantı salonlarında modern ses sistemi ve görüntü sistemleri mevcuttur.

Bandırma Ticaret Borsası 74 yıllık tecrübesi ile kurum kültürünü aşağıdaki temeller üzerine kurmuştur;

- Müşteri Odaklılık,
- Güvenilirlik,
- Çalışan Odaklılık,
- Sistem Odaklılık,
- Bilinç Oluşturma,
- Sürekli Eğitim,
- Teknoloji Yönelimli Olma (Bandırma Ticaret Borsası, 2014).

Bandırma Ticaret Borsasının GES Yatırımının uygulama süresi 12 aydır. Yatırımın uygulama yeri Balıkesir'in Bandırma ilçesidir. Yer seçiminde bölgenin ve proje sahibi kurumun ihtiyaçları etkili olmuştur.

Projenin çıktısı Bandırma Ticaret Borsasının GES Yatırımı fizibilitesi raporudur. Bunun yanı sıra yatırımın hayata geçmesi durumunda projenin en önemli çıktısı güneş enerji sistemi yatırımı olacaktır. Yatırımın doğrudan proje başvuru sahibi ve yürütücüsü olan Bandırma Ticaret Borsası tarafından yapılması öngörülmektedir.

Projenin Kapsamı

Çalışmalar, sözleşmenin imzalanmasının ardından gerçekleşen başlangıç toplantısı ile başlamıştır. Başlangıç toplantısında proje sahibi Bandırma Ticaret Borsası ve hizmet sağlayıcı Progem

Danışmanlık yetkilileri bir araya gelmiştir. Başlangıç toplantısında çalışma süresince yürütülecek faaliyetler, çalışmanın ana çerçevesi ve genel bir iş akış planı oluşturulmuştur.

Başlangıç toplantısının ardından masa başı çalışmalar başlamıştır. Bu süreçte aşağıdaki çalışmalar yürütülmüştür:

- Literatür araştırmasının tamamlanması,
- Küresel ve ulusal ölçekte sektörel analizin yapılması,
- Dünyada ve Türkiye’de benzer yatırım örneklerinin incelenmesi,
- Veri şablonlarının oluşturulması,
- Yatırım maliyetlerine ilişkin piyasa araştırmasının yapılmasıdır.

Fizibilite hazırlama aşamasında birçok kaynaktan yararlanılmıştır. Bu kaynaklar arasında:

- İlgili Mevzuatlar,
- Bölge Planı,
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği araştırma raporları,
- Seçilmiş Göstergelerle TÜİK verileri,
- Sektörel raporlar,
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayınlanan On Birinci Kalkınma Planı,
- Benzeri diğer bilgi kaynakları yer almaktadır.

Fizibilite raporunda Bandırma Ticaret Borsasının GES yatırımı için gerekli bilgilerin yanı sıra bu yatırımın bölgeye sosyal ve ekonomik etkileri, yatırımın amacı, yatırım için kullanılması gereken personel, makine, ekipman ve teknoloji seçimi irdelenmiştir. Raporda;

- Yatırım konusu olan GES yatırımının bölgede kurulum amacı, yeri ve uygulama süresi,
- Sektörün tanımı,
- Küresel ve ulusal ölçekte sektörel analiz,
- Yatırım konusuna yönelik yayımlanan mevzuatlar,
- Bölgedeki yenilenebilir enerji kaynaklarının potansiyeli,
- Yatırıma yönelik verilen devlet destekleri ve banka kredileri,
- Ulusal ve bölgesel kalkınma hedefleri ve bu hedeflerin yatırım ile bağlantısı,
- Bölgenin sosyal, ekonomik ve coğrafi genel özellikleri,
- Ekonomik finansal analizleri,
- Teknik ve teknolojik analizleri,
- Yatırım maliyetleri,
- Gelir-gider hesaplamaları,
- Yatırımda kullanılması gereken teknolojileri,
- Yatırımın gerekli tüm mali hesaplamaları,
- Yatırımda kullanılması gereken makine ve ekipmanlar,
- Yatırımın ileriye yönelik tahminleri yer almaktadır.

Fizibilite raporu Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2020-2022 Dönemi Yatırım Programı Hazırlama Rehberinde belirtilen EK 2: Fizibilite Etüdü Formatına göre hazırlanmıştır.

Aşağıdaki tablolarda hazırlanan bu fizibilite çalışması boyunca kullanılan temel hesaplama değerleri verilmiştir. Belirtilen değerlerin bir kısmı güncel değerleri içermekte iken bir kısmı ise fizibilitedeki temel varsayım ve kabulleri ifade etmektedir.

Tablo 6 - Yatırıma İlişkin Tanımlar

Yatırıma İlişkin Tanımlar	Tanımlar
Yatırımın Adı	Güneş Enerjisi Sistemi Yatırımı
Yatırımın Yeri	Bandırma
Proje Sahibi Kuruluşun Adı	Bandırma Ticaret Borsası
Proje Sahibi Kuruluşun Yasal Statüsü	Kamu Tüzel Kişiliği Niteliğinde Kurum
Projenin Yürütücü Kuruluşu	Bandırma Ticaret Borsası Enerji A.Ş. (Planlanan)
Yatırımın Amacı	Balıkesir’de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusundaki farkındalığın artırılması ve temiz enerji kullanımını yaygınlaştırarak sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çalışma ile Bandırma Ticaret Borsası tarafından yapılması planlanan Güneş Enerjisi Sistemleri (GES) yatırımının yatırım maliyetleri ve yapılabilirliği ortaya konmuştur.
Fizibilitenin Hazırlanma Yılı	2020
Yatırımın Başlaması Öngörülen Yıl	2021
Yatırım Uygulama Süresi (Ay)	6
Yatırımın Faaliyete Geçmesi Öngörülen Yıl	2022

Fizibilitenin konusu güneş enerjisi sistemi yatırımı olarak belirlenmiştir. Yatırımın Bandırma ilinde yapılması öngörülmüştür. Bandırma Ticaret Borsası yatırım için proje sahibi olan kuruluştur. Kurum, yasal statüsü itibariyle kamu tüzel kişiliği niteliğinde kurum olarak tanımlanmaktadır. Projenin yürütücü kuruluşunun ise Bandırma Ticaret Borsası Enerji A.Ş. (Planlanan) olması planlanmaktadır. Balıkesir’de yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusundaki farkındalığın artırılması ve temiz enerji kullanımını yaygınlaştırarak sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çalışma ile Bandırma Ticaret Borsası tarafından yapılması planlanan Güneş Enerjisi Sistemleri (GES) yatırımının yatırım maliyetleri ve yapılabilirliği ortaya konmuştur. Fizibilite 2020 yılında hazırlanmıştır. Fizibilitedeki hesaplamalarda yatırıma 2021 yılında başlanacağı varsayılmıştır. Yatırım döneminde uygulama süresi 6 ay olarak belirlenmiştir. Buna göre yatırımın ilk faaliyeti 2022 yılında olacaktır.

Tablo 7 - Yatırımın Kapsamı

Yatırımın Kapsamı	Kapsam
Üretilecek Ürünler (Çıktılar)	Güneş Enerji Santralinden Üretilecek Olan Enerji,
Yatırımın Hedef Kitle	Bandırma Ticaret Borsası ve borsa üyeleri
Toplam Yatırım İhtiyacı (Dolar)	744.665,64
Öz Kaynak Kullanım Oranı	100,00%
Kredi Kullanım Oranı	0,00%
Hibe, Destek, Teşvik vb. kullanımı	0,00%
Euro	7,3600

Dolar	6,7800
İndirgeme Baz Oranı 1	3,00%
İndirgeme Baz Oranı 2	6,00%
İndirgeme Baz Oranı 3	9,00%
İskonto Oranı Değişkeni	1,79%
NBD İndirgeme Oranı 1	4,79%
NBD İndirgeme Oranı 2	7,79%
NBD İndirgeme Oranı 3	10,79%
İşletme Sermayesi Süresi (Ay)	1
Yatırım Projeksiyonu (Yıl)	20
Tahsilat (Alacak) Vadesi (Ay)	1
Borç Ödeme Süresi (Ay)	1
Satış Fiyatları Yıllık Artış Oranı	20%
Giderlerin Yıllık Artış Oranı	1%
Yatırımın Para Cinsi	Dolar

Yatırım kapsamında üretilecek ürün güneş enerji santralinden üretilecek olan enerjidir. Bu ürünlerle yatırımın hedef kitlesi Bandırma Ticaret Borsası ve borsa üyeleri olmaktadır. Yatırımın toplam maliyeti 744.665,64 Dolar olarak hesaplanmıştır. Yatırımın finansmanının 100% kadarlık kısmının öz kaynak ile karşılanması planlanmaktadır. Yatırımın finansmanında kredi kullanılması planlanmamıştır. Yatırım finansmanı için herhangi bir hibe, destek, teşvik vb. kullanımı planlanmamıştır. Fizibilitedeki hesaplamalarda Euro kuru 7,36 olarak alınmıştır. Dolar kuru 6,78 olarak kabul edilmiştir. Yapılan duyarlılık analizlerinde ve net bugünkü değer hesaplamalarında indirgeme baz oranları 3,00%, 6,00% ve 9,00% olarak hesaplanmıştır. İskonto Oranı Değişkeni, 1,79% olarak hesaplanmıştır. Buna göre analizlerde ve hesaplamalarda indirgeme oranları, iskonto oranı değişkeni ve ilgili baz oran toplanarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla NBD indirgeme oranları 4,79%, 7,79% ve 10,79% olarak hesaplanmıştır. İşletme dönemi için sermaye ayrılması planlanan süre 1 ay olarak belirlenmiştir. Fizibilitedeki hesaplamalar 20 yıllık projeksiyonla yapılmıştır. Yapılacak satışlardan doğacak gelirlerin 1 aylık vadelerle tahsil edileceği, tedarikçilere yapılacak ödemelerin ise 1 aylık vadelerle yapılacağı kabul edilmiştir. Fizibilitedeki gelir hesaplamalarında fiyatlar her yıl 20% artırılmıştır. Fizibilitedeki gider hesaplamalarında ise fiyatlar yıllar itibariyle 1% artırılmıştır. Fizibilitedeki hesaplamalarda yatırımın para cinsi olarak Dolar baz alınmıştır. Raporun Dolar kuru esas alınarak hazırlanmasının nedeni yıllar itibariyle yaşanabilecek muhtemel kur dalgalanmalarının fizibilite sonuçlarına etkisinin önlenmesidir.

1.1 Projenin Politika Dokümanlarına Uygunluğu

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2019 yılının temmuz ayında On Birinci Kalkınma Planı yayınlanmıştır. Planda farklı sektörlerle yönelik hedefler, amaçlar ve stratejiler belirlenmiştir. Planda;

- Yenilenebilir enerji alanında, yerli ekipman kullanımı, Ar-Ge, teknoloji transferi, kamu alımları gibi hususları içerecek mekanizmalar ile yeni yatırım modelleri hayata geçirilmesi,

- Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi artırılacak, yenilenebilir enerji üretiminin şebekeye güvenli bir şekilde entegrasyonunun sağlanması amacıyla gerekli planlama ve yatırımlar gerçekleştirilmesi,
- Yenilenebilir enerji kaynak alanı benzeri modeller sayesinde yenilenebilir kaynakların elektrik enerjisi üretiminde daha yoğun bir şekilde kullanılması sağlanması,
- Yenilenebilir enerji üretim tesislerinin şebekeye entegrasyonu ve buna ilişkin teknik yardım projeleri hayata geçirilmesi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin şekilde kullanılması ve yaygınlaştırılması amaçları yer almaktadır.

Buna göre planlanan yatırımın doğrudan On Birinci Kalkınma planında yer alan amaçlar ile uyushmaktadır. (T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2019)

TR 22 Güney Marmara Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında, bölgenin vizyonu; nitelikli insan yetiştiren, rekabet edebilen, yaşanabilir güney Marmara olarak belirlenmiştir. Bu vizyon çerçevesinde oluşturulan plan 3 gelişme eksen üzerine kurgulanmıştır. Bu eksenler; Kaliteli Sosyal Yaşam ve Nitelikli İnsan, Yaşanabilir Çevre ve Mekanlar, Güçlü Ekonomi ve Rekabetçi Sektörlerdir (Güney Marmara Kalkınma Ajansı, 2014). Yaşanabilir Çevre ve Mekanlar ekseninde yer alan öncelikler göz önünde bulundurulduğunda fizibilitesi hazırlanacak yatırım konusunun doğrudan bölge planı ile ilişkili olduğu görülmektedir. Fizibilitesi hazırlanan GES yatırımının yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını ve yaygınlaştırılmasına katkı sağlaması ön görülmektedir.

TR 22 Güney Marmara Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi vurgulanmış ve bölgenin gelişimi için önemli bir araç olarak değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda güçlü ekonomi ve rekabetçi sektörler gelişme ekseninde öncelikli olarak yenilenebilir enerji sektörünün geliştirilmesi yer almaktadır. Güney Marmara Bölgesi, yenilenebilir enerji kaynakları bakımından önemli bir potansiyele sahip olduğu raporda vurgulanmaktadır. Bu nedenle yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının yaygınlaştırılması, bu enerji kaynaklarının en etkin şekilde kullanılması için ortak projelerin geliştirilmesi ve halkın bu doğrultuda bilinçlendirilmesi öncelikli olarak görülmektedir. (Güney Marmara Kalkınma Ajansı, 2014)

T.C Kalkınma Bakanlığı tarafından 2014 yılında Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2014-2023 Planı yayınlanmıştır. Planda ilk olarak, kırsal çevrenin iyileştirilmesi ve doğal kaynakların korunması amacıyla, çevreyle dost enerji kullanımı için yenilenebilir enerji üretimi desteklenmesi, ikinci olarak sürdürülebilir çevre ve yeşil ekonominin desteklenmesi amacıyla yerel yenilenebilir enerji imkanları, çevresel etki değerlendirmesi yapılmak suretiyle değerlendirilmesi, son olarak ise sanayi altyapı ve üstyapı desteklenmesi amacıyla yenilenebilir enerjiye dayalı altyapının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2014)

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Tarafında 2019 yılında 2019-2023 Stratejik Planı yayınlanmıştır. İlgili rapor incelendiğinde yenilenebilir enerji kaynaklarının ve bu kaynakların potansiyel değere dönüştürülmesinde noktasında oldukça önemli olduğu görülmektedir. Bu kapsamda birinci amaç olarak sürdürülebilir enerji arz güvenliğinin sağlanması için yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik kurulu gücünün toplam kurulu güce oranının %59'dan %65 seviyesine çıkarılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda güneş enerjisine dayalı elektrik kurulu gücün 2023 yılına kadar 10.000 MW' a yükseltilmesi için çalışmalar ve ilgili kurumlara desteklerin sürdürülmesi planlanmaktadır. (T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı , 2019)

1.2 Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat

- **Enerji Verimliliği Kanunu**; Resmî Gazete’de 2/05/2007 tarihli 26510 sayılı 5627 kanun numarası ile yayınlanmış kanun kapsamında enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılması amaçlanmaktadır.

- **Elektrik Piyasası Kanunu**; Resmî Gazete’de 30/03/2013 tarihli 28603 sayılı 6446 kanun numarası ile yayınlanmış kanun kapsamında elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

- **Rüzgâr ve Güneş Enerjisine Dayalı Önlisans Başvuruları İçin Yapılacak Rüzgâr ve Güneş Ölçümleri Uygulamalarına Dair Tebliğ**; 2/11/2013 tarihli ve 28809 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği kapsamında yapılacak rüzgâr ve güneş ölçümlerinin yapılmasına ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

- **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği**; Yönetmeliğin amacı elektrik piyasasında, tüketicilerin elektrik ihtiyaçlarını tüketim noktasına en yakın kendi üretim tesisinden karşılaması, arz güvenliğinin sağlanmasında küçük ölçekli üretim tesislerinin ülke ekonomisine kazandırılması ve küçük ölçekli üretim kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması ile elektrik şebekesinde meydana gelen kayıp miktarlarının düşürülmesi amacıyla lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğü olmaksızın, elektrik enerjisi üretebilecek, gerçek veya tüzel kişilere uygulanacak usul ve esasların belirlenmesini kapsamaktadır.

- **Rüzgâr veya Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesis Kurmak Üzere Yapılan Önlisans Başvurularına İlişkin Yarışma Yönetmeliği**; Yönetmeliğin amacı ve kapsamı, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu çerçevesinde, rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılan önlisans başvurularından aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için ilan edilen kapasiteden fazla başvuru bulunması halinde ve/veya aynı sahaya birden fazla başvuru bulunması halinde, başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için TEİAŞ tarafından, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında tesislerin YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanabileceği sürelerde geçerli olmak ve 5346 sayılı Kanunun eki (II) sayılı cetvelde belirtilen hakları saklı kalmak kaydıyla, 5346 sayılı Kanunun eki (I) sayılı cetvelde yer alan fiyatlar üzerinden en düşük fiyatın teklif edilmesi esasına göre yapılacak yarışmaya ilişkin usul ve esaslar ile yarışmaya katılacak tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesidir.

- **Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretimi Başvurularının Teknik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik**; Bu Yönetmeliğin amacı, elektrik enerjisi üretiminde güneş enerjisinin etkin ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla güneş enerjisine dayalı yapılan başvurular hakkında verilecek teknik görüşün oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

- **Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri Hakkında Yönetmelik**; Güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesislerinde kullanılan aksamın sahip olması gereken standartlar, test yöntemleri ve denetimi, güneş enerjisine dayalı veya güneş enerjisi ile birlikte diğer enerji kaynağı kullanan hibrit tesislerde üretilen elektrik enerjisi içerisindeki güneş enerjisine dayalı üretim miktarlarının denetimi, ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

- **Yatırım Teşvik Sistemi**, 19/06/2012 tarihli Resmî Gazete 'de yayınlanmış ve 2012/1 Sayılı Uygulama Tebliği, 20 Haziran 2012 tarih ve 28329 tarihli Resmî Gazete 'de yayınlanmış, tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi hedefinde bölgesel yatırımların teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Bu teşvikler doğrultusunda bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, hedeflerine ulaşılması amaçlanmaktadır.

Yatırım teşvik sistemi yatırımları artırarak bölgeler arası eşitsizliğin giderilmesini hedeflemektedir. Ayrıca cari açığın azaltılması, az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin genişletilmesi, destek unsuru miktarlarının artırılması, kümelenme faaliyetlerinin teşvik edilmesi, teknoloji dönüşümü sağlayacak yatırımların desteklenmesi yatırım teşvik sisteminin temel amaçlarındandır. Balıkesir ili bölgesel teşvik sistemine göre 3. bölgede yer almaktadır.

Yatırım teşvik sisteminde genel anlamda KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sosyal sigortalar prim desteği (İşveren payı), faiz oranı desteği, arazi tahsis, KDV iadesi, gelir vergisi stopajı indirimi, sosyal sigortalar prim desteği (Çalışan payı) destek unsurları arasında yer almaktadır.

Tablo 8 - Bölgesel Teşvik Uygulamalarında Sağlanan Destek Unsurları

Destek Unsurları			Bölgeler					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı	OSB ve EB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB ve EB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB ve EB Dışı	2 Yıl	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl
		OSB ve EB İçi	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl	12 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Faiz veya Kar Payı Desteği		İç Kredi	-	-	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
		Döviz/ Dövizle Endeksli Kredi			1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			-	-	-	-	-	10 Yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			-	-	-	-	-	10 Yıl

Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemi Yatırımlarda Devlet Yardımı, 2019.

Planlanan yatırıma uygun yatırım teşviki TurSEFF programı bulunmaktadır. Türkiye Sürdürülebilir Enerji Finansman Programı (TurSEFF) kamu ve özel sektör tarafından uygulanacak Sürdürülebilir Enerji ve Kaynak Verimliliği yatırımları için finansman sağlamak üzere oluşturulmuş bir programdır.

TurSEFF'in anlaşmalı banka ve leasing kurumları, işletmelerde kurulacak olan çatı tipi güneş enerji sistemi için avantajlı bir leasing veya kredi seçeneği sunmaktadır. Üstelik bu finansman ile birlikte firmamıza kapsamlı bir teknik danışmanlık hizmeti de ücretsiz sunulmaktadır. TurSEFF süreci;

- Yatırımcı firma projesini istediği TurSEFF anlaşmalı banka veya leasing kurumuna sunar.
- Anlaşmalı kurum tarafından yatırımcının finansal uygunluk incelemesi yapılır.
- TurSEFF danışmanları, anlaşmalı kurum tarafından gönderilen projenin teknik ve finansal açıdan uygunluğunu değerlendirir.
- Uygun bulunan projelerin kredi ya da leasing sözleşmesi imzalanır ve finansman süreci başlar.
- Proje yatırımcı firma tarafından uygulanır ve TurSEFF danışmanları projenin doğru bir şekilde uygulandığının kontrolünü sağlar.

1.3 Projenin Kurumun Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projeleri ile İlişkisi

Yatırımın planlanan uygulama alanı Bandırma Ticaret Borsası yerleşkesinde yer alan 110 adet yatay depo alanının yaklaşık 100.000 m² çatı yüzeyidir. Dolayısıyla yatırım, Borsa tarafından daha önce yapılan depo alanı yatırımının üzerine inşa edilecektir.

Bandırma Ticaret Borsası'nın Stratejik Planı incelendiğinde GZFT analizi kısmında “Yenilenebilir Enerji Yatırımları” fırsatlar arasında görülmektedir (Bandırma Ticaret Borsası, 2014). Dolayısıyla Bandırma Ticaret Borsası'nın hayata geçirmeyi planladığı GES yatırımı, stratejik planında yer alan fırsatlar ile doğrudan ilgilidir.

1.4 Projenin Diğer Kurumların Projeleri ile İlişkisi

Projenin diğer kurumların projeleri ile ilişkisi bulunmamaktadır.

1.4.1 Proje ile Eşzamanlı Götürülmesi Gereken Diğer Kurumların Projeleri

Proje ile eşzamanlı götürülmesi gereken diğer kurum projeleri bulunmamaktadır.

1.4.2 Projede Başka Kurumların Projeleri ile Fiziki Çakışma Oluşmamasına Yönelik Tedbirler

Yatırım, Bandırma Ticaret Borsası yerleşkesinde hayata geçirilecektir. Bununla birlikte yatırımın yerleşkede bulunan yatay depo alanlarının çatı yüzeyine kurulması planlanmaktadır. Bu sebeple projenin başka bir kurumun projesi ile fiziki çakışma oluşması söz konusu değildir.

1.5 Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ)'nin açıkladığı güncel verilere göre 2018 yılı itibarıyla lisanslı ve lisanssız toplam güneş enerjisi santrali kurulu gücü 5.063 MW olmuştur.

Tablo 9 - Güneş Enerji Santralleri Profili

Güneş Enerji Santralleri Profili	Birim	Değer
Kayıtlı Santral Sayısı	Adet	564
GES Kurulu Güç	MW	5.063
Kurulu Güce Oranı	%	5,75
Yıllık Elektrik Üretimi	GWh	2.433
Üretimin Tüketime Oranı	%	0,94
Lisans Durumu	Lisanslı	Lisansız
	15	549

Benzer yatırıma sahip 564 projenin bulunmasından dolayı raporda GES yatırımı yapan Odaların yatırımları incelenmiştir. Kurulu güce sahip olan Odalar şu şekildedir:

1. Afyon Ticaret ve Sanayi Odası Güneş Enerjisi Tesisi: 0,040 MW

Zafer Kalkınma Ajansı'nın 2014 Yılı Turizm, Enerji ve Çevre Altyapı Mali Destek Programı kapsamında finansal desteği ile “ATSO Enerjisi ile İşletmelere Işık Tutuyor” projesini yürüten ATSO, 1.456.845 TL'lik yatırımla 0,40 MW'lık GES kurmuştur. Projenin amacı, yüksek teknolojik donanıma

sahip Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası hizmet binasının elektrik enerjisi tüketiminde yenilenebilir kaynaklar kullanılmasını sağlayarak çevreye olan olumsuz etkisinin azaltılması, yenilenebilir enerji kaynaklarından olan güneş enerjisinden elde edilen elektrik enerjisinin kullanılması ve 0,40 MW gücünde Güneş Enerjisi Santrali kurulmasıdır (<http://yeni.afyonkarahisartso.org.tr/>, 2019).

Tablo 10 - Afyon TSO Güneş Enerjisi Santrali Teknik Özellikleri

Afyon TSO Güneş Enerjisi Santrali Teknik Özellikleri	
Yer	Afyonkarahisar
Montaj Tipi	Çatı
Alan (m ²)	6.500
Kurulu Güç (kWp)	400
Yıllık Öngörülen Üretim Miktarı (kWh)	530.100
Engellenen CO ₂ Miktarı (ton)	322
Kurtarılan Ağaç Sayısı (adet)	781
PV Modül Markası ve Gücü	Yingli Solar YL 255 P – 29b
PV Modül Sayısı	1.182
İnverter Markası	Danfoss FLX Pro 15k
İnverter Sayısı	16
İnşaat Süresi (Ay)	1
Devreye Alınan Tarih	Nisan, 2015

Kaynak: <https://www.teknoraysolar.com.tr/afyon-tso-gunes-enerjisi-santrali/>

2. Çorum Ticaret ve Sanayi Odası GES: 0,023 MW

Türkiye’de güneş enerjisi santrali yatırımı yapan ilk oda konumundaki Çorum Ticaret ve Sanayi Odası (ÇTSO), Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı’nın (OKA) desteğiyle hayata geçirilen yatırımla 2016 yılı ocak ayından bu yana elektrik üretimi sağlamaktadır. Kurulu gücü 0,023 MW olan yatırımın toplam maliyeti 825.000 TL’dir. Yatırım maliyetinin %75’lik kısmı olan 618.000 TL OKA tarafından finanse edilmiştir (www.ctso.org.tr, 2019).

3. Karapınar Ziraat Odası Güneş Enerji Santrali: 0,020 MW

Konya Karapınar Ziraat Odası, gerçekleştirdiği yatırımı ile 0,020 MW kapasiteli GES kurmuştur. Karapınar Ziraat Odası, kendi yıllık elektrik ihtiyacının tamamını bu yatırım ile karşılamaktadır. 7 iş gününde kurulumu tamamlanan bu tesis yıllık yaklaşık olarak 32.850 KW elektrik üretebilmektedir. Tesisin kendini 5 ila 6 yıl arasında amorti etmesi beklenmektedir (karapinar.ziraatodasi.org.tr, 2019).

1.6 Proje İhtiyacı/Talebi

Proje bir GES yatırımı olmasından dolayı elektrik üretilmesi amacıyla güneş enerjisine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle bu bölümde Bandırma Ticaret Borsasının aylar itibariyle güneşlenme miktarlarına göre panellerden üretilebilecek enerji miktarı değerlendirilmiştir. Bölgenin güneşlenme ve fotovoltaiik güç çıkışları bir sonraki bölümde yer alan arazi ve yer seçimi bölümünde değerlendirilmiştir.

1.7 Proje Alternatifleri

1.7.1 Projesiz Durum

Bandırma Ticaret Borsasının mevcut durumda elektrik üretiminin yenilenebilir enerji kaynağı ile karşılandığı bir durum söz konusu değildir. Bu nedenle yatırımın projersiz durumuna ilişkin bir değerlendirme yapılamamaktadır.

1.7.2 Bakım Onarım veya Tevsii Yatırımı

Projesiz durumda olduğu gibi bu bölümde de Bandırma Ticaret Borsası içinde mevcutta benzer bir yatırım olmadığı için bakım onarım veya tevsii yatırımı olması durumundaki alternatif değerlendirilememektedir.

1.7.3 En İyi İkinci Alternatif

Proje kapsamında alternatif bir durum bulunmamaktadır.

1.7.4 En İyi Alternatif (Tercih edilen alternatif)

Projenin ikinci bir alternatifi olmadığından dolayı projenin tüm teknik, finansal ve ekonomik analizleri ilgili bölümlerde değerlendirilmiştir.

1.8 Teknoloji ve Tasarım

Bu bölümde, projede kullanılmak üzere seçilen teknolojinin özellikleri, seçim süreci ve tasarımı anlatılmıştır. Teknoloji; mal ve hizmet üretmek için kullanılan yöntem, süreç, takım-teçhizat ve makinelerden oluşan sistemdir.

Tesis çatısına kurulması öngörülen güneş enerjisi santralinde, 4400 adet 325 watt mono kristal panel kullanılarak toplam 1.430.000 kW DC gücünde tasarım yapılmıştır. Tasarımda çevrede bulunan gölgeleme unsurları, tesisin güneşlenme açısı ve ısıtım verileri göz önüne alınarak çatının açısına uygun şekilde entegre edilerek yatay panel yerleşimi ile kurulum planlanmıştır. DC elektriğin AC elektriğe çevrimi için dünyada da geniş yelpazede kullanılan Huawei marka invertörlerin kullanılması öngörülmüştür. Panellerin dizilerinin üretimlerinin bulut veya başka gölgeleme unsurları durumunda birbirinden etkilenmemesi için MPPT (dizi bazlı izleme) sayısı 6 dizi sayısı 12 olan 60KTL, MPPT (dizi bazlı izleme) sayısı 8 dizi sayısı 4 olan 36 KTL modeline göre tasarlanmıştır. Bu sayede yüksek enerji kazanımı sağlanacaktır. Tasarımda, toplama panosu, invertörlerin toplu halde konumlandırılacağı binaya, invertörlerin yanına monte edilecektir. Toplama panosu yer altı kablosu ile trafo içinde bulunan, ana dağıtım panosuna bağlanacaktır. GES sisteminin kabulü için Dağıtım Şirketleri tarafından ön şart olarak öne sürülen Scada panolarının konulması ve devreye alınması projenin değerlendirilmesinde yer almaktadır.

Birim gücü 310 Watt olan 567 adet güneş paneli kullanılarak öngörülen kurulum projesi üzerinden hesaplanan kurulu güç miktarı 1.430.000 W'tır. Güneş enerjisi ısıtım verisi hesaplama programı olan PVGIS sistemi kullanılarak yapılan hesaplamalara göre ise üretilecek tahmini enerji miktarı 1.865.131 kWh 'dir.

Tablo 11 - Projede Kullanılacak Makine ve Malzeme Listesi

Makine ve Malzeme Listesi	Marka/Model
Solar Panel	Monokristal 325 W Solar Panel PEKİNTAŞ, olarak kullanılacak
İnverter	Huawei 60 KTL-Huawei 36 KTL
Uzaktan İzleme Sistemi	Smart Loger 1000A
Taşıyıcı Konstriksiyon	Statik projesine göre belirlenecektir.
Okuma Sayacı	Çift Yönlü LANDIS
Panolar ve Şalt Grup Abb	
Dc Konnektörler	Panel konnektörü ile uyumlu olacak şekilde seçilecektir.
Dc ve Ac Kablolar	HES ve Öznur Kablo
Topraklama	Has Çelik
Scada Sistemi	Dağıtım Şirketi'nin şartlarına uygun olarak kurulacaktır.
Trafo Köşkü	ELKO

Aşağıdaki şekilde Bandırma Ticaret Borsasında bulunan yatay depoların çatı yüzeyine kurulacak olan güneş paneli yerleşim planı.

Şekil 1 - GES Projesinin Yerleşim Planı

2 YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ

Yatırım Balıkesir ilinin Bandırma ilçesinde yapılacaktır.

2.1 Fiziksel ve Coğrafi Özellikler

Bandırma’da 2019 resmî verilerine göre 79.255 erkek, 77.532 kadın olmak üzere toplamda 156.787 kişi yaşamaktadır (Türkiye İstatistik Kurumu, 2020). Bandırma’nın 54 mahallesi bulunmaktadır. Kent merkezindeki mahalle sayısı 20 iken kırsal mahallelerin sayısı ise 34’tür (bandirma.bel.tr, 2019).

2.1.1 Coğrafi Yerleşim

Bandırma, 40°21’17” Kuzey ve 27°58’11” Doğu koordinatlarında yer almaktadır. Marmara Bölgesinde yer alan Bandırma ilçesi, Kuzeyde Erdek, Güneyde Manyas, Batıda Gönen ve Doğuda Karacabey (Bursa) ilçeleriyle komşudur. İlçenin yüzölçümü 690 km²’dir. İlçede rakım ise 1 ila 764 metre arasında değişmektedir (T.C. Bandırma Kaymakamlığı, 2019).

Şekil 2 - Balıkesir Coğrafi Konumu

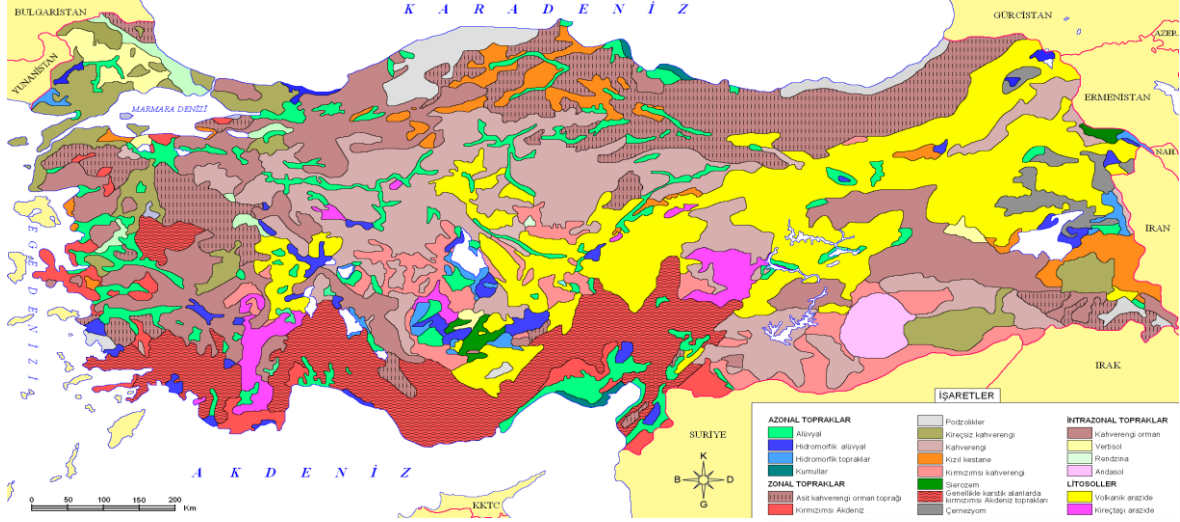
2.1.2 İklim

Bandırma Akdeniz ve Karadeniz iklimlerinin etki alanı içindedir. İlçede sıcak ve ılıman bir iklim hakimdir. Kış aylarında yaz aylarından fazla yağış düşmektedir. Bandırma ilinin yıllık ortalama sıcaklığı 14,0 °C’dir. Yıllık ortalama yağış miktarı: 683 mm’dir. 15 mm yağışla Temmuz yılın en kurak ayıdır. Ortalama 110 mm yağış miktarıyla en fazla yağış aralık ayında görülmektedir. 23,0 °C sıcaklıkla Temmuz yılın en sıcak ayıdır. Ocak ayında ortalama sıcaklık 5,3 °C olup yılın en düşük ortalamasıdır. Yıl boyunca ortalama sıcaklık 17,7 °C dolaylarında değişim göstermektedir (climate-data.org, 2019).

2.1.3 Toprak ve Arazi Yapısı ile İlgili Bilgiler

Balıkesir’de 4 ayrı grup toprak yapısı bulunmaktadır. Bunlardan kireçsiz kahverengi orman toprakları, en geniş yayılıma sahip topraklardır. Diğer toprak türleri ise aşağıdaki haritadan da görüleceği üzere kahverengi orman toprağı, vertisol ve alüvyal toprak türü bulunmaktadır.

Şekil 3 -- Türkiye Toprak Yapısı Dağılımı

Kaynak: Coğrafya Dünyası, 2020.

2.1.4 Bitki Örtüsü

Balıkesir'de Marmara, Akdeniz ve kara ikliminin tesiri görüldüğünden ilin bir bölgesindeki bitkiler diğer bölgesinde görülmez. Yüzölçümünün yüzde 30'u (650 bin hektar) ormanlıktır. Ormanlar daha çok Dursunbey, Sındırgı, Edremit, Burhaniye ve Balya bölgesinde zengindir. İlin %32'si mera ve çayırılık, %15'i ise zeytinlik, sebze ve meyve bahçesidir. Ege kıyılarında 300 m yüksekliğe kadar makilere rastlanır. Edremit bölgesi ise 500 metreye kadar zeytinliklerle kaplıdır. Daha yukarılarda kara ve kızılâğaç ormanları vardır (Coğrafya Dünyası, 2019).

2.1.5 Su Kaynakları

İlçenin en uzun akarsuyu Eğridere'dir. İlçenin diğer önemli akarsuları ise; Beyderesi, Çayırdere, Eski Sığırcı Deresi, Arıkalıtı Deresi, Bozdere ve Değirmen Deresi'dir. Bandırma'nın güneyinde yer alan Kuşgölü (Eski adı Manyas Gölü)'nün yüzölçümü 164 km²'dir. Kuşgölü'nün kuzeyinde dünyaca ünlü ve Avrupa Konseyi A sınıfı diplomalı Kuşçenneti yer almaktadır (bandirma.bel.tr, 2019).

2.1.6 Diğer Doğal Kaynaklar

İlçede farklı bir doğal kaynak bulunmamaktadır. Bununla birlikte ilçede bor madeninin işlendiği fabrikalar bulunmaktadır. Rüzgâr enerji santralleri ve doğalgaz çevrim santralleri ile doğa dostu temiz enerji üretimi konusunda önemli bir merkez konuma gelmiştir (bandirma.bel.tr, 2019).

2.2 Ekonomik ve Fiziksel Altyapı

İlçede sanayi ve ticari yatırımlar için her türlü alt yapı bulunmaktadır. İstanbul ile olan yakınlığı, ulaşım olanakları ve barındırdığı potansiyel ile ilçe bu konuda önemli bir güce sahiptir. İstanbul'un yanı sıra; ülkemizin önemli sanayi kentleri arasında yer alan İzmit ve Bursa'nın yatırımlar noktasındaki alternatifi yakınlığı ve ulaşım kolaylığı gibi sebeplerle Bandırma ilçesi olarak görülmektedir (bandirma.bel.tr, 2019). Aşağıdaki şekilde Bandırma Ticaret Borsası ve Balıkesir ilçeleri verilmiştir.

Şekil 4 - Balıkesir İlçeleri ve Bandırma Ticaret Borsasının Yeri

Kaynak: Google Earth, 2019

Aşağıdaki tabloda GES yatırımının kurulması planlanan yerleşkenin ilçe merkezlerine uzaklıkları verilmiştir.

Tablo 12 – Bandırma Ticaret Borsasının İlçelere Olan Uzaklığı (Km)

İlçeler	Bandırma Lisanslı Depoculuk Arazisi
Altıeylül	109
Ayvalık	215
Balya	95
Bandırma	6,2
Bigadiç	144
Burhaniye	184
Dursunbey	136
Edremit	177
Gömeç	202
Gönen	48
Havran	166
İvrindi	129
Karesi	101
Kepsut	83,6
Manyas	43
Savaştepe	139
Sındırgı	154
Susurluk	49

İlçede bulunan Bandırma limanı, Türkiye'nin iş ve sanayi merkezi olan İstanbul'a, ticari açıdan önem taşıyan Güney Marmara ve Ege Bölgesi'ne olan bağlantıları ile Marmara Denizi'nin güney kıyısında özgün bir konuma sahiptir. Bandırma Limanı, Marmara Bölgesi'nin dökme yük ithalatı ve ihracatı limanlarından biridir. Modern bir altyapıya sahip olan liman, demiryolu ve karayolu bağlantıları ve geniş liman içi stoklama sahaları sayesinde Güney Marmara, İç Anadolu ve Ege bölgelerine önemli faydalar sunan bir limandır. Bandırma Limanı, Yıllık 4,5 milyon ton kapasitesi ile İstanbul'dan sonra Marmara Denizi'ndeki ikinci, ülkemizin beşinci büyük limanıdır. Bandırma Limanı, toplam 20 adet rıhtımında 20 bin grostona kadar 15 adet geminin aynı anda yanaşıp yükleme ve boşaltma yapabileceği bir kapasiteye sahiptir. Sanayi ürünleri, madenler, piliç eti, yumurta, deniz ve su ürünleri Bandırma

Limanı'ndan yapılan önemli ihracat ürünleridir. Limandaki ithalatın %70'ini ise sanayi hammaddeleri oluşturmaktadır. Bandırma Limanı, Balıkesir ilinden yapılan ihracatın %90'nı karşılamaktadır. Limanın yıllık ortalama ticaret hacmi ise 800 milyon dolardır (bandirma.bel.tr, 2019).

İl Bazında Göstergeler

1. SEGE Sıralaması

T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 ve 2019 yılında yayınlanan Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi raporları yayınlanmıştır. İl kodu TR221 olan Balıkesir, SEGE 2011 raporunda Balıkesir 0,4764 puan ile 22. sırada yer almaktadır. Sosyoekonomik gelişmişlik endeksine göre iller 6 ayrı kademeye ayrılmıştır. Bu ayrımında Balıkesir 3. kademede yer almaktadır. Raporda sosyoekonomik gelişmişlik endeksi hesaplamalarında demografik, istihdam, eğitim, sağlık, rekabetçi ve yenilikçi kapasite göstergeleri, mali, erişebilirlik ve yaşam kalitesi göstergeleri kullanılmıştır. SEGE 2011 raporundan sonra yayımlanan SEGE 2017 raporunun güncel haline göre ise geçmiş yıllardaki puanı artarak 24. sıraya yükselmiştir. Şu anki mevcut il kademesi 2. kademe olarak görülmektedir.

2. Yaşam Endeksi Sıralaması

Son yıllarda ekonomik boyutun yanı sıra yaşamın diğer boyutları ile alakalı bir kavram olan toplumsal standartların ölçümüne yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Türkiye İstatistik Kurumunun 2015 yılında yayınlamış olduğu yaşam endeksi, bireylerin ve hane halklarının yaşamını objektif ve sübjektif göstergeler kullanarak yaşam boyutları ayrımında il düzeyinde ölçmeye, karşılaştırmaya ve zaman içinde izlemeye yönelik çalışma yapmıştır. TÜİK tarafından yapılan çalışmaya göre Balıkesir ilinde genel yaşam endeksi 0,63 puan ile 7. sırada yer almaktadır. Ayrıca yaşam memnuniyeti endeksinde 11. sırada yer almaktadır.

3. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla Sıralaması

2018 yılı GSYH değerlerinin sektörel bazlı değerlerine bakıldığında tarım sektörü %13,1, sanayi sektörü %31,5, hizmet sektörü %55,3 olduğu görülmektedir. Aşağıdaki tabloda Balıkesir ilinin sektörel bazlı GSYH değerleri yer almaktadır.

Tablo 13 - Balıkesir İli Sektörel Bazlı GSYH Değerleri

Yıllar	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Sektör Topamları	Vergi-Sübvansiyon	GSYH
2004	1.544.358,88	1.570.355,90	4.106.599,85	7.221.314,63	1.042.043,50	8.263.358,13
2005	1.810.270,19	1.877.225,73	4.807.016,85	8.494.512,77	1.232.968,72	9.727.481,49
2006	1.715.670,79	2.122.981,70	5.743.668,35	9.582.320,83	1.373.976,66	10.956.297,49
2007	1.767.286,29	2.478.851,91	6.494.949,61	10.741.087,81	1.379.420,27	12.120.508,08
2008	2.255.540,34	2.886.214,24	7.343.386,09	12.485.140,68	1.538.636,75	14.023.777,42
2009	2.395.371,02	3.035.947,60	7.592.821,70	13.024.140,32	1.580.136,89	14.604.277,22
2010	2.959.656,29	3.435.499,90	8.123.613,33	14.518.769,52	1.994.419,35	16.513.188,87
2011	3.246.236,83	4.276.315,60	9.309.580,89	16.832.133,31	2.302.214,67	19.134.347,99
2012	3.207.028,77	5.000.545,60	10.297.706,18	18.505.280,55	2.461.194,95	20.966.475,50
2013	2.967.862,41	5.783.039,22	11.276.349,01	20.027.250,64	2.834.670,86	22.861.921,50
2014	3.651.909,17	6.685.376,57	12.748.322,33	23.085.608,07	3.016.593,08	26.102.201,15
2015	3.625.155,29	7.624.593,30	14.051.057,94	25.300.806,53	3.412.202,91	28.713.009,44
2016	4.256.689,49	8.662.556,28	15.877.414,17	28.796.659,94	3.878.508,40	32.675.168,34
2017 ^(r)	5.308.182,78	10.591.661,29	18.451.997,53	34.351.841,60	4.409.873,44	38.761.715,04
2018	5.359.585,18	12.864.785,51	22.590.643,80	40.815.014,49	4.762.565,45	45.577.579,95

Kaynak: TÜİK, 2020

TÜİK resmi kaynaklarına göre GSYH'nin sektör kollarına göre verilerinin en güncel tarih olan 2018 verisi son yıl verisi olarak değerlendirilmiştir. 2004-2018 verileri incelendiğinde, 2004 yılından 2018 yılına doğru GSYH verilerinde sektörlerin genelinde bazı dönemler azalış söz konusu olsa da genel itibari ile üstel bir artış hızı söz konusudur. Tarım sektöründe ortalama %9,9, sanayi sektöründe ortalama %16,3, hizmetler genelinde ortalama %13,1 artış hızı mevcuttur.

2.3 Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler

2017 yılında kurulan Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 15.000 öğrencisi ile ilçenin önemli dinamikleri arasında yer almaktadır. Tarım, sanayi ve ticaret faaliyetlerinin yanı sıra Bandırma ve çevresi önemli turistik değerlere sahiptir. Bandırma Kuşçenneti Milli Parkı, Bandırma-Balıkesir karayolunun 15. kilometresinden yer almaktadır. Kuşçenneti Milli Parkı'nda, kuşların doğal ortamlarında izlenebilmelerini sağlamak amacıyla bir gözlem kulesi ve beş değişik bölgeden sürekli canlı görüntü aktaran kamera sistemi bulunmaktadır. Bununla birlikte canı türlerinin tanıtım vitrininin yer aldığı bir müze de milli parkta yer almaktadır. Kuşçenneti Milli Parkı'nı her yıl ortalama 30.000 yerli ve yabancı turist ziyaret etmektedir (bandirma.bel.tr, 2019) .

İl Bazında Göstergeler

1. Bölgesel İşsizlik Oranı

İŞKUR'a kayıtlı olan işsizlerin sayısı, işsizlik oranının artışına paralel olarak artış göstermektedir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk iki meslek nitelik gerektirmeyen meslekler olan beden işçisi ve temizlik görevlisi iken devamında büro memuru, satış danışmanı, sekreter, ön muhasebeci, şoför-yük taşıma işçisi ve reyon görevlisi mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Balıkesir ili, bölgeler arası düzeyde, TR22 kodu ile Balıkesir, Çanakkale alt bölgesi arasında yer almaktadır. 2014-2018 yılları arası TÜİK'ten alınan güncel işsizlik oranlarına göre il genelinde 2014-2018 yılı arasında en yüksek işsizlik oranı %07 iken en düşük işsizlik oranı yüzde %05'dir. Yıllar arasındaki ortalama artış/azalış hızına bakıldığında %1 oranı ile negatif yönde yani yıllar itibariyle genel olarak azalan bir işsizlik artış oranına sahiptir.

Tablo 14 - TR22 Bölgesi Yıllar İtibariyle İşsizlik Oranları

Bölge	Bölge Kodu	2014	2015	2016	2017	2018	Ortalama Artış Azalış Oranı
Balıkesir, Çanakkale	TR22	6%	5%	7%	6%	6%	-1%

Kaynak: TÜİK, 2019

2. Açık İş Sayıları ve Yerleştirme

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. 2018 yılı İŞKUR resmi istatistiklerine göre kamuda toplam 25.699, özel sektörde toplam 2.368.287 ile Türkiye genelinde toplam 2.393.986 açık iş bulunmaktadır. Toplam işe yerleştirilmeler %52 oranı ile 1.247.188 kişi olduğu bilinmektedir. Yatırımın yapılacağı Balıkesir ilinde ise kamu sektöründe 299, özel sektörde 33.928 toplam 34.227 açık iş bulunmaktadır. İşe yerleştirmelerin cinsiyet etkisi incelendiğinde erkeklerin toplam işe yerleştirme sayısı Balıkesir ilinde 12.849, kadınlar ise 7.545 kişi olduğu bilinmektedir. Toplam işe yerleştirme sayısı ise 20.394'dir. Buna göre işe yerleştirilmelerin cinsiyete göre oranları; erkeklerde %63, kadınlarda ise %37 olmaktadır.

3. Nüfus

TÜİK'ten elde edilen güncel (2019) Türkiye geneli nüfus verilerine göre toplam nüfus 83.154.997 seviyesine ulaşmıştır. Aynı şekilde elde edilen bilgilere göre Türkiye geneli nüfus artış hızı %13,9, ortalama hane halkı büyüklüğü 3,4, nüfus yoğunluğu 108,1, çocuk bağımlılık oranı %34,1 olarak görülmektedir. Yatırımın yapılacağı il bazında nüfus verileri değerlendirildiğinde ise Balıkesir ilinde, 2019 yılı toplam nüfus sayısı 1.228.620, nüfus artış hızı oranı %1,7, ortalama hane halkı büyüklüğü 2,7, nüfus yoğunluğu 85,9, çocuk bağımlılık oranı %24,7 olduğu bilgisi elde edilmiştir. İl genelinde 2018 yılı nüfusun cinsiyete göre dağılımına bakıldığında erkek oranı%49,7, kadınların oranı ise %50,3 olarak bilinmektedir.

4. Göç Hızı

TÜİK'ten alınan güncel 2018 yılı verilerine göre; Türkiye geneli toplam nüfusun 82.003.882 olduğu bilinmektedir. Türkiye genelinde iç göçler genellikle kırsal alanlardan şehirlere gerçekleşmektedir. Yatırımın yapılacağı Balıkesir ilinin göç verilerine bakıldığında 2018 yılında aldığı göç sayısı 55.238 verdiği göç ise 40.028 kişi olduğu bilinmektedir. Buna göre Balıkesir ilinin net göç sayısı 15.210, net göç hızı oranı ise 12,5 olarak bilinmektedir.

5. Dış Ticaret Göstergeleri

TÜİK'ten alınan 2010-2019 yılları arasında ki il bazında ihracat verilerine göre Türkiye genelinde yıllar itibariyle en yüksek ihracat rakamı 171.530.675 bin dolar, en düşük ise 113.883.219 bin dolar olduğu bilinmektedir. 10 yıllık veriler incelendiğinde yıllar itibariyle yukarı yönlü bir artış göstererek ortalama %4,9 artış oranına sahiptir. Aynı veriler ışığında 2010-2019 yılları arasında ki il bazında ihracat verilerine göre Balıkesir ilinde yıllar itibariyle en yüksek ihracat rakamı 619.445 bin dolar, en düşük ise 377.882 bin dolar olduğu bilinmektedir. 10 yıllık veriler incelendiğinde ortalama yıllar itibariyle yukarı yönlü bir artış göstererek ortalama %5,5 artış oranına sahiptir.

6. Rekabet Endeksi Göstergeleri

Ekonomik ve Dış Politika Araştırma Derneği (EDAM) tarafından Türkiye İçin Bir Rekabet Endeksi raporu yayımlanmıştır. Bu raporda Türkiye'nin tüm illeri için bir rekabet endeksi oluşturulması hedeflenmiştir. Bu endeks oluşturulurken belirli tüm illeri kapsayacak alt kriterler seçilmiş ve bunlara göre değerlendirilmiştir. Türkiye'deki illerin rekabet gücü sekiz alt bileşenden oluşturulmuştur. Ekonomik göstergeler ekonomik büyüklük, finansal derinlik ve makroekonomik istikrar olarak üç grupta toplanırken, diğer endeksler de illerin sosyal, eğitim, sağlık, çevresel, işgücü, teknolojik ve fiziksel altyapı durumunu yansıtacak verilerden oluşturulmuştur. Yapılan araştırma sonucu Balıkesir ili için 2014 yılı iller arası rekabet endeksinde aldığı puan 36 ve 20. sırada yer almaktadır. 2008 yılında yapılan araştırmaya göre ise 39 puan ile 17. sırada yer almaktadır.

2.4 Çevresel Etkiler

Bu bölümde yatırım için alternatif araziler var ise çevresel faktörlere bağlı olarak yatırımın yapılacağı arazinin seçilme nedenlerine değinildiği bölümdür. Fakat yatırımın çatı tipi güneş enerji santrali olmasından dolayı alternatif bir arazi bulunmamaktadır. Yatırım Bandırma Ticaret Borsası içinde bulunan yatay depolar ve çatı tipi uygun binaların çatısında yapılacaktır.

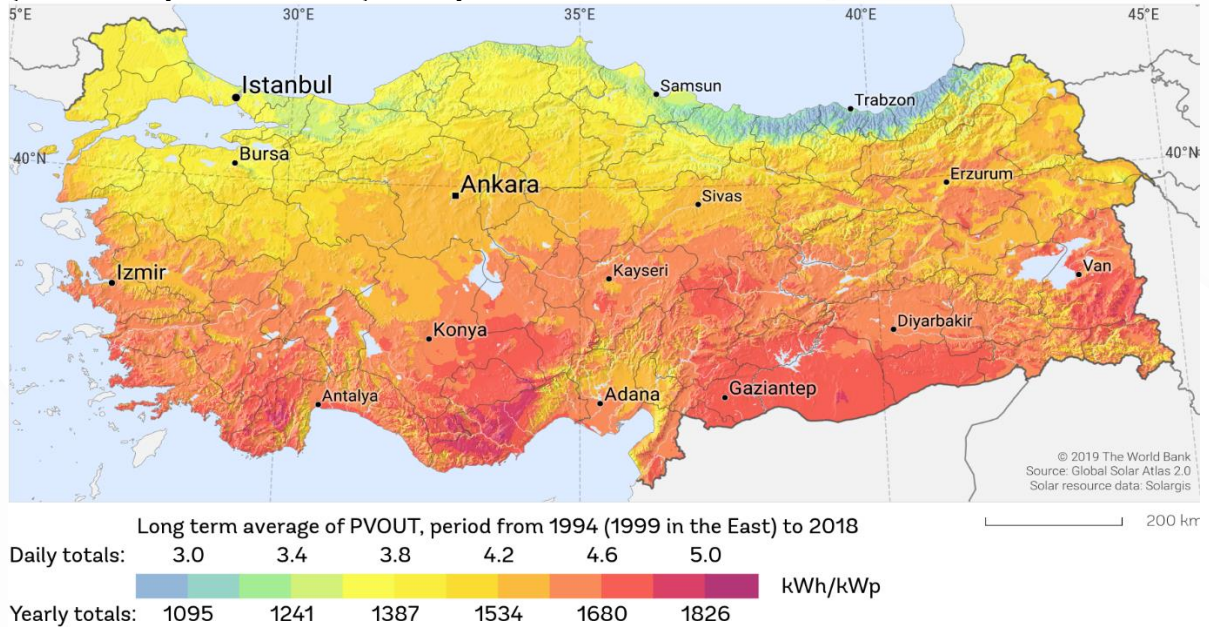
Yatırımın hayata geçmesi durumunda ise yatırımın çevreye etkisi, yenilenebilir enerji kaynağından elektrik üretmesi nedeniyle tamamen çevre dostudur.

2.5 Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti

Yatırım, önceki bölümlerde bahsedildiği üzere Bandırma Ticaret Borsası bünyesinde bulunan yatay depolar ve binaların çatıları üzerine inşa edilecektir. Bu nedenle alternatif arazi, yer seçimi veya arazi maliyeti durumu söz konusu değildir. Fakat yatırımın yapılacağı konum ile ilgili olarak yıllık güneşlenme miktarları ve GES yatırımlarının değerlendirilmesinde gerekli olan teknik bilgiler verilmiştir.

Aşağıdaki şekilde Türkiye genelinin fotovoltaik güç potansiyeli hakkında bilgiler verilmiştir.

Şekil 5 - Türkiye Fotovoltaik Güç Potansiyeli

Kaynak: Global Solar Atlas, 2020.

Buna göre yukarıdaki fotovoltatik güç dağılım haritası incelendiğinde görüleceği üzere Türkiye'nin Akdeniz ve Güneydoğu Bölgelerinde potansiyelin oldukça fazla olduğu ve yukarı doğru gidildikçe güneşlenmeye bağlı olarak azalma göstermektedir.

Tablo 15 - Bandırma Ticaret Borsası Yıllık Ortalama Değerler

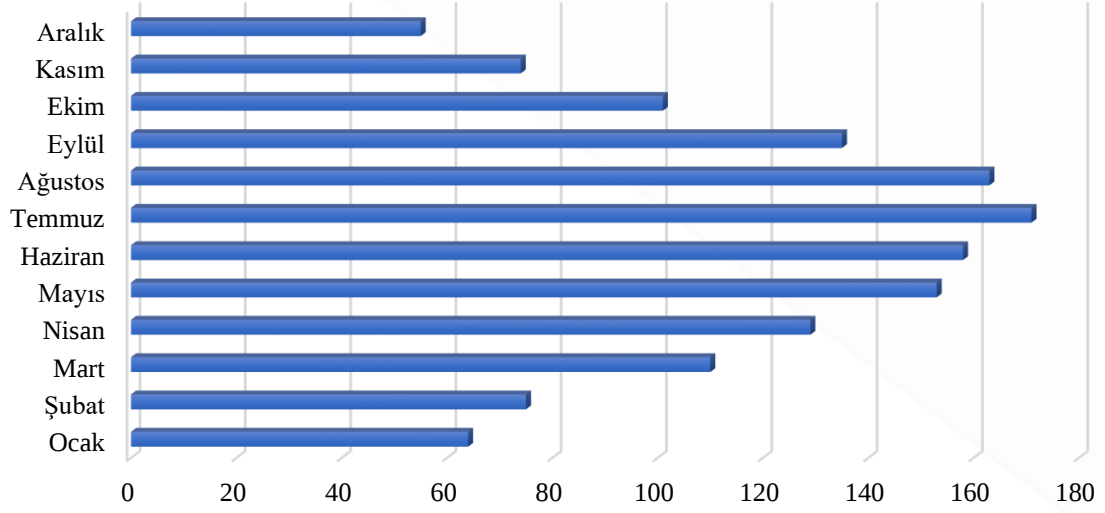
Açıklama	Değer
Doğrudan normal ışınlama	1502 kWh / m2
Küresel yatay ışınlama	1568 kWh / m2
Dağınık yatay ışınlama	632 kWh / m2
Optimum açıda global eğik ışınlama	1771 kWh / m2
PV modüllerinin optimum eğimi	31/180 °
Hava sıcaklığı	15,9 ° C

Arazi yüksekliđi	42 m

Kaynak: Global Solar Atlas, 2020

Aşağıdaki grafikte Bandırma Ticaret Borsasının bulunduğu konuma düşen güneş enerjisi göre aylık ortalama fotovoltaiik güç çıkışına ilişkin bilgiler verilmiştir.

Şekil 6 - Bandırma Ticaret Borsası Aylara Göre Fotovoltaiik Güç Çıkışı (kWh)

Kaynak: Global Solar Atlas, 2020.

Aşağıdaki şekilde Bandırma Ticaret Borsasındaki depoların çatı yüzeylerine panel kurulacak olan yatay depoların yerleşimi ve görüntüsü yer almaktadır.

Şekil 7 - Bandırma Ticaret Borsası

3 TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ

3.1 Varsayımlar

Projenin temel amacı olan güneşten elektrik enerjisi üretecek çatı sistemlerinin kurulumu olup, kurulan bu sistem ile Bandırma Ticaret Borsasının yıllık enerji talebini karşılanması ve fazlasının satılması planlanmaktadır. Bu nedenle bu bölümde Türkiye’de mevcut enerji talebi ve üretilen enerji miktarı verilmiştir. Ardından bölgesel enerji verileri ve Bandırma Ticaret Borsasının yıllık elektrik enerji harcama miktarları yer almaktadır. Yıllık harcanan enerji miktarı Bandırma Ticaret Borsası için projenin talep verilerini oluşturmaktadır.

- Türkiye

Aşağıdaki tabloda Türkiye geneli toplam enerji tüketiminin mesken, ticaret, resmi daire, sanayi, aydınlatma ve diğer olmak üzere 6 kategoride dağılımı verilmiştir.

Tablo 16 - Türkiye Geneli Toplam Enerji Tüketimi ve Dağılımı (%)

Yıl	Toplam (Gwh)	Mesken	Ticaret	Resmi daire	Sanayi	Aydınlatma	Diğer
2006	143.071	24,1	14,2	4,2	47,5	2,8	7,2
2007	155.135	23,5	14,9	4,5	47,6	2,6	6,9
2008	161.948	24,4	14,8	4,5	46,2	2,5	7,6
2009	156.894	25,0	15,9	4,5	44,9	2,5	7,2
2010	172.051	24,1	16,1	4,1	46,1	2,2	7,4
2011	186.100	23,8	16,4	3,9	47,3	2,1	6,5
2012	194.923	23,3	16,3	4,5	47,4	2,0	6,5
2013	198.045	22,7	18,9	4,1	47,1	1,9	5,3
2014	207.375	22,3	19,2	3,9	47,2	1,9	5,5
2015	217.312	22,0	19,1	3,7	47,6	1,9	5,7
2016	231.204	22,2	18,8	3,9	46,9	1,8	6,4
2017	249.023	21,8	19,8	4,1	46,8	1,8	5,7
2018	258.232	21,1	20,4	4,6	45,6	1,8	6,5

Kaynak: TÜİK, 2020

Buna göre yukarıdaki tablo incelendiğinde görüleceği üzere yıllar itibariyle Türkiye geneli elektrik tüketim miktarının arttığı görülmektedir. 2018 yılı verileri incelendiğinde elektrik tüketiminin en fazla olduğu alan sanayidir. Ardından mesken, ticarethaneler ve diğer kullanım alanlarıdır.

Aşağıdaki tabloda yıllar itibariyle Türkiye geneli enerji kaynaklarına göre elektrik enerjisi üretimi ve payları verilmiştir.

Tablo 17 - Türkiye Geneli Elektrik Üretimi ve Türlerine Göre Dağılımı (%)

Yıllar	Toplam (Gwh)	Kömür	Sıvı Yakıt	Doğal Gaz	Hidro	Yenilenebilir Enerji
2010	211.208	26,1	1,0	46,5	24,5	1,9
2011	229.395	28,8	0,4	45,4	22,8	2,6
2012	239.497	28,4	0,7	43,6	24,2	3,1
2013	240.154	26,6	0,7	43,8	24,7	4,2
2014	251.963	30,2	0,9	47,9	16,1	4,9
2015	261.783	29,1	0,9	37,9	25,6	6,5

2016	274.408	33,7	0,7	32,5	24,5	8,6
2017	297.278	32,8	0,4	37,2	19,6	10,0
2018	304.802	37,2	0,1	30,3	19,7	12,7

Kaynak: TÜİK,2020

Buna göre yukarıdaki tablo incelendiğinde Türkiye'nin artan enerji ihtiyacına paralel olarak yıllar itibarıyla doğrusal bir artış söz konusudur. GES yatırımlarının içinde bulunduğu yenilenebilir enerji başlığı altında 2010 yılında toplam elektrik üretiminde %1,9' luk bir paya sahipken 2018 yılında bu oranın %12,7' ye kadar çıktığı görülmektedir. Sıvı yakıt, doğal gaz ve diğer yenilenemez enerji kaynakları ile üretilen elektrik miktarının yıllar itibarıyla giderek azaldığı görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda ise Türkiye geneli elektrik üretim tesislerinin toplam kurulu gücü verilmiştir.

Tablo 18 - 29 Şubat 2020 İtibarıyla Türkiye'deki Elektrik Üretim Tesislerinin Toplam Kurulu Gücünün Dağılımı

Kaynak	Kurulu Gücü (Mw)
Termik	46.496,05
HES	28.510,11
RES	7.646,54
GES	6.058,16
Biokütle, Atık Isı	2.695,05
Toplam	91.406

Kaynak: Enerji İşleri Genel Müdürlüğü Resmi İnternet Sayfası, 2020

Tabloya göre toplam elektrik üretiminde güneş enerji santrallerinin %6 oranında bir paya sahip olduğu görülmektedir. En yüksek elektrik üretimi %50 oranı ile termik santralleri olduğu görülmektedir.

TÜİK tarafından 2005 yılında yapılan bir çalışmada ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflandırılmasında tüketilen enerji miktarına ilişkin bir veri yayımlanmıştır. Yatırımın yapılacağı yer olan Bandırma Ticaret Borsası hububat ürünlerinin depolaması hizmeti vermektedir. Buna göre aşağıda TÜİK tarafından yayımlanan istatistiklere göre ulaştırma, depolama ve haberleşme alanında harcanan enerji miktarı verilmiştir.

Tablo 19 - Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme Sektöründe Nihai Enerji Tüketimi, 2005

Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması Rev.1.1	Elektrik (MWh)
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	2.558.484
	742.504
	66.602
	36.198
	427.759
	1.285.420

Kaynak: TÜİK, 2020

- **Bölgesel ve Balıkesir**

Aşağıdaki tabloda TR22 Bölgesinin (Çanakkale ve Balıkesir) toplam elektrik tüketiminin yıllar itibariyle kullanım alanlarına göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 20 - TR22 Bölgesi Toplam Elektrik Tüketimi ve Kullanım Alanlarına Göre Dağılımı

Yıl	2018	2017	2016	2015	2014
Bölge Kodu	TR22	TR22	TR22	TR22	TR22
Toplam Tüketim (MWh)	7.866.777	7.585.242	6.922.398	6.748.506	6.615.166
Resmi Daire (MWh)	280.560	226.985	115.052	82.536	89.996
Sanayi İşletmesi (MWh)	4.824.759	4.583.851	4.325.847	4.271.673	4.041.819
Ticarethane (MWh)	1.060.193	1.140.497	613.952	695.166	1.167.311
Mesken (MWh)	1.295.684	1.235.242	1.142.002	1.082.858	1.051.527
Tarımsal Sulama (MWh)	77.477	78.737	85.424	77.292	50.843
Sokak Aydınlatma (MWh)	147.932	145.926	137.048	132.604	133.045
Diğer (MWh)	180.172	174.003	503.073	406.377	80.625
Kişi Başına Toplam Elektrik Tüketimi (KWh)	4.451	4.371	4.034	3.970	3.889
Kişi Başına Sanayi Elektrik Tüketimi (KWh)	2.730	2.642	2.521	2.513	2.376
Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketimi (KWh)	733	712	666	637	618

Kaynak: TÜİK, 2020

Buna göre yukarıdaki tablo incelendiğinde görüleceği üzere 2014 yılında toplam elektrik tüketim miktarı 6.615.166 MWh olan TR22 bölgesinin 2018 yılına gelindiğinde 7.866.777 MWh' e çıktığı görülmektedir.

Tablo 21 – Balıkesir Toplam Elektrik Tüketimi ve Kullanım Alanlarına Göre Dağılımı

Bölge Adı	Balıkesir				
Yıl	2018	2017	2016	2015	2014
Toplam Tüketim (MWh)	3.455.075	3.261.234	3.034.162	2.870.632	2.686.242
Resmi Daire (MWh)	196.757	186.084	76.738	63.190	54.130
Sanayi İşletmesi (MWh)	1.371.159	1.247.950	1.240.462	1.168.791	872.909
Ticarethane (MWh)	667.544	652.295	426.962	456.081	820.486
Mesken (MWh)	925.981	887.556	817.463	773.545	749.449
Tarımsal Sulama (MWh)	41.329	43.362	45.828	42.774	26.267
Sokak Aydınlatma (MWh)	103.749	102.050	95.091	92.183	91.913
Diğer (MWh)	148.556	141.937	331.617	274.068	71.088
Kişi Başına Toplam Elektrik Tüketimi (KWh)	2.817	2.707	2.537	2.419	2.259
Kişi Başına Sanayi Elektrik Tüketimi (KWh)	1.118	1.036	1.037	985	734
Kişi Başına Mesken Elektrik Tüketimi (KWh)	755	737	683	652	630

Kaynak: TÜİK, 2020

Buna göre yukarıdaki tablo incelendiğinde görüleceği üzere 2014 yılında toplam elektrik tüketim miktarı 2.686.242 MWh olan Balıkesir'de 2018 yılına gelindiğinde 3.455.075 MWh' e çıktığı görülmektedir.

3.2 Talep Tahmin Yöntemi

Bu bölümde Türkiye genelinde, Bölgesel, Balıkesir ve Bandırma Ticaret Borsası için elektrik tüketiminin gelecek yıllardaki talep düzeyini belirleyebilmek amacıyla HOLT-WINTERS yöntemi kullanılmıştır. HOLT-WINTERS yönteminin kullanılma amacı tahmin verilerinde mevsimsel etkiyi direkt olarak analiz edebilen Üstel düzeltim yöntemlerinden biridir. Yöntemin formülasyonu, Eğilim (trend), Seviye (level) ve Mevsimsel (seasonal) denklem olmak üzere üç ayrı denklemden oluşmaktadır. Bu formülasyona ilişkin eşitlikler aşağıda verilmiştir (A. & Yıldız Ç., 2018).

$$\text{Seviye:} \quad L_t = \alpha \frac{Y_t}{S_{t-s}} + (1 - \alpha)(L_{t-1} + b_{t-1})$$

$$\text{Eğilim:} \quad b_t = \beta(L_t - L_{t-1}) + (1 - \beta)b_{t-1}$$

$$\text{Mevsimsel:} \quad S_t = \gamma \frac{Y_t}{L_t} + (1 - \gamma)S_{t-s}$$

$$\text{Tahmin:} \quad F_{t+k} = L_t + b_t m + S_{t+m-s}$$

3.3 Talep Analizi

- Türkiye Geneli

Aşağıdaki tabloda Türkiye geneli elektrik üretiminin tahmini projeksiyonu ve bu üretimin içinde yenilenebilir enerjinin payının muhtemel oranları verilmiştir.

Tablo 22 - Türkiye Geneli Elektrik Üretimi Projeksiyonu ve Yenilenebilir Enerjinin Payı

Yıl	Toplam Elektrik Üretimi (GWh)	Yenilenebilir Enerji (%)
2019	316.252,10	14,78
2020	327.702,20	17,13
2021	339.152,30	19,47
2022	350.602,40	21,82
2023	362.052,50	24,17
2024	373.502,60	26,51

Yukarıdaki elektrik tüketimi projeksiyonuna göre 2019 yılında 316.252 GWh üretim olması beklenmektedir. 2024 yılına kadar %15 oranında artış göstererek 373.503 GWh olması beklenmektedir.

Tablo 23 - Türkiye Geneli Elektrik Tüketiminin Tahmin Projeksiyonu

Yıl	Toplam Elektrik Üretimi
2019	269.097
2020	279.962
2021	290.826
2022	301.691
2023	312.556
2024	323.421

Yukarıdaki elektrik tüketimi projeksiyonuna göre 2019 yılında 269.097 GWh tüketim olması beklenmektedir. 2024 yılına kadar %17 oranında artış göstererek 323.421 GWh olması beklenmektedir.

- **TR22 ve Balıkesir**

Tablo 24 - TR22 Bölgesi Elektrik Tüketim Projeksiyonu

Yıl	Toplam Elektrik Tüketimi
2019	8.323.571
2020	8.738.551
2021	9.153.532
2022	9.568.513
2023	9.983.494
2024	10.398.475

Yukarıdaki elektrik tüketimi projeksiyonuna göre 2019 yılında 8.323.571 MWh tüketim olması beklenmektedir. 2024 yılına kadar %20 oranında artış göstererek 10.398.475 MWh olması beklenmektedir.

Tablo 25 - Balıkesir Elektrik Tüketim Projeksiyonu

Yıl	Toplam Elektrik Tüketimi
2019	3.648.916
2020	3.842.757
2021	4.036.598
2022	4.230.439
2023	4.424.280
2024	4.618.121

Yukarıdaki elektrik tüketimi projeksiyonuna göre 2019 yılında 3.648.916 MWh tüketim olması beklenmektedir. 2024 yılına kadar %21 oranında artış göstererek 4.618.121 MWh olması beklenmektedir.

3.4 Talep Tahmin Sonuçları

Talep analizi Türkiye, Bölgesel ve Balıkesir'in elektrik tüketimi ile üretimi verileri baz alınarak yapılmıştır. Yapılan analizler Türkiye'deki ve yatırımın yapılacağı bölgedeki elektrik üretimi/tüketiminin mevcut durumu ve gelecek projeksiyonuna ilişkin bilgileri içermektedir. Yapılan bu analizler GES projesinin elektrik üretimi değerlerini veya farklı bir teknik değerleri etkilememekte ve finansal ekonomik analizler üzerinde bir etkisi bulunmamaktadır.

3.5 Kapasite Seçimi

Kapasite Kullanım Oranı, bir üretim/hizmet biriminin belirli bir dönemde fiilen gerçekleştirdiği üretim miktarının fiziki olarak üretebileceği en yüksek miktara olan oranını göstermektedir. Aşağıdaki tabloda sistemin ilk yıl kapasite kullanım oranı verilmiştir.

Tablo 26 - Kapasite Kullanım Oranı

Kapasite Kullanım Oranının Yıllara Göre Değişimi	Ortalama KKO
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	100%
3. Yıl	100%
4. Yıl	99,70%
5. Yıl	99,40%
6. Yıl	99,10%
7. Yıl	98,80%
8. Yıl	98,50%
9. Yıl	98,20%
10. Yıl	97,90%
11. Yıl	97,60%
12. Yıl	97,30%
13. Yıl	97,00%
14. Yıl	96,70%
15. Yıl	96,40%
16. Yıl	96,10%
17. Yıl	95,80%
18. Yıl	95,50%
19. Yıl	95,20%
20. Yıl	94,90%

İlk faaliyet yılındaki kapasite kullanım oranı 100% olarak belirlenmiştir. Kapasite kullanımı 20 yıllık projeksiyon ile değerlendirilmiştir. GES yatırımlarında güneş panelleri 2. yıldan sonra ekonomik ömrüne bağlı olarak her yıl belirli bir orana göre üretim kapasitelerinde düşüş yaşanmaktadır. Bu oran ise yaklaşık olarak %0,3'tür.

4 YATIRIM TUTARI

4.1 Sabit Sermaye Yatırım Tutarı

Sabit sermaye yatırım tutarı, gerçekleştirilecek yatırım için katlanmak zorunda olunan harcamaların toplamını ifade etmektedir. Bina, arsa, tesis, makine gibi sabit yatırım harcamalarının yanı sıra bunların kullanılabilirmeleri için hammadde, işgücü, idari maliyetler, bakım-onarım, genel giderler, beklenmeyen giderler gibi birtakım diğer maliyetleri de kapsamaktadır. Aşağıda hedeflenen yatırımın sabit sermaye yatırımları hesaplanmıştır.

4.1.1 İnşaat Maliyeti

Alan dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Yatırım kapsamında inşaat maliyeti bulunmamaktadır.

Tablo 27 - Kapalı Alan Dağılımı

Bölgümlere Göre Tahmini Kapalı Alan Dağılımı	Birim Alan (m ²)
Üretim Alanı	14.696
TOPLAM	14.696

4.1.2 Makine ve Ekipman Maliyeti

Aşağıdaki tabloda makinelerin listesi ve toplam tutarı yer almaktadır. Makine fiyatları, üretici firmalarla yapılan görüşmeler yoluyla edinilmiştir. Bölgede faaliyet gösteren bir firma tarafından Bandırma Ticaret Borsasına kurulacak olan güneş enerji panelleri için saha ziyaretleri düzenlenmiş ve teknik çalışmalar neticesinde makine ve ilgili maliyetler çıkartılmıştır.

Tablo 28 - Makineler

Makineler	Toplam (Dolar)
Solar Panel	735.182,62
İnverter	
Uzaktan İzleme Sistemi	
Taşıyıcı Konstriksiyon	
Okuma Sayacı	
Panolar ve Şalt Grup	
Dc Konnektörler	
Dc ve Ac Kablolar	
Topraklama	
Scada Sistemi	
Trafo Köşkü	
TOPLAM (Dolar)	

4.1.3 Demirbaş Maliyeti

Yatırım kapsamında demirbaş maliyeti bulunmamaktadır.

4.1.4 Taşıt Maliyeti

Yatırım kapsamında taşıt alımı planlanmamaktadır.

4.1.5 Toplam Yatırım Tutarı

Aşağıdaki tabloda sabit yatırım tutarlarının özeti verilmiştir.

Tablo 29 - Sabit Yatırım Kalemleri

Sabit Yatırım Kalemleri	Maliyetler (Dolar)	Giderle İlgili Açıklama
Makineler	735.182,62	Yatırım kapsamında alınması planlanan makineler hedeflenen kapasiteye uygun olarak hesaplanmıştır.
İşletme Sermayesi	202,99	Kalıpla ilgili doğacak yaklaşık maliyeti içermektedir.
Montaj	7.425,34	Makinelerin montaj giderleridir.
Sigorta	367,59	Bina inşaatı, makine ve taşıt giderinin 0,05% kadarlık kısmı öngörülmüştür.
Genel Giderler	743,18	Toplam maliyetlerin 0,10% kadarlık tutarı hesaplanmıştır. Kargo, bankacılık masrafları, yemek, ağırlama, ikramlar, kırtasiye, her türlü sarf giderler vb. içermektedir.
Beklenmeyen Giderler	743,92	Tablodaki diğer maliyetlerin 0,10% kadarlık tutarı hesaplanmıştır.
Toplam Tutar (Dolar)	744.665,64	

4.2 Arazi Bedeli/Kamulaştırma Bedeli

Arazi alım maliyeti bulunmamakta olup aşağıdaki tabloda panellerin kurulacağı çatı alanının büyüklüğüne ilişkin bilgi yer almaktadır.

Tablo 30 - Yatırımın Alan Büyüklüğü

Alan Büyüklüğü	Değer	Açıklama
GES Çatı Alanı Büyüklüğü (m²)	14.696	Çatılardaki PV panel yüzey alan yapılan teknik çalışma sonucunda belirlenmiştir.

4.3 İşletme Sermayesi

4.3.1 Teorik Kapasitede Üretim Düzeyi

Tablo 31 - İlk Faaliyet Yılında Tam (Teorik) Kapasitedeki Üretim Düzeyi (kWh)

Ürünler / Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
Güneş Enerji Santralinden Üretilen Enerji	68.469	83.272	135.240	183.430	235.900	238.731	251.740	223.540	176.970	120.410	88.366	59.064	1.865.131
TOPLAM													1.865.131

Tam kapasite; yatırım konusu ürün üretiminin kurulu yani teorik kapasitede sunabileceği üretim miktarını ifade etmektedir. Bunun anlamı; kapasite kullanım oranının 100% olması halinde sunulabilecek ürün miktarının ifade edilmesidir. Buna göre mevcut fizibilitede yapılan planlamada tam kapasite için üretim miktarı tabloda verilmiştir.

4.3.2 Fiili Kapasitedeki Satış Miktarı

Tabloda ilk faaliyet yılında fiili kapasitedeki satışların aylara göre dağılımı verilmiştir. Yatırımın ilk iki yıl boyunca üretim kapasitesi %100 olmasından dolayı teorik kapasite ile fiili kapasite birbirine eşittir.

Tablo 32 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle Aylara Göre Satış Miktarları

2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle Aylara Göre Satış Miktarları	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
Güneş Enerji Santralinden Üretilen Enerji	68.469	83.272	135.240	183.430	235.900	238.731	251.740	223.540	176.970	120.410	88.366	59.064	1.865.131
TOPLAM													1.865.131

GES projesinden yıllık üretilmesi planlanan elektrik miktarı 1.865.131 kWh'dir. Aylık üretilen miktarda Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketimi hesaba katılmamıştır

Tablo 33 - Fiili Kapasitede Yıllara Göre Üretim Miktarı (kWh)

Fiili Kapasitedeki Üretim Miktarları	Ortalama KKO	Güneş Enerji Santralinden Üretilecek Olan Enerji
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	100%	1.865.131
3. Yıl	100%	1.865.131
4. Yıl	99,70%	1.859.536
5. Yıl	99,40%	1.853.941
6. Yıl	99,10%	1.848.345
7. Yıl	98,80%	1.842.750
8. Yıl	98,50%	1.837.154
9. Yıl	98,20%	1.831.559
10. Yıl	97,90%	1.825.964
11. Yıl	97,60%	1.820.368
12. Yıl	97,30%	1.814.773
13. Yıl	97,00%	1.809.178
14. Yıl	96,70%	1.803.582
15. Yıl	96,40%	1.797.987
16. Yıl	96,10%	1.792.391
17. Yıl	95,80%	1.786.796
18. Yıl	95,50%	1.781.201
19. Yıl	95,20%	1.775.605
20. Yıl	94,90%	1.770.010

Yukarıdaki tabloda GES yatırımının 20 yıllık ekonomik ömrü boyunca üreteceği elektrik miktarı verilmiştir.

4.3.3 Girdi İhtiyacı ve Girdi Maliyetleri

Yatırım kapsamında girdi ihtiyacı bulunmamaktadır.

4.3.4 Enerji İhtiyacı

Yatırımın enerji ihtiyacı bulunmamaktadır.

4.3.5 İş Gücü İhtiyacı

Yatırımın yapılması esnasında işçilik maliyeti dışında herhangi bir iş gücü ihtiyacı bulunmamaktadır.

4.3.6 Taşıt Yakıt Maliyetleri

Yatırım için taşıt alımı planlanmamaktadır.

4.3.7 Pazarlama Faaliyetleri

Yatırım kapsamında pazarlama faaliyetlerine ihtiyaç duyulmamaktadır.

4.3.8 İşletme Sermayesi

İşletme sermayesi; yatırımın faaliyete geçmesinden sonraki süreçte ilk fiili gelirin elde edilmesine kadarki süreçte hazır bulundurulması gereken nakdi tutarı ifade etmektedir. İşletme sermayesi; ihtiyaten tahmini olarak belirlenen bir süreye göre hesaplanmaktadır.

Tablo 34 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle İşletme Giderleri

2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle İşletme Giderleri	Aylık Gider	1 Aylık İşletme Sermayesi	Yıllık Toplam Gider	Gider Kalemlerine İlişkin Açıklamalar
Sigorta	31	31	368	Yatırım dönemindeki bina inşaatı, makine ve taşıt giderinin 0,05% kadarlık kısmı öngörülmüştür.
Bakım, Onarım, Yedek Parça	60	60	715	Hesaplama yatırım kalemlerindeki makine ekipman giderinin toplamının 0,00% kadarlık kısmı baz alınmıştır.
Genel Giderler	45	45	541	Genel giderler hesaplanırken diğer tüm giderlerin toplamının 50,00% kadarlık seviyesinde bir genel gider olacağı varsayılmıştır. Bu giderlerin kargo, bankacılık giderleri, yemek, temsil, ağırlama giderleri gibi kalemlerden oluşacağı öngörülmektedir.
Beklenmeyen Giderler	68	68	812	Tüm diğer kalemlerin toplamının 50,00% oranındaki tutarı hesaplanmıştır.
TOPLAM (Dolar)	203	203	2.436	

Bu fizibilitede işletme sermayesi süresinin 1 ay olarak belirlenmesinin nedeni her türlü temin süreci, üretim süreci ve tüm bu aşamaların ardından nakit girişinin belirtilen süre kadar olacağının öngörülmesidir.

4.3.9 Tam ve Fiili Kapasitedeki İşletme Sermayesi

Tabloda kapasite kullanım oranının %100 olduğu varsayımı altında işletme sermayesinin yıllara göre dağılımına ilişkin hesaplamalar yer almaktadır. Buna göre şayet KKO 100% olursa işletme sermayesi ihtiyacının ne kadar olacağı görülmektedir. Tabloda yıllar itibariyle işletme sermayesi ihtiyacının projeksiyonu verilmiştir. Buna göre ortalama kapasite kullanım oranı itibariyle 1 aylık işletme giderlerinin yıllar itibariyle nasıl değişim göstereceği izlenmektedir. Bu hesaplama yaklaşık ve tahmini değerleri içermektedir. Tabloda ayrıca kümülatif işletme sermayesi verilerine yer verilmiştir.

Tablo 35 - Tam ve Fiili Kapasitelerdeki İşletme Sermayesi İhtiyacı

Tam ve Fiili Kapasitelerdeki İşletme Sermayesi İhtiyacı (Dolar)	Tam Kapasite Kullanım Oranı	Tam Kapasitedeki İşletme Sermayesi İhtiyacı (Dolar)	Tam Kapasitedeki Kümülatif İşletme Sermayesi (Dolar)	Fiili Kapasitedeki Ortalama KKO	Fiili Kapasitedeki İşletme Sermayesi İhtiyacı (Dolar)	Fiili Kapasitedeki Kümülatif İşletme Sermayesi İhtiyacı (Dolar)
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	100%	203	203	100%	203	203
3. Yıl	100%	205	408	100%	205	408
4. Yıl	100%	207	615	99,70%	206	614
5. Yıl	100%	209	824	99,40%	208	822
6. Yıl	100%	211	1.035	99,10%	209	1.032
7. Yıl	100%	213	1.249	98,80%	211	1.242
8. Yıl	100%	215	1.464	98,50%	212	1.455
9. Yıl	100%	218	1.682	98,20%	214	1.668
10. Yıl	100%	220	1.902	97,90%	215	1.884
11. Yıl	100%	222	2.124	97,60%	217	2.100
12. Yıl	100%	224	2.348	97,30%	218	2.318
13. Yıl	100%	226	2.574	97,00%	220	2.538
14. Yıl	100%	229	2.803	96,70%	221	2.759
15. Yıl	100%	231	3.034	96,40%	223	2.982
16. Yıl	100%	233	3.267	96,10%	224	3.206
17. Yıl	100%	236	3.503	95,80%	226	3.432
18. Yıl	100%	238	3.741	95,50%	227	3.659
19. Yıl	100%	240	3.982	95,20%	229	3.888
20. Yıl	100%	243	4.224	94,90%	230	4.119

4.4 Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı

Tabloda yatırım döneminde yapılacak harcamaların aylara göre dağılımı incelenmiştir. Buna göre tabloda verilen değerler öngörülen fiili nakit akımını içermektedir.

Tablo 36 - Yatırımın Aylara Göre Dağılımı

1. Yıl (Yatırım Yılı) Gider Kalemleri (Dolar)	1. Ay	2. Ay	3. Ay	4. Ay	5. Ay	6. Ay	Toplam (Dolar)
Makineler	0	183.796	183.796	183.796	183.796	0	735.183
Montaj	0	0	0	0	0	7.425	7.425
Sigorta	0	0	0	0	0	368	368
Genel Giderler	124	124	124	124	124	124	743
Beklenmeyen Giderler	124	124	124	124	124	124	744
TOPLAM (Dolar)	248	184.044	184.044	184.044	184.044	8.041	744.463

Tablo 37 - Yatırım Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	1.Yıl	TOPLAM
Harcama Kalemleri	İç Para	
B. Sabit Tesis Yatırımı	744.462,65	744.462,65
1. Makine ve Donanım	735.182,62	735.183
2. Taşıma ve Sigorta	367,59	367,59
3. Montaj Giderleri	7.425,34	7.425
4. Genel Giderler	743,18	743,18
5. Beklenmeyen Giderler	743,92	743,92
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	744.462,65	744.462,65
C. İşletme Sermayesi İhtiyacı	202,99	202,99
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	744.665,64	744.665,64
D. Sabit Yatırım Maliyetleri ve Yatırım Dönemi Giderleri KDV	0,00	0,00
Toplam Tutar (A+B+C+D)	744.665,64	744.665,64

5 PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ

5.1 Finansman Öngörüsü

Tabloda toplam yatırım ihtiyacı için sağlanacak finansman kaynaklarının iç kaynak ve dış kaynak olarak dağılımı gösterilmektedir. Buna göre yatırımın 100% oranındaki kısmı öz kaynak (öz sermaye olarak sağlanacaktır.

Tablo 38 - Finansman Kaynakları

Finansman Kaynakları (Dolar)	Yatırım Tutarı (Dolar)	Oransal Dağılım	Kaynak Türü
Öz Kaynak (Öz Sermaye)	744.666	100%	İç Para
Toplam Finansman Tutarı (Dolar)	744.666	100%	

5.2 Finansman İhtiyacı ve Kaynakları

Toplam yatırım ihtiyacı belirlenirken sabit maliyetler ve yatırım dönemi giderleri göz önünde bulundurulmuştur. Buna göre toplam yatırım ihtiyacı 744.666 Dolar olarak hesaplanmıştır.

Tablo 39 - Yatırım İhtiyaçları

Yatırım İhtiyaçları	Tutar (Dolar)	Oran
Sabit Yatırım Maliyetleri ve Yatırım Dönemi Giderleri	744.665,64	100%
Toplam Yatırım İhtiyacı (Dolar)	744.665,64	100%

Tablo 40 - Finansman İhtiyacının Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	1.Yıl	TOPLAM
Finansman İhtiyacı	İç Para	
Sabit Tesis Yatırımı	744.462,65	744.462,65
Finansman Giderleri		
Sabit Yatırım Toplamı	744.462,65	744.462,65
İşletme Sermayesi Yatırımı	202,99	202,99
Toplam Finansman İhtiyacı	744.665,64	744.665,64
Finansman Kaynakları		
Öz Kaynaklar	744.665,64	744.665,64
Toplam Finansman İhtiyacı	744.665,64	744.665,64

5.3 Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti

Tablo 41 - Finansman Yöntemleri

Finansman Yöntemleri	Tutar (Dolar)	Oran	Kaynak Türü	Açıklama
Öz Kaynak (Öz Sermaye)	744.665,64	100%	İç Para	Yatırım kapsamında ortaya konulması planlanan öz kaynak tutarıdır.
Toplam Finansman (Dolar)	744.665,64	100%		

Yatırımın finansman kaynakları arasında kredi temini bulunmaktadır. Bu nedenle hazırlanan tabloda kredi temin koşullarına dair detaylar yer almaktadır.

5.4 Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi

Fizibilitenin ortaya çıkan sonuçlarının değerlendirilmesinde kullanılan temel hesaplama yöntemleri arasında karlılık, faaliyet ve likidite analizleri yer almaktadır. Bu analizler, bilanço ve gelir tablosu sonuçları başta olmak üzere çeşitli verilerin kıyaslanması ile yapılmaktadır. Tabloda çeşitli karlılık, faaliyet ve likidite analizlerine dair sonuçlar yer almaktadır. Ayrıca her bir hesaplamanın yöntemi ve analizin değerlendirmesine dair açıklamalar yer almaktadır.

Tablo 42 - Finansal Oranlar Analizi

Finansal Sonuçların Analizi		Finansal Sonuç	Hesaplama Yöntemi	Analize Dair Açıklama
Karlılık Analizi	Kârlılık Oranı	57,40%	3. Yıldaki Net Kar / Net Satışlar	Satış gelirlerinin ne kadarının kâr olduğunu ifade etmektedir. Yıllar itibariyle incelenmesi gereken bir değer olup sürdürülebilir biçimde artış göstermesi beklenmektedir.
	Vergi Öncesi Kârın Sermayeye Oranı	13,69%	3. Yıldaki Vergi Öncesi Kar / Öz Kaynaklar	Belirtilen oran sayesinde yatırım için ortaya konulan sermayenin kâr yaratma kabiliyeti görülmektedir.
	Net Kârın Toplam Varlıklara Oranı	10,37%	3. Yıldaki Net Kar / Aktif Varlıklar Toplamı	Net kârın aktif varlıklar toplamına oranını göstermektedir.
	Faaliyet Karının Gerçek Kullanılan Varlıklara Oranı	13,58%	3. Yıldaki Faaliyet Karı / (Aktif Varlıklar Toplamı- Mali Duran Varlık)	Bu oran; yatırımın rekabet gücünü göstermekte olup benzer yatırımların ortaya çıkardığı sonuçlarla kıyaslanarak değerlendirilebilmektedir.
	Devlet Bütçesine Sağlanacak Katkı (Dolar)	25.117,31	Ödenecek KDV + Kurumlar Vergisi + Sigorta	Ödenecek KDV (Dolar), Kurumlar Vergisi (Dolar), Sigorta (Dolar) toplamını ifade etmektedir.

Faaliyet Analizi	Çalışma Sermayesi Devir Hızı	0,88	3. Yıldaki Net Satışlar / Dönen Varlıklar	Çalışma sermayesinin satışlarla yılda kaç kez karşılanabileceğini göstermektedir. Oranın düşük olması, yatırım konusu tesisin aşırı net çalışma sermayesine sahip olduğunu stok ve alacakların devir hızının yavaş olduğunu, gereksinimden fazla nakdi değere sahip olduğunu gösterir. Oranın yüksek olması ise net çalışma sermayesinin verimliliğinin yüksek olduğunu ortaya koyar.
	Net Çalışma Sermayesi Devir Hızı	1,03	3. Yıldaki Net Satışlar / (Dönen Varlıklar- Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı)	Net işletme sermayesi devir hızı, işletmelerin değerlendirme sürecinde kullanılmaktadır. Net çalışma sermayesinin satışlarla yılda kaç kez karşılanabileceğini göstermektedir.
	Maddi Duran Varlıklar Devir Hızı	0,23	3. Yıldaki Net Satışlar / Duran Varlıklar	Bu oran sayesinde maddi duran varlıkların kullanım etkinliği ölçülmektedir. Böylelikle yatırım yapılan maddi duran varlıkların satış geliri yaratma durumu gözlemlenebilmektedir.
	Öz Kaynak Devir Hızı	0,19	3. Yıldaki Net Satışlar / Öz Kaynaklar	Öz kaynakların ne kadar etkin kullanıldığının göstergesidir. Yüksek olması beklenmektedir.
	Aktif Devir Hızı	0,18	3. Yıldaki Net Satışlar / Aktif Varlıklar Toplamı	Aktif varlıkların değişim hızını ifade etmektedir.

	Ekonomik Rantabilite	13,29%	3. Yıldaki Vergi Öncesi Kar + Finansman Giderleri) / Pasif Kaynaklar Toplamı	Vergiden Önceki Kar ile Faiz Giderleri toplamının toplam kaynaklara bölünmesiyle hesaplanmaktadır.
	Maliyetlerin Satışlara Oranı	26,41%	3. Yıldaki Satışların Maliyeti / 3. Yıldaki Net Satışlar	Satış gelirlerini yaratabilmek için katılan maliyetlerin oranını göstermektedir. Yatırım konusu, bölgesel, dönemsel ve çevresel faktörler ile birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.
Likidite Analizi	Cari Oran	7,01	3. Yıldaki Dönen Varlıklar / 3. Yıldaki Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	Likit varlıkları gösteren dönen varlıklar toplamının vadesi bir yıldan kısa olan borçlara oranı cari oran olarak tanımlanır. Önemli bir likidite göstergesi olarak kısa vadeli borçların karşılanma performansını analiz etmek için kullanılır. Sektörlere göre farklılık gösterse de ideal oran asgari 2'dir.
	Dönen Varlıkların Aktif Varlıklara Oranı	20,50%	3. Yıldaki Dönen Varlıklar / 3. Yıldaki Aktif Varlıklar Toplamı	Genel finansman kabullerine göre ideal oran asgari %50'dir.

6 TİCARİ ANALİZ

6.1 Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar

6.1.1 İskonto Oranı

Yatırım kapsamında kredi kullanılması öngörülmediğinden herhangi bir iskonto hesaplamasına ihtiyaç duyulmamıştır. Tabloda iskonto oranının hesaplama adımları yer almaktadır.

Tablo 43 - İskonto Oranı Hesaplama ve Varsayımları

İskonto Oranı	Değer	Açıklama
Öz Kaynağın Nominal Değeri	2,50%	Öz kaynak tutarının vadeli mevduat itibariyle yıllık yaklaşık faiz getirisidir.
Enflasyon Oranı	0,70%	Yatırımdaki para cinsine göre yıllık ortalama enflasyon oranı kullanılmıştır.
Alınan Kredinin Faiz Oranı	5,00%	Yatırım sürecinde kullanılması öngörülen kredinin yıllık yaklaşık faiz maliyetidir.
Öz Kaynak Kullanım Oranı	100,00%	Yatırım kapsamındaki öz kaynak kullanım oranını ifade etmektedir.
Kredi Kullanım Oranı	0,00%	Yatırım kapsamında kullanılacak kredi oranını ifade etmektedir.
Öz Kaynak İskonto Oranı	1,79%	$(1 + \text{Öz Kaynağın Nominal Değeri}) / (1 + \text{Enflasyon Oranı}) - 1$
Kredi İskonto Oranı	4,27%	$(1 + \text{Alınan Kredinin Faiz Oranı}) / (1 + \text{Enflasyon Oranı}) - 1$
İskonto Oranı	1,79%	$(\text{Öz Kaynak İskonto Oranı} * \text{Öz Kaynak Kullanım Oranı}) + (\text{Kredi İskonto Oranı} * \text{Kredi Kullanım Oranı})$

6.1.2 Ekonomik Ömür

Tabloda ilk olarak amortisman konu olan kalemler için türlerine göre amortisman süreleri ve amortisman yüzdeleri hesaplanmıştır. Ardından her bir varlığın amortisman tutarları belirlenmiştir. Tabloda önce bugünkü değer ile amortisman hesabı yapılmıştır. Ardından farklı oranlara göre indirgenmiş amortisman değerleri hesaplanmıştır. Böylelikle amortisman tutarının yıllar itibariyle muhtemel değerleri ortaya konulmuştur. Kuruluş ve örgütlenme giderleri; yatırım dönemindeki Etüt, Proje, Mühendislik ve Kontrollük, Yazılım, Test Analiz, Montaj, Sigorta, Eğitim Danışmanlık, Bakım, Onarım, Yedek Parça giderlerinden oluşmaktadır.

Tablo 44 - Amortisman

Amortisman	Makine	Kuruluş, Örgütlenme Gideri	Toplam Amortisman	Birikmiş Amortisman	4,79% Oranında İndirgenmiş Amortisman	7,79% Oranında İndirgenmiş Amortisman	10,79% Oranında İndirgenmiş Amortisman
Amortisman Süresi (Yıl)	20	5					
1. Yıl (Yatırım Yılı)	36.759	1.559	38.318	38.318	36.566	35.548	34.586
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	36.759	1.559	38.318	76.635	34.894	32.979	31.217
3. Yıl	36.759	1.559	38.318	114.953	33.299	30.595	28.177
4. Yıl	36.759	1.559	38.318	153.271	31.777	28.384	25.432
5. Yıl	36.759	1.559	38.318	191.589	30.324	26.333	22.955
6. Yıl	36.759	0	36.759	228.348	27.761	23.436	19.877
7. Yıl	36.759	0	36.759	265.107	26.492	21.742	17.941
8. Yıl	36.759	0	36.759	301.866	25.281	20.171	16.194
9. Yıl	36.759	0	36.759	338.625	24.125	18.713	14.616
10. Yıl	36.759	0	36.759	375.384	23.022	17.360	13.193
11. Yıl	36.759	0	36.759	412.143	21.970	16.106	11.908
12. Yıl	36.759	0	36.759	448.903	20.965	14.942	10.748
13. Yıl	36.759	0	36.759	485.662	20.007	13.862	9.701
14. Yıl	36.759	0	36.759	522.421	19.092	12.860	8.756
15. Yıl	36.759	0	36.759	559.180	18.219	11.930	7.904
16. Yıl	36.759	0	36.759	595.939	17.386	11.068	7.134
17. Yıl	36.759	0	36.759	632.698	16.592	10.268	6.439
18. Yıl	36.759	0	36.759	669.457	15.833	9.526	5.812
19. Yıl	36.759	0	36.759	706.216	15.109	8.838	5.246
20. Yıl	36.759	0	36.759	742.976	14.419	8.199	4.735
TOPLAM (Dolar)	735.183	7.793	742.976				

6.1.3 Hurda Değer

Hurda değer, yatırımın bir satış değerinin olması durumunda, ekonomik ömrünün sonunda piyasada satılabilir değerini ifade etmektedir.

Tablo 45 - Ekonomik Değerlere Göre Hurda Değeri

Ekonomik Değerlere Göre Hurda Değeri (Dolar)	Makine	Azalan Bakiyeler Yöntemine Göre Amortisman Tutarı (Dolar)
Amortisman Süresi (Yıl)	20	
Amortisman Oranları	5%	
1. Yıl (Yatırım Yılı)	698.423	698.423
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	663.502	663.502
3. Yıl	630.327	630.327
4. Yıl	598.811	598.811
5. Yıl	568.870	568.870
6. Yıl	540.427	540.427
7. Yıl	513.405	513.405
8. Yıl	487.735	487.735
9. Yıl	463.348	463.348
10. Yıl	440.181	440.181
11. Yıl	418.172	418.172
12. Yıl	397.263	397.263
13. Yıl	377.400	377.400
14. Yıl	358.530	358.530
15. Yıl	340.604	340.604
16. Yıl	323.573	323.573
17. Yıl	307.395	307.395
18. Yıl	292.025	292.025
19. Yıl	277.424	277.424
20. Yıl	263.553	263.553
Hurda Değeri Toplamı (Dolar)	56.887	56.887

Hurda değeri; ekonomik ömrü sonunda hurda değeri ifade eden her bir varlık için hesaplanmaktadır. Bu fizibilitede hurda değeri azalan bakiyeler yöntemine göre analiz edilmiştir. Buna göre her bir varlığın amortisman süresi sonundaki değerin 10,0% kadarlık kısmı hurda değeri olarak alınmıştır.

6.1.4 Yenileme Yatırımları

Yatırım kapsamında yenileme maliyeti bulunmamaktadır. Fakat GES yatırımının düzenli olarak bazı gerekli bakım ve onarım ihtiyacı bulunmaktadır. Bu nedenle bakım onarım kalemi değişken maliyetler içinde değerlendirilmiştir.

6.1.5 Enflasyon Oranı

Tablo 46 - Enflasyon Oranı

Yıl	Yıllık Ortalama Enflasyon Oranı (%)	Değişim	Yıllık Ortalama Euro Kuru	Değişim	Yıllık Ortalama Dolar Kuru	Değişim
2014	8,17		2,9042		2,1865	
2015	8,81	0,64	3,0187	0,11	2,7191	0,53
2016	8,53	-0,28	3,3375	0,32	3,0181	0,30
2017	11,92	3,39	4,1159	0,78	3,6445	0,63
2018	20,3	8,38	5,6789	1,56	4,8301	1,19
2019	11,84	-8,46	6,3481	0,67	5,6712	0,84
Ortalama		0,73	Ortalama	0,69	Ortalama	0,70
2020	12,57	0,73	7,04	0,69	6,37	0,70
2021 (Yatırım Yılı)	13,31	0,73	7,73	0,69	7,07	0,70
2022	14,04	0,73	8,41	0,69	7,76	0,70
2023	14,78	0,73	9,10	0,69	8,46	0,70
2024	15,51	0,73	9,79	0,69	9,16	0,70
2025	16,24	0,73	10,48	0,69	9,85	0,70
2026	16,98	0,73	11,17	0,69	10,55	0,70
2027	17,71	0,73	11,86	0,69	11,25	0,70
2028	18,45	0,73	12,55	0,69	11,94	0,70
2029	19,18	0,73	13,24	0,69	12,64	0,70
2030	19,91	0,73	13,92	0,69	13,34	0,70
2031	20,65	0,73	14,61	0,69	14,03	0,70
2032	21,38	0,73	15,30	0,69	14,73	0,70
2033	22,12	0,73	15,99	0,69	15,43	0,70
2034	22,85	0,73	16,68	0,69	16,13	0,70
2035	23,58	0,73	17,37	0,69	16,82	0,70
2036	24,32	0,73	18,06	0,69	17,52	0,70
2037	25,05	0,73	18,75	0,69	18,22	0,70
2038	25,79	0,73	19,43	0,69	18,91	0,70
2039	26,52	0,73	20,12	0,69	19,61	0,70
2040	27,25	0,73	20,81	0,69	20,31	0,70
2041	27,99	0,73	21,50	0,69	21,00	0,70
2042	28,72	0,73	22,19	0,69	21,70	0,70
2043	29,46	0,73	22,88	0,69	22,40	0,70
2044	30,19	0,73	23,57	0,69	23,09	0,70
2045	30,92	0,73	24,26	0,69	23,79	0,70

Projeksiyon oluşturulurken ortalama artışlar baz alınmıştır. Ortalama döviz kurları belirlenirken döviz alış kurları baz alınmıştır.

6.2 Ticari Faydalar ve Maliyetler

6.2.1 İşletme Dönemi Gelirleri

Tabloda ilk yıl itibariyle her bir ürün için satış fiyatı verilmiştir. Ardından da satış fiyatlarının yıllar itibariyle değişimi incelenmiştir. Buna göre fiyatların yıllar itibariyle 20,00% düzeyinde arttığı görülmektedir. Son olarak tabloda tüm yıllara göre ortalama satış fiyatı belirtilmiştir.

Tablo 47 - Yıllara Göre Birim Satış Fiyatları

Yıllara Göre Birim Satış Fiyatları (Dolar)	Güneş Enerji Santralinden Üretilecek Olan Enerji
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	0,07
3. Yıl	0,08
4. Yıl	0,10
5. Yıl	0,12
6. Yıl	0,14
7. Yıl	0,17
8. Yıl	0,21
9. Yıl	0,25
10. Yıl	0,30
11. Yıl	0,36
12. Yıl	0,43
13. Yıl	0,52
14. Yıl	0,62
15. Yıl	0,74
16. Yıl	0,89
17. Yıl	1,07
18. Yıl	1,28
19. Yıl	1,54
20. Yıl	1,85
Ortalama (Dolar)	0,56

Tablodaki gelir hesabında fiili (Pratik) kapasite kullanım oranı ve satış fiyatı olarak 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) verileri baz alınmıştır. Fiili kapasite, tam kapasiteye göre uygulamada gerçekleşmesi beklenen kapasiteyi ifade etmektedir.

Tablo 48 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İçin Aylar İtibariyle Satış Geliri

2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İçin Aylar İtibariyle Satış Geliri (Dolar)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam (Dolar)
Güneş Enerji Santralinden Üretilen Olan Enerji	4.746	5.773	9.375	12.716	16.353	16.549	17.451	15.496	12.268	8.347	6.126	4.094	129.294
TOPLAM (Dolar)	4.746	5.773	9.375	12.716	16.353	16.549	17.451	15.496	12.268	8.347	6.126	4.094	129.294

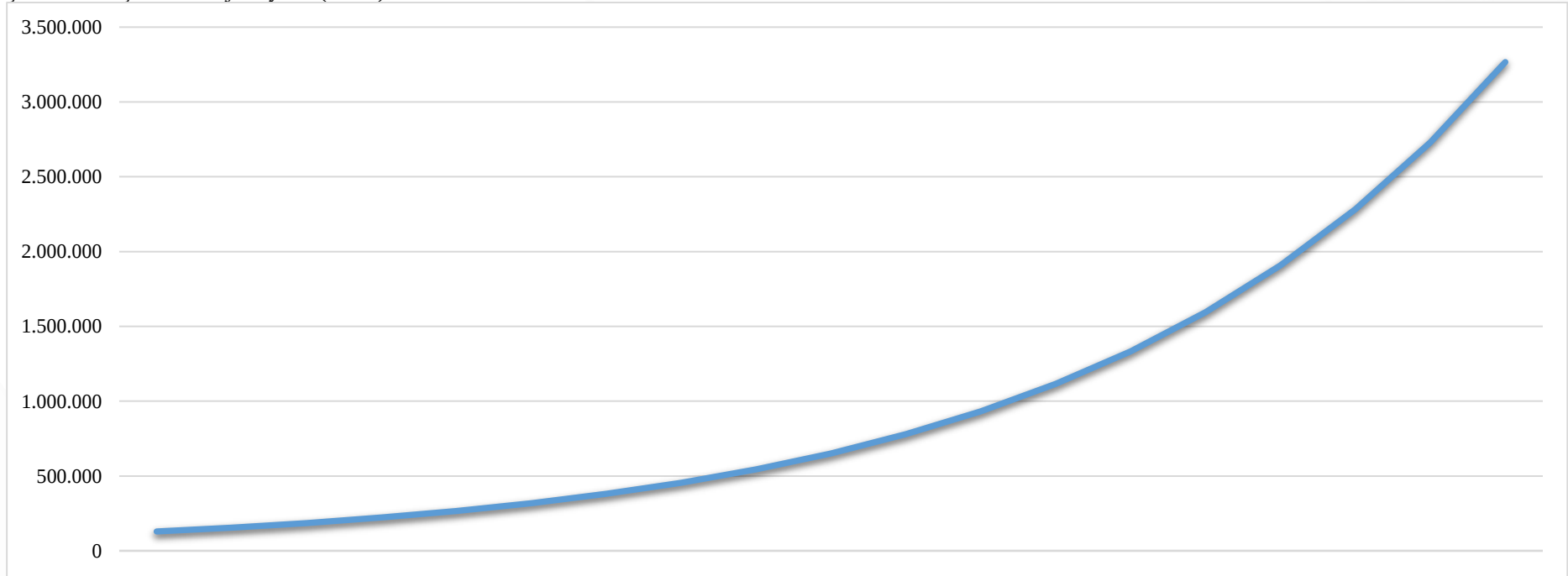
Yıllara ve hizmetlere göre satış gelirlerinin projeksiyonu yer almaktadır. Gelirlerin artış oranındaki değişimler, çeşitli yıllarda kapasite kullanım oranındaki artışlara bağlı olarak gerçekleşmektedir.

Tablo 49 - Gelir Projeksiyonu

Gelir Projeksiyonu (Dolar)	Güneş Enerji Santralinden Üretilen Olan Enerji	Toplam (Dolar)	Gelirlerin Artış Oranı
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	129.294	129.294	
3. Yıl	155.153	155.153	20%
4. Yıl	185.624	185.624	20%
5. Yıl	222.079	222.079	20%
6. Yıl	265.691	265.691	20%
7. Yıl	317.864	317.864	20%
8. Yıl	380.278	380.278	20%
9. Yıl	454.944	454.944	20%
10. Yıl	544.265	544.265	20%
11. Yıl	651.116	651.116	20%
12. Yıl	778.938	778.938	20%

13. Yıl	931.844	931.844	20%
14. Yıl	1.114.754	1.114.754	20%
15. Yıl	1.333.555	1.333.555	20%
16. Yıl	1.595.286	1.595.286	20%
17. Yıl	1.908.367	1.908.367	20%
18. Yıl	2.282.869	2.282.869	20%
19. Yıl	2.730.837	2.730.837	20%
20. Yıl	3.266.677	3.266.677	20%
TOPLAM (Dolar)	19.249.433	19.249.433	

Şekil 8 - Satış Geliri Projeksiyonu (Dolar)

Gelir tablosu; belli bir dönemde elde edilen tüm gelirler ile aynı dönemde katlanılan tüm giderleri ve bunların sonucunda elde edilen dönem net kârını veya zararını gösteren bir tablodur. Fizibiliteyle yapılacak yatırım sayesinde elde edilecek gelirler ve bunlar için katlanılacak maliyetler sonucunda ortaya çıkacak kar veya zararı ifade edebilmek için bir proforma gelir tablosu oluşturulmuştur. Oluşan bu tablo sayesinde karlılık, faaliyet ve likidite gibi finansal analizler yapılabilmektedir.

Tablo 50 - Gelir Tablosu

GELİR TABLOSU	1. Yıl (Yatırım Yılı)	2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl
A- Brüt Satışlar	0	129.294	155.153	185.624	222.079	265.691
1- Yurt İçi Satışlar	0	129.294	155.153	185.624	222.079	265.691
C- Net Satışlar	0	129.294	155.153	185.624	222.079	265.691
D- Satışların Maliyeti (-)	782.983	40.957	40.983	41.001	41.020	39.480
1- Satılan Mamullerin Maliyeti (-)	782.983	40.957	40.983	41.001	41.020	39.480
Brüt Satış Karı veya Zararı	-782.983	88.337	114.170	144.623	181.059	226.210
Faaliyet Karı veya Zararı	-782.983	88.337	114.170	144.623	181.059	226.210
Olağan Kar veya Zarar	-782.983	88.337	114.170	144.623	181.059	226.210
Dönem Karı veya Zararı (Brüt Kar)	-782.983	88.337	114.170	144.623	181.059	226.210
Dönem Net Karı veya Zararı (-)	-782.983	68.903	89.052	112.806	141.226	176.444

Bilanço; muhasebe açısından dönemsel bir durum tablosu olup varlıkları ve kaynakları dengeli bir şekilde ifade etmek üzere hazırlanmaktadır. Tabloda yatırımın finansal analizinin yapılabilmesi ve varlıklarla kaynakların tahmini dağılımını gösterebilmek için proforma bir bilanço hazırlanmıştır.

Tablo 51 - Tahmini Bilanço

AKTİFLER	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Dönen Varlıklar	1. Yıl (Yatırım Yılı)	2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl
A. Hazır Değerler	0,00	105.145,55	163.110,89	224.591,93	290.623,71	1.060.279,74
Bankalar	0,00	105.145,55	163.110,89	224.591,93	290.623,71	1.060.279,74
C. Ticari Alacaklar	0,00	10.774,48	12.929,38	15.468,71	18.506,59	22.140,89
Alıcılar	0,00	10.774,48	12.929,38	15.468,71	18.506,59	22.140,89
Dönen Varlıklar Toplamı	0,00	115.920,04	176.040,27	240.060,64	309.130,31	1.082.420,63
C. Mali Duran Varlıklar	0,00	13.780,61	17.810,46	22.561,19	28.245,19	35.288,80
İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)	0,00	13.780,61	17.810,46	22.561,19	28.245,19	35.288,80
D. Maddi Duran Varlıklar	698.626,47	698.626,47	661.867,34	625.108,21	588.349,08	-146.833,54
Tesis, Makine ve Cihazlar	735.182,62	735.182,62	735.182,62	735.182,62	735.182,62	36.759,13

Diğer Maddi Duran Varlıklar	202,99	202,99	202,99	202,99	202,99	202,99
Birikmiş Amortismanlar (-)	-36.759,13	-73.518,26	-110.277,39	-147.036,52	-183.795,65	0,00
E. Maddi Olmayan Duran Varlıklar	6.234,35	4.675,76	3.117,17	1.558,59	0,00	0,00
Kuruluş ve Örgütlenme Gideri	7.792,94	7.792,94	7.792,94	7.792,94	7.792,94	0,00
Birikmiş Amortismanlar (-)	-1.558,59	-3.117,17	-4.675,76	-6.234,35	-7.792,94	0,00
Duran Varlıklar Toplamı	704.860,82	717.082,84	682.794,97	649.227,98	616.594,27	-111.544,74
Aktif Toplamı	704.860,82	833.002,88	858.835,24	889.288,62	925.724,58	970.875,89
PASİFLER	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	1. Yıl (Yatırım Yılı)	2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl
E. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	0,00	19.434,19	25.117,31	31.817,06	39.832,97	49.766,26
Ödenecek Vergi ve Fonlar	0,00	19.434,19	25.117,31	31.817,06	39.832,97	49.766,26
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı	0,00	19.434,19	25.117,31	31.817,06	39.832,97	49.766,26
E. Borç ve Gider Karşılıkları	743.178,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Orta ve Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	743.178,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Ödenmiş Sermaye	744.665,64	744.665,64	744.665,64	744.665,64	744.665,64	744.665,64
Sermaye	744.665,64	744.665,64	744.665,64	744.665,64	744.665,64	744.665,64
F. Dönem Net Karı/Zararı	-782.983,35	68.903,05	89.052,29	112.805,93	141.225,97	176.444,00
Öz Kaynaklar Toplamı	-38.317,72	813.568,68	833.717,93	857.471,57	885.891,61	921.109,64
Pasif Toplamı	704.860,82	833.002,88	858.835,24	889.288,62	925.724,58	970.875,89

6.2.2 İşletme Dönemi Giderleri

Tabloda işletme giderlerinin sabit ve değişken gider olma durumuna ilişkin bilgiler yer almaktadır. Sabit giderler; üretim miktarı ve faaliyetine bağlı olarak değişmeyen giderleri ifade etmektedir. Değişken giderler ise üretim ya da hizmet miktarı ile orantılı olarak değişen giderleri ifade etmektedir. Buna göre sabit ve değişken gider sütunlarındaki oranlar her bir gider kalemi için belirtilen orandaki kısmın sabit veya değişken gider olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 52 - 2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle İşletme Giderlerinin Sabit ve Değişken Gider Olarak Dağılımı

2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle İşletme Giderlerinin Sabit ve Değişken Gider Olarak Dağılımı	Sabit Gider Oranı	Değişken Gider Oranı	Aylık Sabit Gider (Dolar)	Aylık Değişken Gider (Dolar)	Yıllık Sabit Gider (Dolar)	Yıllık Değişken Gider (Dolar)	Yıllık Toplam Gider (Dolar)
Sigorta	0%	100%	0,00	30,63	0,00	367,59	367,59
Bakım, Onarım, Yedek Parça	10%	90%	5,96	53,63	71,50	643,50	715,00
Genel Giderler	40%	60%	18,04	27,06	216,52	324,78	541,30
Beklenmeyen Giderler	20%	80%	13,53	54,13	162,39	649,55	811,94
TOPLAM (Dolar)			37,53	165,45	450,41	1.985,42	2.435,83

Aşağıda verilen tablodaki veriler kapasite kullanım oranının ve işletme giderlerinin yıllara göre değişimi dikkate alınarak hesaplanmıştır.

Tablo 53 - Sabit ve Değişken Maliyetlerin Yıllara Göre Değişimi (Dolar)

Sabit ve Değişken Maliyetlerin Yıllara Göre Değişimi	Ortalama KKO	Sabit Giderler	Değişken Giderler	Toplam Giderler
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	100%	450	1.985	2.436
3. Yıl	100%	455	2.005	2.460
4. Yıl	99,70%	458	2.019	2.477
5. Yıl	99,40%	461	2.033	2.495
6. Yıl	99,10%	464	2.047	2.512
7. Yıl	98,80%	468	2.062	2.529
8. Yıl	98,50%	471	2.076	2.547
9. Yıl	98,20%	474	2.090	2.565
10. Yıl	97,90%	477	2.105	2.582
11. Yıl	97,60%	481	2.119	2.600
12. Yıl	97,30%	484	2.134	2.618
13. Yıl	97,00%	487	2.149	2.636
14. Yıl	96,70%	491	2.163	2.654
15. Yıl	96,40%	494	2.178	2.672
16. Yıl	96,10%	498	2.193	2.691
17. Yıl	95,80%	501	2.208	2.709
18. Yıl	95,50%	504	2.223	2.728
19. Yıl	95,20%	508	2.238	2.746
20. Yıl	94,90%	511	2.254	2.765

Tablo 54 - Gider Projeksiyonu

Yıllara Göre İşletme Gideri (Dolar)	Sigorta	Bakım, Onarım, Yedek Parça	Genel Giderler	Beklenmeye n Giderler	TOPLAM TUTAR (Dolar)	Kümülatif Giderler (Dolar)	Gider Artış Oranı
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	368	715	541	812	2.436	2.436	0
3. Yıl	371	722	547	820	2.460	4.896	1,00%
4. Yıl	374	727	551	826	2.477	7.373	0,70%
5. Yıl	376	732	554	832	2.495	9.868	0,70%
6. Yıl	379	737	558	837	2.512	12.380	0,70%
7. Yıl	382	742	562	843	2.529	14.909	0,69%
8. Yıl	384	748	566	849	2.547	17.456	0,69%
9. Yıl	387	753	570	855	2.565	20.021	0,69%
10. Yıl	390	758	574	861	2.582	22.603	0,69%
11. Yıl	392	763	578	867	2.600	25.203	0,69%
12. Yıl	395	768	582	873	2.618	27.821	0,69%
13. Yıl	398	774	586	879	2.636	30.457	0,69%
14. Yıl	401	779	590	885	2.654	33.111	0,69%
15. Yıl	403	784	594	891	2.672	35.784	0,69%
16. Yıl	406	790	598	897	2.691	38.474	0,69%
17. Yıl	409	795	602	903	2.709	41.184	0,68%
18. Yıl	412	801	606	909	2.728	43.911	0,68%
19. Yıl	414	806	610	915	2.746	46.658	0,68%
20. Yıl	417	812	614	922	2.765	49.423	0,68%

Tabloda yapılan gider projeksiyonunda her yıl giderler için 1,00% kadarlık bir artış öngörülmüştür. Tabloda ayrıca giderler toplamının yıllara göre dağılımı ve birikimli (Kümülatif) toplamı verilmiştir

Tablo 55. İşletme Gelir ve Giderleri Tablosu

Yıllar	1.Yıl (Yatırım Yılı)	2.Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	3.Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl
Kapasite Kullanım Oranı	0%	100%	100%	99,70%	99,40%	99,10%	98,80%	98,50%	98,20%	97,90%
1. İşletme Gelirleri	0	129.294	155.153	185.624	222.079	265.691	317.864	380.278	454.944	544.265
2. Üretim Giderleri	744.463	2.436	2.460	2.477	2.495	2.512	2.529	2.547	2.565	2.582
3. Amortisman	38.318	38.318	38.318	38.318	38.318	36.759	36.759	36.759	36.759	36.759
4. Finansman Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Satış Giderleri	0	203	205	206	208	209	211	212	214	215
6. Brüt Kâr (1-2-3-4-5)	-782.780,37	88.337,24	114.169,61	144.622,99	181.058,94	226.210,26	278.364,32	340.759,83	415.406,50	504.708,24
7. Matrahtan İndirilecekler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Vergi Matrahı (6-7)	-782.780,37	88.337,24	114.169,61	144.622,99	181.058,94	226.210,26	278.364,32	340.759,83	415.406,50	504.708,24
9. Vergi ve Stopajlar	0	19.434	25.117	31.817	39.833	49.766,26	61.240,15	74.967,16	91.389,43	111.035,81
10. Net Kâr (6-9)	-782.780,37	68.903,05	89.052,29	112.805,93	141.225,97	176.444,00	217.124,17	265.792,67	324.017,07	393.672,43
11. Temettüler (Dağıtılacak Kârlar)	0	13.780,61	17.810,46	22.561,19	28.245,19	35.288,80	43.424,83	53.158,53	64.803,41	78.734,49
12. Kullanılabilir Kâr (10-11)	-782.780,37	55.122,44	71.241,83	90.244,74	112.980,78	141.155,20	173.699,33	212.634,13	259.213,66	314.937,94

6.2.2.1 Kârlılık Analizi

Tablo 56 - Hizmet Kârlılık Analizi (Dolar)

Üretim Karlılık Analizi	Üretim Miktarları	Genel Giderler Maliyeti	Genel Gider Toplam	Toplam Birim Maliyet	Yıllık Toplam Maliyet	Satış Fiyatı	Birim Ürün Karlılık Tutarları
Güneş Enerji Santralinden Üretilen Enerji	1.865.131,45	0,0013	2.435,83	0,001	2.436	0,07	0,07

Yukarıdaki tabloda her bir hizmet için birim maliyet hesaplanmıştır. Birim maliyet hesabında genel giderler maliyeti (Dolar) ve personel maliyeti (Dolar) ayrı ayrı hesaplanmıştır. Bunun sonucunda birim hizmet başına düşen karlılık miktarı ortaya çıkmıştır. Tablodaki birim karlılık hesabı; satış fiyatından toplam birim maliyetin çıkarılıp yeniden toplam birim maliyete bölünmesiyle yapılmıştır.

6.3 Ticari Nakit Akış Tablosu

Hedeflenen yatırımın, yatırım dönemi ve işletme dönemleri olmak üzere iki süreci bulunmaktadır. İşletme dönemine başlamadan önceki sürece kadar gerçekleştirilecek yatırım tutarı, hedeflenen yatırımın ilk yatırım tutarıdır. Yatırım dönemi tamamlandıktan sonra, işletme döneminde yatırımdan gelir elde edilecektir. Nakit akım tablosu yatırım ve işletme dönemlerindeki nakit girişlerini ve nakit çıkışlarını göstermektedir. Tabloda nakit akım hareketlerine yönelik yıllar itibarıyla değişim değerleri yer almaktadır. Hesaplamalarda her yıl için nakit girişleri ve nakit çıkışları ifade edilmiş, bunun sonucunda her dönemin sonunda kalan nakit durumu gösterilmiştir. Yatırım yılındaki finansman temini nakit akım açısından yeterli olduğundan sonraki yıllarda ilave bir finansal kaynak temini öngörülmemiştir.

Tablo 57 - Nakit Akım Tablosu

Nakit Akım Tablosu	Dönem Başı Nakit Mevcudu	Öz Kaynak	Satış Gelirleri	Nakit Girişleri Toplamı	Yatırım Giderleri (6 Aylık)	İşletme Sermayesi (1 Aylık)	İşletme Giderleri	Nakit Çıkışları Toplamı	Dönem Sonu Nakit Mevcudu
1. Yıl (Yatırım Yılı)	0	744.666	0	744.666	744.666	0	0	744.666	0
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	0	0	129.294	129.294	0	203	2.436	2.639	126.655
3. Yıl	126.655	0	155.153	281.807	0	205	2.460	2.665	279.142
4. Yıl	279.142	0	185.624	464.767	0	206	2.477	2.684	462.083
5. Yıl	462.083	0	222.079	684.162	0	208	2.495	2.702	681.460
6. Yıl	681.460	0	265.691	947.150	0	209	2.512	2.721	944.429
7. Yıl	944.429	0	317.864	1.262.293	0	211	2.529	2.740	1.259.552
8. Yıl	1.259.552	0	380.278	1.639.831	0	212	2.547	2.759	1.637.071
9. Yıl	1.637.071	0	454.944	2.092.015	0	214	2.565	2.778	2.089.237
10. Yıl	2.089.237	0	544.265	2.633.502	0	215	2.582	2.797	2.630.704
11. Yıl	2.630.704	0	651.116	3.281.821	0	217	2.600	2.817	3.279.004
12. Yıl	3.279.004	0	778.938	4.057.942	0	218	2.618	2.836	4.055.106
13. Yıl	4.055.106	0	931.844	4.986.950	0	220	2.636	2.856	4.984.094
14. Yıl	4.984.094	0	1.114.754	6.098.848	0	221	2.654	2.875	6.095.972
15. Yıl	6.095.972	0	1.333.555	7.429.527	0	223	2.672	2.895	7.426.632
16. Yıl	7.426.632	0	1.595.286	9.021.918	0	224	2.691	2.915	9.019.003
17. Yıl	9.019.003	0	1.908.367	10.927.369	0	226	2.709	2.935	10.924.434
18. Yıl	10.924.434	0	2.282.869	13.207.303	0	227	2.728	2.955	13.204.348
19. Yıl	13.204.348	0	2.730.837	15.935.185	0	229	2.746	2.975	15.932.210
20. Yıl	15.932.210	0	3.266.677	19.198.887	0	230	2.765	2.995	19.195.892

Tabloda yatırım sonucu ortaya çıkacak karlılık durumunun yıllar itibariyle projeksiyonu gösterilmiştir. Hesaplama karlılığa etki eden tüm hususlara tabloda yer verilmiştir. 1. Yıl (Yatırım Yılı) giderler toplamı hesabında toplam yatırım tutarı ile işletme sermayesinin toplamı hesaplanmıştır. Tablodaki giderler toplamı; 2. yıldan itibaren işletme sermayesi ve işletme giderlerinin toplamı ile hesaplanmıştır. Brüt kar hesaplamasında satış gelirlerinden işletme giderleri, kredi faizi, kredi ana para ödemeleri, amortisman çıkartılmıştır. Kurumlar vergisi; brüt karın 22% düzeyindeki kısmı olarak hesaplanmıştır.

Tablo 58 - Kâr Projeksiyonu

Kâr Projeksiyonu (Dolar)	Gelirler (Dolar)	Giderler (Dolar)	Amortisman (Dolar)	Brüt Kâr (Dolar)	Kurumlar Vergisi (Dolar)	Net Kâr (Dolar)
1. Yıl (Yatırım Yılı)	0	744.666	38.318	-782.983	0,00	-782.983
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	129.294	2.639	38.318	88.337	19.434,19	68.903
3. Yıl	155.153	2.665	38.318	114.170	25.117,31	89.052
4. Yıl	185.624	2.684	38.318	144.623	31.817,06	112.806
5. Yıl	222.079	2.702	38.318	181.059	39.832,97	141.226
6. Yıl	265.691	2.721	36.759	226.210	49.766,26	176.444
7. Yıl	317.864	2.740	36.759	278.364	61.240,15	217.124
8. Yıl	380.278	2.759	36.759	340.760	74.967,16	265.793
9. Yıl	454.944	2.778	36.759	415.406	91.389,43	324.017
10. Yıl	544.265	2.797	36.759	504.708	111.035,81	393.672
11. Yıl	651.116	2.817	36.759	611.541	134.538,91	477.002
12. Yıl	778.938	2.836	36.759	739.343	162.655,40	576.687
13. Yıl	931.844	2.856	36.759	892.229	196.290,34	695.938
14. Yıl	1.114.754	2.875	36.759	1.075.120	236.526,29	838.593
15. Yıl	1.333.555	2.895	36.759	1.293.900	284.658,11	1.009.242
16. Yıl	1.595.286	2.915	36.759	1.555.612	342.234,53	1.213.377
17. Yıl	1.908.367	2.935	36.759	1.868.673	411.107,97	1.457.565
18. Yıl	2.282.869	2.955	36.759	2.243.155	493.493,99	1.749.661
19. Yıl	2.730.837	2.975	36.759	2.691.102	592.042,55	2.099.060
20. Yıl	3.266.677	2.995	36.759	3.226.923	709.923,03	2.517.000
TOPLAM (Dolar)	19.249.433	798.207	742.976	17.708.251	4.068.071	13.640.179

6.4 Ticari Fayda Maliyet Analizi

6.4.1 Net Bugünkü Değer ve İç Karlılık Oranı

Paranın birçok nedenden ama asıl olarak enflasyondan kaynaklanan bir zaman değeri vardır. Bu nedenle yatırım analizlerinde indirim oranı olarak adlandırılan gelecek yıllardaki giderleri ve gelirleri bugünkü değerlerine taşıyan bir ölçü kullanılmaktadır. Yatırımın başarısı bu şekilde ölçülebilmektedir. İndirim oranı belli kriterler dahilinde belirlenmektedir. Yatırımın sektörüne göre farklı kriterler söz konusu olabilmektedir. Ancak asıl ölçü; yatırım dış kaynakla yapılmakta ise borçlanma faizinin, öz kaynakla yapılmakta ise kaynağın alternatif getirisinin bir miktar üzerinde bir indirim oranı belirlenmesidir. Tabloda net nakit akımlar için 4,79%, 7,79% ve 10,79% değerlerine göre indirim yapılmıştır. Buna göre yıllar itibariyle indirim oranının değişimi ve farklı oranlarla indirgenmiş net nakit akım durumu izlenebilmektedir. Bu hesaplama sayesinde gelecek yıllarda yapılacak harcamaların ve elde edilecek gelirlerin bugünkü değerleri bulunarak gerçekçi analizler yapılabilir. Böylece yatırım kararı ölçülenebilir sonuçlara göre irdelenebilmektedir.

Tabloda ayrıca indirgenmiş nakit akımına göre ortaya çıkan sonuçlara göre iç verim oranı (İVO) diğer bir ifadeyle iç karlılık oranı (İKO) hesaplanmıştır. İKO ve NBD; yatırım projelerinin yatırım karlılığını ölçmeye yarayan dinamik yöntemlerdir. Bu yöntemlere dinamikliği sağlayan husus; nakit değerlerinin yıllar itibariyle indirgenmesidir. Statik yöntemlere göre daha dikkate değer sonuçlar sunmaktadır. NBD sonuçlarının yatırım sonuçlarının incelendiği dönemdeki değerinin pozitif olması beklenmektedir.

Tablo 59 - Farklı İndirim Oranlarına Göre Net Nakit Akımlar

Farklı İndirim Oranlarına Göre Net Nakit Akımlar	4,79% İndirim Oranının Değişimi	4,79% İndirim Oranına Göre Nakit Girişleri Toplamı (Dolar)	4,79% İndirim Oranına Göre Nakit Çıktıları Toplamı (Dolar)	4,79% İndirim Oranına Göre Dönem Sonu Nakit (Dolar)	7,79% İndirim Oranının Değişimi	7,79% İndirim Oranına Göre Nakit Girişleri Toplamı (Dolar)	7,79% İndirim Oranına Göre Nakit Çıktıları Toplamı (Dolar)	7,79% İndirim Oranına Göre Dönem Sonu Nakit (Dolar)	10,79% İndirim Oranının Değişimi	10,79% İndirim Oranına Göre Nakit Girişleri Toplamı (Dolar)	10,79% İndirim Oranına Göre Nakit Çıktıları Toplamı (Dolar)	10,79% İndirim Oranına Göre Dönem Sonu Nakit (Dolar)
1. Yıl (Yatırım Yılı)	1,05	0	710.623	-710.623	1,08	0	690.845	-690.845	1,11	0	672.138	-672.138
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	1,10	117.742	2.403	115.339	1,16	111.280	2.271	109.009	1,23	105.335	2.150	103.185
3. Yıl	1,15	244.898	2.316	242.582	1,25	225.014	2.128	222.886	1,36	207.226	1.960	205.266
4. Yıl	1,21	385.430	2.226	383.205	1,35	344.280	1.988	342.292	1,51	308.478	1.781	306.696
5. Yıl	1,26	541.437	2.139	539.298	1,46	470.170	1.857	468.313	1,67	409.869	1.619	408.250
6. Yıl	1,32	715.295	2.055	713.240	1,57	603.857	1.735	602.122	1,85	512.156	1.471	510.684

7. Yıl	1,39	909.713	1.975	907.738	1,69	746.611	1.621	744.990	2,05	616.084	1.337	614.747
8. Yıl	1,45	1.127.771	1.898	1.125.874	1,82	899.813	1.514	898.299	2,27	722.398	1.215	721.182
9. Yıl	1,52	1.372.981	1.823	1.371.158	1,96	1.064.970	1.414	1.063.556	2,51	831.839	1.105	830.734
10. Yıl	1,60	1.649.344	1.752	1.647.592	2,12	1.243.728	1.321	1.242.407	2,79	945.160	1.004	944.156
11. Yıl	1,67	1.961.418	1.683	1.959.735	2,28	1.437.891	1.234	1.436.657	3,09	1.063.123	912	1.062.211
12. Yıl	1,75	2.314.402	1.618	2.312.785	2,46	1.649.438	1.153	1.648.286	3,42	1.186.511	829	1.185.682
13. Yıl	1,84	2.714.224	1.554	2.712.670	2,65	1.880.548	1.077	1.879.471	3,79	1.316.128	754	1.315.374
14. Yıl	1,93	3.167.644	1.493	3.166.150	2,86	2.133.617	1.006	2.132.611	4,20	1.452.807	685	1.452.123
15. Yıl	2,02	3.682.370	1.435	3.680.935	3,08	2.411.288	940	2.410.348	4,65	1.597.418	622	1.596.796
16. Yıl	2,11	4.267.199	1.379	4.265.820	3,32	2.716.476	878	2.715.598	5,15	1.750.868	566	1.750.302
17. Yıl	2,22	4.932.163	1.325	4.930.838	3,58	3.052.403	820	3.051.583	5,71	1.914.112	514	1.913.598
18. Yıl	2,32	5.688.709	1.273	5.687.436	3,86	3.422.627	766	3.421.861	6,32	2.088.157	467	2.087.689
19. Yıl	2,43	6.549.896	1.223	6.548.673	4,16	3.831.084	715	3.830.369	7,01	2.274.067	425	2.273.642
20. Yıl	2,55	7.530.627	1.175	7.529.452	4,48	4.282.130	668	4.281.462	7,76	2.472.972	386	2.472.587
İç Verim Oranları	4,79% İndirgeme Oranına Göre İVO			51,42%	7,79% İndirgeme Oranına Göre İVO			47,20%	10,79% İndirgeme Oranına Göre İVO			43,22%

6.4.2 Geri Ödeme Süresi

Toplam yatırım harcamasının net nakit akışlarıyla ödenebileceği süredir. Aşağıdaki tabloda yatırımın amortisman dahil edilerek ve edilmeden geri dönüş süresi belirlenmiştir.

Tablo 60 - Net Kar ve Amortisman Değerlerine Göre Yatırımın Geri Dönüş Süresi

Kapasite Kullanım Oranının Yıllara Göre Değişimi	Net Kar	Kümülatif Net Kar	Amortisman	Birikmiş Amortisman	Net Kar ve Amortisman Toplamı
1. Yıl (Yatırım Yılı)	-744.665,64	-744.665,64	38.317,72	38.317,72	-706.347,92
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	68.903,05	-675.762,59	38.317,72	76.635,44	-599.127,15
3. Yıl	89.052,29	-586.710,30	38.317,72	114.953,15	-471.757,14
4. Yıl	112.805,93	-473.904,37	38.317,72	153.270,87	-320.633,50
5. Yıl	141.225,97	-332.678,39	38.317,72	191.588,59	-141.089,80
6. Yıl	176.444,00	-156.234,39	36.759,13	228.347,72	72.113,33
7. Yıl	217.124,17	60.889,77	36.759,13	265.106,85	325.996,63
8. Yıl	265.792,67	326.682,44	36.759,13	301.865,98	628.548,42
9. Yıl	324.017,07	650.699,51	36.759,13	338.625,11	989.324,62
10. Yıl	393.672,43	1.044.371,94	36.759,13	375.384,24	1.419.756,19
11. Yıl	477.001,60	1.521.373,54	36.759,13	412.143,37	1.933.516,92
12. Yıl	576.687,32	2.098.060,86	36.759,13	448.902,50	2.546.963,36
13. Yıl	695.938,46	2.793.999,32	36.759,13	485.661,64	3.279.660,96
14. Yıl	838.593,21	3.632.592,53	36.759,13	522.420,77	4.155.013,30
15. Yıl	1.009.242,38	4.641.834,92	36.759,13	559.179,90	5.201.014,81
16. Yıl	1.213.376,97	5.855.211,89	36.759,13	595.939,03	6.451.150,92
17. Yıl	1.457.564,60	7.312.776,49	36.759,13	632.698,16	7.945.474,65
18. Yıl	1.749.660,52	9.062.437,01	36.759,13	669.457,29	9.731.894,30
19. Yıl	2.099.059,94	11.161.496,95	36.759,13	706.216,42	11.867.713,37
20. Yıl	2.516.999,83	13.678.496,78	36.759,13	742.975,55	14.421.472,33

744.665,64 Dolar tutarındaki toplam yatırım maliyetinin yatırım süresi göz önünde bulundurulduğunda geri dönüş süresi 6,72 yıl olarak görülmektedir. Yatırım dönemi hariç tutulduğunda bu süre 6,22 olduğu görülmektedir.

6.4.3 Fayda/Maliyet Oranı

Fayda/maliyet oranı, hedeflenen yatırımın ekonomik ömrü boyunca sağlayacağı nakit girişlerinin değerlerinin toplamının, nakit çıkışlarının bugünkü değerlerinin toplamına oranıdır.

Tabloda 20. yıla kadar 4,79%, 7,79% ve 10,79% oranlarına göre indirgenmiş gelirler ve giderler hesaplanmıştır. Buna göre indirgenmiş toplam gelirler ve indirgenmiş toplam giderler elde edilmiştir. Sonunda bu değerler esas alınarak her bir indirgeme oranı için fayda maliyet düzeyi hesaplanmıştır. Buna göre 4,79% indirgeme oranı için fayda maliyet oranı 6709,11%, 7,79% indirgeme oranı için fayda maliyet oranı 4543,22% ve 10,79% indirgeme oranı için fayda maliyet oranı 3146,90% olarak bulunmuştur. Finansal analizlerde yatırımın kabul edilebilirliği açısından fayda maliyet oranının birden büyük olması beklenmektedir. Çıkan sonuçlara bakıldığında ise tüm indirgeme oranlarında fayda değerinin maliyet değerinden büyük olduğu görülmektedir.

Tablo 61 - Farklı İndirgeme Oranlarına Göre Fayda Maliyet Düzeyleri

Farklı İndirgeme Oranlarına Göre Fayda Maliyet Düzeyleri	4,79% Düzeyinde İndirgenmiş Gelirler (Dolar)	4,79% Düzeyinde İndirgenmiş Giderler (Dolar)	7,79% Düzeyinde İndirgenmiş Gelirler (Dolar)	7,79% Düzeyinde İndirgenmiş Giderler (Dolar)	10,79% Düzeyinde İndirgenmiş Gelirler (Dolar)	10,79% Düzeyinde İndirgenmiş Giderler (Dolar)
1. Yıl (Yatırım Yılı)	0	710.623	0	690.845	0	672.138
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	117.742	2.403	111.280	2.271	105.335	2.150
3. Yıl	244.898	2.316	225.014	2.128	207.226	1.960
4. Yıl	385.430	2.226	344.280	1.988	308.478	1.781
5. Yıl	541.437	2.139	470.170	1.857	409.869	1.619
6. Yıl	715.295	2.055	603.857	1.735	512.156	1.471
7. Yıl	909.713	1.975	746.611	1.621	616.084	1.337
8. Yıl	1.127.771	1.898	899.813	1.514	722.398	1.215
9. Yıl	1.372.981	1.823	1.064.970	1.414	831.839	1.105
10. Yıl	1.649.344	1.752	1.243.728	1.321	945.160	1.004
11. Yıl	1.961.418	1.683	1.437.891	1.234	1.063.123	912
12. Yıl	2.314.402	1.618	1.649.438	1.153	1.186.511	829
13. Yıl	2.714.224	1.554	1.880.548	1.077	1.316.128	754
14. Yıl	3.167.644	1.493	2.133.617	1.006	1.452.807	685

15. Yıl	3.682.370	1.435	2.411.288	940	1.597.418	622
16. Yıl	4.267.199	1.379	2.716.476	878	1.750.868	566
17. Yıl	4.932.163	1.325	3.052.403	820	1.914.112	514
18. Yıl	5.688.709	1.273	3.422.627	766	2.088.157	467
19. Yıl	6.549.896	1.223	3.831.084	715	2.274.067	425
20. Yıl	7.530.627	1.175	4.282.130	668	2.472.972	386
Toplam (Dolar)	49.873.265	743.367	32.527.225	715.950	21.774.707	691.941
Fayda Maliyet Oranı	6709,11%		4543,22%		3146,90%	

Tablo 62 - İç Karlılık Oranı Tablosu

Yıllar	Sabit Yatırım Tutarı	İşletme Sermayesi Yatırımı	Vergi Öncesi Kâr	Amortisman	Vergi ve Fon Kesintileri	Net Nakit Akımı	İskonto Oranı	İskonto Edilmiş Net Nakit Akımı
1. Yıl (Yatırım Yılı)	744.665,64	0,00	-782.983,35	38.317,72	0,00	-782.983,35	1,79%	-769.210,03
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	0,00	202,99	88.337,24	38.317,72	19.434,19	126.654,96	1,79%	122.238,22
3. Yıl	0,00	205,02	114.169,61	38.317,72	25.117,31	279.142,28	1,79%	264.668,86
4. Yıl	0,00	206,44	144.622,99	38.317,72	31.817,06	462.082,98	1,79%	430.417,19
5. Yıl	0,00	207,88	181.058,94	38.317,72	39.832,97	681.459,64	1,79%	623.594,36
6. Yıl	0,00	209,33	226.210,26	36.759,13	49.766,26	944.429,03	1,79%	849.031,45
7. Yıl	0,00	210,78	278.364,32	36.759,13	61.240,15	1.259.552,48	1,79%	1.112.405,49
8. Yıl	0,00	212,24	340.759,83	36.759,13	74.967,16	1.637.071,44	1,79%	1.420.387,68
9. Yıl	0,00	213,71	415.406,50	36.759,13	91.389,43	2.089.237,07	1,79%	1.780.817,42
10. Yıl	0,00	215,19	504.708,24	36.759,13	111.035,81	2.630.704,45	1,79%	2.202.906,88
11. Yıl	0,00	216,67	611.540,51	36.759,13	134.538,91	3.279.004,09	1,79%	2.697.481,32
12. Yıl	0,00	218,17	739.342,71	36.759,13	162.655,40	4.055.105,93	1,79%	3.277.261,52
13. Yıl	0,00	219,67	892.228,80	36.759,13	196.290,34	4.984.093,86	1,79%	3.957.195,58
14. Yıl	0,00	221,18	1.075.119,50	36.759,13	236.526,29	6.095.972,50	1,79%	4.754.848,78
15. Yıl	0,00	222,70	1.293.900,49	36.759,13	284.658,11	7.426.632,12	1,79%	5.690.861,69

16. Yıl	0,00	224,23	1.555.611,51	36.759,13	342.234,53	9.019.002,76	1,79%	6.789.488,33
17. Yıl	0,00	225,76	1.868.672,57	36.759,13	411.107,97	10.924.434,46	1,79%	8.079.228,63
18. Yıl	0,00	227,31	2.243.154,51	36.759,13	493.493,99	13.204.348,10	1,79%	9.593.571,30
19. Yıl	0,00	228,86	2.691.102,48	36.759,13	592.042,55	15.932.209,71	1,79%	11.371.866,82
20. Yıl	0,00	230,42	3.226.922,86	36.759,13	709.923,03	19.195.891,70	1,79%	13.460.353,00
TOPLAM	744.665,64	4.118,54	17.708.250,51	742.975,55	4.068.071,45	103.444.046,20		77.709.414,49
İKO (%)	61,97%							

7 EKONOMİK ANALİZ

7.1 Ekonomik Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar

Ekonomik analiz bölümünde ticari ve finansal analizlerden farklı olarak Bandırma Ticaret Borsasının aylık ortalama elektrik tüketimi hesaba katıldığında yatırımın geri dönüş süresi, iç karlılık, net nakit akımları, net bugünkü değer ve diğer ekonomik analizlere yer verilmiştir. Bu analizlerin yapılması için gerekli varsayımlar;

- Bandırma Ticaret Borsasının aylar itibariyle elektrik tüketim değerleri incelenmiş ve ortalama olarak 30.000 kWh elektrik tükettiği tespit edilmiştir. Buna göre elektrik tüketimi her ay için 30.000 kWh olarak değerlendirilmiştir.
- Analizler finansal ve ticari bölümde olduğu gibi para birimi dolar olarak baz alınmış ve dolar kuru 6,78 olarak alınmıştır.
- Panellerin kapasite kullanım oranı 2. yıldan sonra %0,3 düşüş göstermesi durum ve yıllık bazda elektriğin satış fiyatının %20 arttığı senaryosuna göre değerlendirmeler yapılmıştır.

7.2 Ekonomik Faydalar ve Maliyetler

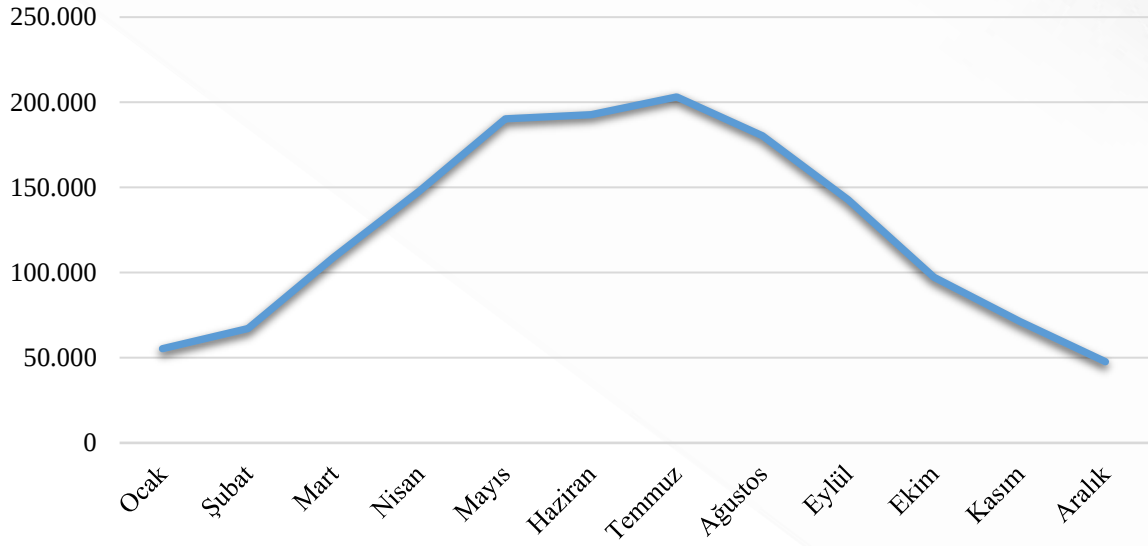
Bu bölümde projelerin faydaları arasında sayılan istihdam, ücretlerin artışı, fiyatların düşmesi, zaman kazancı/kaybı, hava kirliliğinin önlenmesi/artması gibi faydalar veya maliyetlerden proje kapsamında hava kirliliğinin azalması ve Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketimi maliyetlerinin ortadan kalkması durumu değerlendirilmiştir.

Aşağıdaki tabloda ilk faaliyet yılında fiili kapasitedeki üretimlerin aylara göre tahmini dağılımı verilmiştir. Üretim tahmini; kurulacak olan sistemin tam kapasitesi, yıllar itibariyle kapasite kullanım oranı, Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketimi gibi hususlar dikkate alınarak yapılmıştır.

Tablo 63 - Bandırma TB Elektrik Tüketimi Dahil Aylar İtibariyle Üretilen Elektrik Miktarı (kWh)

2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı) İtibariyle Aylara Göre Satış Miktarları	Elektrik Tüketimi Dahil GES Projesi ile Üretilen Enerji Miktarı
Ocak	55.253
Şubat	67.199
Mart	109.136
Nisan	148.024
Mayıs	190.367
Haziran	192.651
Temmuz	203.149
Ağustos	180.392
Eylül	142.811
Ekim	97.168
Kasım	71.309
Aralık	47.664
TOPLAM	1.505.124

Şekil 9 - Bandırma TB Elektrik Tüketimi Dahil Aylar İtibariyle Üretilen Elektrik Miktarı (kWh)

Aşağıdaki tabloda ise yatırımın ekonomik ömrü boyunca yıllar itibariyle üretim miktarı yer almaktadır.

Tablo 64 - Bandırma TB Elektrik Tüketimi Dahil Yıllar İtibariyle Üretilen Elektrik Miktarı (kWh)

Fiili Kapasitedeki Üretim Miktarları	Ortalama KKO	Güneş Enerji Santralinden Üretilen Olan Enerji	Toplam
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	100%	1.505.124	1.505.124
3. Yıl	100%	1.505.124	1.505.124
4. Yıl	99,70%	1.500.609	1.500.609
5. Yıl	99,40%	1.496.094	1.496.094
6. Yıl	99,10%	1.491.578	1.491.578
7. Yıl	98,80%	1.487.063	1.487.063
8. Yıl	98,50%	1.482.548	1.482.548
9. Yıl	98,20%	1.478.032	1.478.032
10. Yıl	97,90%	1.473.517	1.473.517
11. Yıl	97,60%	1.469.001	1.469.001
12. Yıl	97,30%	1.464.486	1.464.486
13. Yıl	97,00%	1.459.971	1.459.971
14. Yıl	96,70%	1.455.455	1.455.455
15. Yıl	96,40%	1.450.940	1.450.940
16. Yıl	96,10%	1.446.425	1.446.425
17. Yıl	95,80%	1.441.909	1.441.909
18. Yıl	95,50%	1.437.394	1.437.394
19. Yıl	95,20%	1.432.878	1.432.878
20. Yıl	94,90%	1.428.363	1.428.363

Aşağıdaki tabloda yıllara ve ürünlere göre satış gelirlerinin projeksiyonu yer almaktadır. Gelirlerin artış oranındaki değişimler, çeşitli yıllarda kapasite kullanım oranındaki artışlara bağlı olarak gerçekleşmektedir.

Tablo 65 - Yıllar İtibariyle Gelir Projeksiyonu (Dolar-kWh)

Gelir Projeksiyonu	Güneş Enerji Santralinden Elde Edilecek Enerji	Gelirlerin Artış Oranı
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	104.338	0%
3. Yıl	125.205	20%
4. Yıl	149.795	20%
5. Yıl	179.213	20%
6. Yıl	214.407	20%
7. Yıl	256.510	20%
8. Yıl	306.877	20%
9. Yıl	367.131	20%
10. Yıl	439.211	20%
11. Yıl	525.438	20%
12. Yıl	628.588	20%
13. Yıl	751.979	20%
14. Yıl	899.585	20%
15. Yıl	1.076.152	20%
16. Yıl	1.287.364	20%
17. Yıl	1.540.014	20%
18. Yıl	1.842.230	20%
19. Yıl	2.203.732	20%
20. Yıl	2.636.144	20%
TOPLAM (Dolar)	15.533.913	

Aşağıdaki tabloda yatırım sonucu ortaya çıkacak karlılık durumunun yıllar itibariyle projeksiyonu gösterilmiştir. Hesaplama karlılığa etki eden tüm hususlara tabloda yer verilmiştir. 1. Yıl (Yatırım Yılı) giderler toplamı hesabında toplam yatırım tutarı ile işletme sermayesinin toplamı hesaplanmıştır. Tablodaki giderler toplamı; 2. yıldan itibaren işletme sermayesi ve işletme giderlerinin toplamı ile hesaplanmıştır. Brüt kar hesaplamasında satış gelirlerinden işletme giderleri, kredi faizi, kredi ana para ödemeleri, amortisman çıkartılmıştır. Kurumlar vergisi; brüt karın 22% düzeyindeki kısmı olarak hesaplanmıştır.

Tablo 66 - Kar Projeksiyonu (Dolar)

Kâr Projeksiyonu	Gelirler	Giderler	Amortisman	Brüt Kâr	Kurumlar Vergisi	Net Kâr
1. Yıl (Yatırım Yılı)	0	744.666	38.318	-782.983	0,00	-782.983
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	104.338	2.639	38.318	63.381	13.943,82	49.437
3. Yıl	125.205	2.665	38.318	84.222	18.528,86	65.693
4. Yıl	149.795	2.684	38.318	108.794	23.934,64	84.859
5. Yıl	179.213	2.702	38.318	138.193	30.402,53	107.791

6. Yıl	214.407	2.721	36.759	174.927	38.483,88	136.443
7. Yıl	256.510	2.740	36.759	217.010	47.742,29	169.268
8. Yıl	306.877	2.759	36.759	267.359	58.818,91	208.540
9. Yıl	367.131	2.778	36.759	327.593	72.070,54	255.523
10. Yıl	439.211	2.797	36.759	399.654	87.923,97	311.730
11. Yıl	525.438	2.817	36.759	485.862	106.889,69	378.973
12. Yıl	628.588	2.836	36.759	588.992	129.578,31	459.414
13. Yıl	751.979	2.856	36.759	712.365	156.720,22	555.644
14. Yıl	899.585	2.875	36.759	859.950	189.189,01	670.761
15. Yıl	1.076.152	2.895	36.759	1.036.498	228.029,60	808.469
16. Yıl	1.287.364	2.915	36.759	1.247.690	274.491,80	973.198
17. Yıl	1.540.014	2.935	36.759	1.500.320	330.070,45	1.170.250
18. Yıl	1.842.230	2.955	36.759	1.802.516	396.553,50	1.405.962
19. Yıl	2.203.732	2.975	36.759	2.163.997	476.079,39	1.687.918
20. Yıl	2.636.144	2.995	36.759	2.596.390	571.205,76	2.025.184
TOPLAM	15.533.913	798.207	742.976	13.992.731	3.250.657	10.742.074

7.3 Ekonomik Fayda Maliyet Analizi (Ekonomik NBD, Ekonomik İKO)

Ekonomik analiz sonucunda elde edilen net bugünkü değer, iç karlılık oranı, geri ödeme süresi ve fayda/maliyet oranı hesaplamaları bu bölümde yer almaktadır. Buna göre yukarıda verilen gelir, gider ve kar projeksiyonuna göre ekonomik fayda maliyet analizi yapılmıştır.

Tablo 67 - Ekonomik Fayda Maliyet Analizi

Yıllar	Net Kar	Kümülatif Net Kar	Net Bugünkü Değer	Kümülatif Net Bugünkü Değer
1. Yıl (Yatırım Yılı)	-744.665,64	-744.665,64	-672.141,56	-672.141,56
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	49.437,18	-695.228,46	40.276,58	-631.864,99
3. Yıl	65.693,25	-629.535,21	48.308,00	-583.556,99
4. Yıl	84.859,17	-544.676,04	56.324,39	-527.232,59
5. Yıl	107.790,77	-436.885,27	64.577,14	-462.655,46
6. Yıl	136.442,85	-300.442,42	73.781,49	-388.873,97
7. Yıl	169.268,10	-131.174,31	82.617,34	-306.256,63
8. Yıl	208.539,76	77.365,45	91.872,26	-214.384,38
9. Yıl	255.522,83	332.888,28	101.607,24	-112.777,14
10. Yıl	311.730,45	644.618,73	111.885,45	-891,69
11. Yıl	378.972,54	1.023.591,26	122.772,63	121.880,94
12. Yıl	459.414,02	1.483.005,29	134.337,57	256.218,51
13. Yıl	555.644,41	2.038.649,70	146.652,56	402.871,07
14. Yıl	670.761,03	2.709.410,73	159.793,81	562.664,87
15. Yıl	808.468,58	3.517.879,31	173.842,00	736.506,87
16. Yıl	973.198,19	4.491.077,49	188.882,75	925.389,62
17. Yıl	1.170.249,79	5.661.327,28	205.007,15	1.130.396,77
18. Yıl	1.405.962,42	7.067.289,71	222.312,35	1.352.709,13
19. Yıl	1.687.917,84	8.755.207,54	240.902,12	1.593.611,24
20. Yıl	2.025.184,05	10.780.391,59	260.887,49	1.854.498,73

744.665,64 Dolar tutarındaki toplam yatırım maliyetinin yatırım süresi göz önünde bulundurulduğunda geri dönüş süresi 7,63 yıl olarak görülmektedir. Yatırım dönemi hariç tutulduğunda bu süre 7,13 olduğu görülmektedir. Zaman faktörü dikkate alındığında ise net karın net bugünkü değere indirgenmesi sonucunda yatırımın geri dönüş süresi 10,19 yıl olarak hesaplanmıştır. Yatırımın ekonomik ömrü boyunca (20 Yıl) iç verim oranı ise %25'dir.

7.4 Maliyet Etkinlik Analizi

Bu bölümde yapılacak maliyet etkinlik analizi aynı veya benzer çıktıları üretmenin alternatif yollarının maliyetlerinin karşılaştırılması olup, genelde projenin üretmesi beklenen faydaların rakamsallaştırılması/parasallaştırılması mümkün olmadığında kullanılan bir tekniktir. Fakat bir önceki bölümde projeye ilişkin ekonomik fayda maliyet analizi yapılmıştır. Bu nedenle maliyet etkinlik analizine ilişkin çalışmaya ihtiyaç olmadığından bu bölümde herhangi bir analize yer verilmemiştir.

7.5 Diğer Ekonomik Analiz Ölçütleri

7.5.1 Yatırımın Piyasaya Etkisi

Yatırım kapsamında ortaya çıkacak olan toplam yatırım tutarı (dolar), faiz (dolar) ve kâr (dolar) toplamı ekonomi piyasası açısından yaratılacak faydayı ifade etmektedir.

Tablo 68 - Yatırımın Piyasa Etkisi

Yatırımın Piyasa Etkisi	Toplam Yatırım Tutarı (Dolar)	Kâr (Dolar)	Toplam (Dolar)
1. Yıl (Yatırım Yılı)	744.665,64	0	744.666
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	0	49.437	49.437
3. Yıl	0	65.693	65.693
4. Yıl	0	84.859	84.859
5. Yıl	0	107.791	107.791
6. Yıl	0	136.443	136.443
7. Yıl	0	169.268	169.268
8. Yıl	0	208.540	208.540
9. Yıl	0	255.523	255.523
10. Yıl	0	311.730	311.730
11. Yıl	0	378.973	378.973
12. Yıl	0	459.414	459.414
13. Yıl	0	555.644	555.644
14. Yıl	0	670.761	670.761
15. Yıl	0	808.469	808.469
16. Yıl	0	973.198	973.198
17. Yıl	0	1.170.250	1.170.250
18. Yıl	0	1.405.962	1.405.962
19. Yıl	0	1.687.918	1.687.918
20. Yıl	0	2.025.184	2.025.184
TOPLAM (Dolar)	744.666	11.525.057	12.269.723

7.5.2 Yatırımın Devlet Ekonomisine Etkisi

Yatırım konusu işe dair KDV yükümlülüğü olmadığından herhangi bir tutar belirtilmemiştir.

Yatırım sonucunda ortaya çıkacak Kurumlar Vergisi (Dolar), toplamı yatırımın devlet bütçesine sağlayacağı katkıyı ifade etmektedir. Tabloda yatırımın bu doğrultudaki etkisi incelenmiştir.

Tablo 69 - Devlet Bütçesine Sağlanacak Katkı

Devlet Bütçesine Sağlanacak Katkı	Kurumlar Vergisi (Dolar)	Toplam (Dolar)
1. Yıl (Yatırım Yılı)	0	0
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	13.944	13.944
3. Yıl	18.529	18.529
4. Yıl	23.935	23.935
5. Yıl	30.403	30.403
6. Yıl	38.484	38.484
7. Yıl	47.742	47.742
8. Yıl	58.819	58.819
9. Yıl	72.071	72.071
10. Yıl	87.924	87.924
11. Yıl	106.890	106.890
12. Yıl	129.578	129.578
13. Yıl	156.720	156.720
14. Yıl	189.189	189.189
15. Yıl	228.030	228.030
16. Yıl	274.492	274.492
17. Yıl	330.070	330.070
18. Yıl	396.554	396.554
19. Yıl	476.079	476.079
20. Yıl	571.206	571.206
Toplam (Dolar)	3.250.657	3.250.657

Planlanan yatırım yenilenebilir enerji yatırımı olup yatırım kapsamında KDV istisnası getirilmiştir.

8 RİSK ANALİZİ

8.1 Duyarlılık Analizi

Tabloda bu yatırım için ayrılması planlanan 744.665,64 Dolar öz kaynağın yıllara göre yatırım ve faiz getirisi ile indirgenme değeri kıyaslanmış ve duyarlılığı irdelenmiştir.

Tablo 70 - Öz Kaynağın Alternatif Getirileri

Öz Kaynağın Alternatif Getirileri	4,79% Düzeyinde İndirgenmiş Öz Kaynak	7,79% Düzeyinde İndirgenmiş Öz Kaynak	10,79% Düzeyinde İndirgenmiş Öz Kaynak	Öz Kaynağın Faiz Getirisi	Öz Kaynağın Yatırımla Oluşan Kar Getirisi
1. Yıl (Yatırım Yılı)	710.622,68	690.844,81	672.138,04	223.399,69	0
2. Yıl (İlk Faaliyet Yılı)	678.136,03	640.913,90	606.674,35	223.399,69	68.903
3. Yıl	647.134,53	594.591,75	547.586,58	223.399,69	89.052
4. Yıl	617.550,28	551.617,54	494.253,73	223.399,69	112.806
5. Yıl	589.318,50	511.749,30	446.115,30	223.399,69	141.226
6. Yıl	562.377,36	474.762,54	402.665,37	223.399,69	176.444
7. Yıl	536.667,86	440.449,00	363.447,30	223.399,69	217.124
8. Yıl	512.133,68	408.615,48	328.048,91	223.399,69	265.793
9. Yıl	488.721,10	379.082,74	296.098,20	223.399,69	324.017
10. Yıl	466.378,84	351.684,47	267.259,36	223.399,69	393.672
11. Yıl	445.057,98	326.266,43	241.229,32	223.399,69	477.002
12. Yıl	424.711,82	302.685,47	217.734,50	223.399,69	576.687
13. Yıl	405.295,80	280.808,83	196.527,99	223.399,69	695.938
14. Yıl	386.767,39	260.513,33	177.386,91	223.399,69	838.593
15. Yıl	369.086,03	241.684,69	160.110,10	223.399,69	1.009.242
16. Yıl	352.212,98	224.216,89	144.515,99	223.399,69	1.213.377
17. Yıl	336.111,30	208.011,58	130.440,68	223.399,69	1.457.565
18. Yıl	320.745,72	192.977,51	117.736,25	223.399,69	1.749.661
19. Yıl	306.082,58	179.030,03	106.269,19	223.399,69	2.099.060
20. Yıl	292.089,79	166.090,61	95.918,98	223.399,69	2.517.000

8.2 Proje ile İlgili Riskler ve Etkiler

Projede başarısızlığa yol açabilecek temel riskler ve bunların proje üzerinde oluşturacağı muhtemel etkilere bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 71 - Risk Analizi

Riskler	Açıklama
Hava şartlarının mevsim normalleri dışında seyretmesi ve kuş pisliği	Hava şartlarının mevsim normalleri dışında seyretmesi durumunda panellerde kar ve buzlanma veya kuş pisliklerinin paneller üzerine gelmesi gibi nedenlerden dolayı panellerin elektrik üretim verimliliği düşürebilmektedir.
Kablolama ve altyapı	Kablolama ve altyapı sisteminin uygun şekilde yapılmaması/düzenlenmemesi yatırım sonrasında proje değişikliği veya kapasite artırımı gibi durumlarda zorluk ve ek maliyetler doğurabilmektedir.

8.3 Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri

Tanımlanan risklerin olasılıklarını azaltmak, iyileştirmek ve olumlu durumlara çevirmek amacıyla belirlenecek risk azaltma tedbirlerine bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 72 - Risk Azaltma/Önleme Tedbirleri

Riskler	Önlemler
Hava şartlarının mevsim normalleri dışında seyretmesi ve kuş pisliği	Hava şartlarının beklenen normaller dışında seyretmesi durumunda kar ve buzlanmadan veya kuş pisliğinden kaynaklı verimin düşmesi söz konusu olacaktır. Fakat bu tür durumlar için GES yatırımlarına uygun sistemler veya makine ekipmanlar kullanılabilir ve bu tür durumlar için teknik personel hazır tutulmalıdır. Panellerin durumu periyodik olarak kontrol edilmelidir.
Kablolama ve altyapı	Proje ile ilgili ilerleyen dönemlerde değişiklik veya kapasite artırımı gibi durumlarda altyapı ve kablolama sisteminin ve kapasitenin uygun olması ek maliyetler ve sorunların doğmasını ortadan kaldıracaktır. Bu nedenle proje esnasında bu durum göz önüne alınarak teknik detayların belirlenmesi gerekmektedir.

9 ÇEVRESEL ANALİZ

9.1 Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi

Projelerin önemli ekonomik ve sosyal sonuçlar doğurabilecek istenmeyen olumsuz çevresel etkileri olabilir. Projenin çevreye olabilecek olumlu veya olumsuz tüm etkileri çevresel analiz kapsamında değerlendirilir. Çevresel analiz kapsamında belirlenen olumlu ve olumsuz tüm etkileri bu bölümde belirtilmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalardır (T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2020). Yani ekonomik ve sosyal gelişmeye engel olmadan çevre değerlerinin ekonomik politikalar karşısında korunmasıdır.

ÇED Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez.

Çevresel etki değerlendirme yönetmeliği Ek-1 listesinde yer alan veya Ek-2 listesinde yer alıp çevresel etki değerlendirme gereklidir kararı verilen faaliyetler ÇED yönetmeliğinin Ek-3’ünde yer alan formata göre hazırlanması gerekmektedir. Çevresel etki değerlendirme yönetmeliği Ek-2 listesinde yer alan faaliyetler ise bulunduğu ile göre o ilin valiliğine ya da bakanlığa Ek-4’de yer alan formata göre proje tanıtım dosyası hazırlamak ve sunmakla yükümlüdürler.

Ayrıca ÇED yönetmeliğinin 26. Maddesi gereğince ÇED başvuru dosyası, ÇED raporu veya Proje tanıtım dosyası hazırlayacak kurum/kuruluşlar bakanlıktan yeterlilik belgesi almakla yükümlüdürler.

Yatırımı planlanan GES tesisi ÇED yönetmeliğinin Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer almamaktadır. Bu nedenle İl Müdürlüğünden sadece “Muafiyet ve Kapsam Dışı” yazısı almak yeterli olacaktır.

9.2 Çevresel Riskler ve Azaltma Tedbirleri

Projenin çevreye vereceği olumsuz etkilerin en aza indirilmesi için önerilen tedbirler bu bölümde belirtilmiştir. Proje bilindiği üzere yenilenebilir enerji kaynağından elektrik üretilmesini ve üretilen bu elektrik ile Bandırma Ticaret Borsasının elektrik tüketim miktarının karşılanması planlanmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynağından enerji üretmesi çevresel olarak zarar değil tam aksine faydalıdır. GES yatırımlarının tercih edilmesindeki en önemli faktörlerden birisi doğa dostu olması ve enerji üretmek için çevreye zararlı gaz, sıvı vs. çıkışının olmamasıdır.

10 SOSYAL ANALİZ

10.1 Projenin Sosyal Etkileri

Projenin gerçekleştirilmesi için yapılması gereken birçok analiz vardır ve ilgili bölümlerde analizler hakkında çalışmalar ve bu çalışmaların sonuçları verilmiştir. Bir diğer çalışma ise sosyal etki kapsamında yapılan analizdir.

Bu bölümde yatırımın gerçekleşmesi durumunda bölgede yaratacağı sosyal etkilere yer verilmiştir. 11.Kalkınma Planı ve diğer ilgili stratejik plan/belgelerde ortaya konan hedeflere uygun olarak yapının etkinleştirilmesi suretiyle çevre dostu yenilenebilir enerji yatırımların özendirilmesi, yaygınlaştırılması ve teşvik edilmesi günümüzün en büyük problemlerinden biri olan enerji üretimi sorunların üstesinden gelinmesine katkı sağlayacaktır.

Sürdürülebilir kalkınma ekonomik ve sosyal kalkınma ile çevre boyutlarını içeren çok yönlü bir terimdir. Günümüzde yatırım ve yatırım araçlarına olan ihtiyaç gün geçtikçe artmakta ve bu ihtiyacın karşılanması sürdürülebilir kalkınma adına önem taşımaktadır. Sürdürülebilir kalkınma için ülke politika ve stratejilerine yönelik oluşturulmuş planlar kapsamında gerekli yatırımların yapılması hem yatırımın yapıldığı bölgenin hem de ülke ekonomilerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Gelişen ülke ekonomisi ile statü farklılıkları azalarak toplumun refah ve huzuru artacaktır. Bu nedenle yatırımların gerçekleşmesi sosyoekonomik kalkınma ve gelişmeye katkı sağlaması beklenmektedir.

10.2 Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi

Planlanan yatırımın gerçekleşmesi durumunda yatırımın yapıldığı bölgede cinsiyet, yaş veya diğer demografik özelliklere bir etkinin olmayacağı öngörülmektedir. Fakat yatırımın bölge halkı ve diğer firmalara örnek taşır nitelikte olması, bu tür yatırımların hanelerde, tarımda, sanayi işletmelerinde ve benzeri devlet/özel kurumlarda yaygınlaşması bölgenin kalkınmasında etkili olacaktır. Ayrıca çevre dostu bu tür yatırımların artması gelecek nesiller ve yaşanabilir dünya için önem arz etmektedir.

10.3 Bölgesel Düzeydeki Etkisi

Bilindiği üzere yenilenebilir enerji kaynakları dışındaki fosil yakıtlar ile elektrik üretimi çevreye zararlı gazların salınımına neden olmaktadır. Bu zararlı gazlar yayıldığı bölgede etkisini daha kuvvetli göstermekle birlikte; küresel ısınmaya, asit yağmurlarına, solunum yolu hastalıklarına vb. birçok zararı bulunmaktadır. Bu zararlı gazların içinde CO₂ gazı bulunmaktadır. Projenin hayata geçmesi sayesinde önlenen CO₂ emisyonu 1.119.075 kg/yıl olarak hesaplanmıştır. Böylece proje sayesinde 1.865.125 kWh/yıl üretebilmek için 1.119 ton/yıl CO₂ önlenmiş olunacaktır.

11 PROJE YÖNETİMİ ve UYGULAMA PROGRAMI

11.1 Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi

Proje yürütücüsü kuruluş, Bandırma Ticaret Borsası ve üyelerinin ortak olduğu bir yapı olan Bandırma Ticaret Borsa Enerji A.Ş. tarafından yapılması planlanmaktadır. Proje yürütücüsü kuruluşun teknik kapasitesine ilişkin bilgi bulunmamasından dolayı proje sahibi kuruluş olan Bandırma Ticaret Borsasının bilgilerine bu bölümde yer verilmiştir. Bandırma Ticaret Borsası, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 30.07.1940 tarih ve 2/14081 sayılı kararname ile kurulmuş ve 17 Eylül 1940 tarihinde faaliyete geçmiştir.

Bandırma Borsası, yatay ve kapalı değişik ölçülerde depolar, TÜRKAK tarafından akredite edilen hububat analiz laboratuvarı, toprak ve yaprak analiz laboratuvarı, özel gıda laboratuvarı borsa üyelerine yönelik hizmet veren 80 tonluk 2 adet elektronik kantara sahip olup Bandırma şehrinin sosyal ve ekonomik gelişmesinde önemli bir paya sahiptir (Bandırma Ticaret Borsası, 2019).

Bandırma Ticaret Borsasının vizyon ve misyonu;

Vizyon

- Ülkemizde ve bölgemizde Bandırma Ticaret Borsası olarak borsacılık faaliyetlerinde öncü ve örnek bir kuruluş olmaktır.

Misyon

- Bandırma Ticaret Borsası, kanun ve yönetmelikler ile hareket ederek toplam kalite yönetimini hedefleyen, üye memnuniyetini esas alan bunun için sürekli iyileştirme ilkesini benimseyen anlayışla çağdaş, hızlı ve güvenilir borsacılık hizmeti sunmayı hedeflemektedir.

Borsa görevleri (Bandırma Ticaret Borsası, 2019);

- Borsaya dâhil maddelerin, borsada alım satımını tanzim ve tescil etmek,
- Borsaya dâhil maddelerin borsada oluşan her günlük fiyatlarını usulü dairesinde tespit e ilân etmek. Alıcı ve satıcının, teslim ve teslim alma ile ödeme bakımından yükümlülüklerini, muamelelerin tasfiye şartlarını, fiyatlar üzerinde etkili şartları ve ihtilaf doğduğunda ihtiyari tahkim usullerini gösteren ve Birliğin onayıyla yürürlüğe girecek genel düzenlemeler yapmak,
- Yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek fiyat haberleşmesi yapmak, elektronik ticaret ve İnternet ağları konusunda üyelerine yol göstermek,
- 51 inci maddedeki belgeleri düzenlemek ve onaylamak,
- Borsaya dâhil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tespit etmek üzere laboratuvar ve teknik bürolar kurmak veya kurulmuşlara iştirak etmek,
- Bölgeleri içindeki borsaya ilişkin örf, adet ve teamülleri tespit etmek, Bakanlığın onayına sunmak ve ilân etmek,

- Borsa faaliyetlerine ait konularda ilgili resmî makamlara teklif, dilek ve başvurularda bulunmak; üyelerinin tamamı veya bir kesiminin menfaati olduğu takdirde bu üyeler adına veya kendi adına dava açmak,
- Rekabeti bozucu etkileri olabilecek anlaşma, karar ve uyumlu eylem niteliğindeki uygulamaları izlemek ve tespiti halinde ilgili makamlara bildirmek,
- Mevzuatla bakanlıklara veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilen işlerin, bu Kanunda belirtilen kuruluş amaçları ve görev alanı çerçevesinde borsalara tevdi halinde bu işleri yürütmek,
- Üyelerinin ihtiyacı olan belgeleri vermek ve bunlara ilişkin gerekli hizmetleri yapmak,
- Yurt içi fuarlar konusunda yapılacak müracaatları değerlendirip Birliğe teklifte bulunmak,
- Sair mevzuatın verdiği görevlerle, ilgili kanunlar çerçevesinde Birlik ve Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

11.1.1 Proje Organizasyon Yapısı

Yatırım kapsamında personel alımı planlanmamaktadır. Bandırma Ticaret Borsası bünyesinde bulunana teknik personellerin gerekmesi durumunda panel ve diğer ekipmanların temizlik ve bakımından sorumlu olacaktır.

11.1.2 İş Gücü Yapısı

Personel alımı planlanmadığından dolayı iş gücüne ilişkin hesaplamalar bulunmamaktadır.

11.2 Proje Uygulama Planı ve Projede Kritik Aşamalar

Yatırım kararından projenin hayata geçmesine kadar geçen süreyi kapsayan proje uygulama aşaması, iç içe geçmiş birtakım faaliyetlerden oluşmaktadır. Bu aşamada belirli bir proje yönetim ekibi ve projenin uygulanması için gerekli işlemlerin tespiti gerekmektedir. Projenin uygulanması aşamasında faaliyet programı oluşturulmuş ve faaliyetlere ilişkin kritik yollar belirlenmiştir. Proje faaliyetlerinin bir zaman çizelgesine dönüştürülmesi proje takvimini vermektedir. Bu bölümde belirtilecek olan proje takvimi, projenin tamamlanma zamanı, her aktivite için programlanmış başlangıç ve bitiş zamanı, önemli (kritik) olan ve olmayan aktiviteler, kritik olmayan aktivitelerin geciktirilebilme ihtimali ve süresi ile belirsizlikler hesaba katıldığında, projenin hedeflenen tarihte tamamlanma olasılığına yer verilmiştir. Proje takvimine ilişkin hesaplamaların yapılabilmesi için CPM, PERT yöntemleri uygulanmıştır. Proje faaliyet takvimi oluşturulurken birbiri ile bağlantılı faaliyetler bulunmaktadır. CPM, PERT yönteminde en erken başlama ve bitiş süreleri ile en geç başlama bitiş sürelerinin hesaplaması yapılırken birbiri ile bağlantılı faaliyetler dikkate alınarak yapılmaktadır. Yani her faaliyetin öncüllüklerinin belirlenmesi gerekmektedir. Örneğin; bir proje takviminde A, B, C, D faaliyetleri bulunmakta ve her faaliyetin belirli sürelerinin bulunduğu ve B ile C faaliyetinin yapılabilmesi için ilk önce A faaliyetinin yapılması, D faaliyetinin yapılabilmesi için ise C faaliyetinin önce yapılması gerekli olduğu varsayımı altında A faaliyeti, B ve C faaliyetinin öncülü olmaktadır. Aynı şekilde C faaliyeti D faaliyetinin öncülü olmaktadır.

Yatırım döneminde uygulanması öngörülen nakit akışına göre taslak bir termin tablosu oluşturulmuştur. Tabloda renklendirilen aylar, ilgili yatırım kalemine dair ödemelerin yapılacağı dönemi ifade etmektedir.

Tablo 73 - Termin Planı

Yatırım Dönemi İş Programı (Aylar)	1	2	3	4	5	6
Etüt, Proje, Mühendislik ve Kontrollük						
Makineler						
Montaj						
Sigorta						
Genel Giderler						
Beklenmeyen Giderler						

Kritik faaliyetin anlamı proje uygulama süreci boyunca ilgili faaliyetin geciktirilmesi durumunda proje süresinin uzamasına veya aksamasına yol açan faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle proje uygulama süreci boyunca ilgili kritik faaliyetlerin zamanında tamamlanması ve zaman aşımına uğramaması yatırımın istenen zamanda tamamlanması konusunda hayati önem taşımaktadır. Kritik faaliyetler bulunurken ilgili faaliyetin proje takviminde en erken bitiş süresi ve en geç bitiş süresi hesaplanır. Bu hesaplamaların ardından süreler birbirinden çıkarılır ve sonucun 0 olması durumunda ilgili faaliyetin faaliyet takviminde geciktirilemeyeceği yani kritik faaliyet olduğu bulunur. Buna göre yatırım kapsamında oluşturulan proje faaliyet takvimine göre kritik faaliyetler sırasıyla; Etüt, Proje, Mühendislik ve Kontrollük, Makineler, Montaj, Sigorta, Genel Giderler, Beklenmeyen Giderler, olarak tespit edilmiştir.

12 SONUÇ

12.1 Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği ile İlgili Sonuçlar

Hedeflenen yatırımın ticari ve ekonomik olarak yapılabilirliğine dair “Ticari Analiz” ve “Ekonomik Analiz” bölümlerinde yapılmış olan hesaplamaların sonuçlarının aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 74 - Fizibilite Sonuç Özeti

Fizibilite Sonuçları	3. Yıl Sonuçları İtibarıyla	Hesaplama Yöntemi	Değerlendirme
Yatırımın Kârlılığı	11,96%	3. Yıldaki Net Kar / Toplam Yatırım Tutarı	Statik bir yöntem ile projeye yatırılan kaynakların potansiyel olarak kar sağlama olgusunu değerlendiren bir analizdir.
Sermayenin Kârlılığı	11,96%	3. Yıldaki Net Kar / Öz Kaynak Tutarı	Yatırım için ortaya konulan sermayenin (Öz kaynağın) kârlılığının bir göstergesidir. Vergi sonrası kârın öz kaynaklara bölünmesiyle elde edilir. Planlanan bu tesis için 11,96% olarak hesaplanan sermayenin getiri oranının mevcut enflasyon, faiz ve kur değerleri ile kıyaslamak gerekmektedir.
Yatırımın Net Katma Değeri (Dolar)	833.717,93	Toplam Yatırım Tutarı + Faiz Ödemeleri + 3. Yıldaki Net Kar	Kâr, faiz ve toplam yatırım maliyetinin toplamını ifade eden net katma değer, ekonomiye sağlanan parasal girdi miktarını göstermektedir.
Yatırımın Geri Dönüş Süresi	6,72	Yıllar itibarıyla net kar ve amortisman toplamının yatırım maliyetini karşıladığı dönemdir.	Toplam yatırım tutarının net kârlarla karşılandığı yılı ifade etmektedir. Yatırımın geri dönüş süresi hesaplanırken yatırım dönemi dahil edilmiştir.
4,79% İndirgeme Düzeyine Göre Fayda Maliyet Oranı	6709,11%	20 Yıllık İndirgenmiş Gelirler Toplamı / 20 Yıllık İndirgenmiş Giderler Toplamı	İndirgenmiş yatırım maliyetiyle indirgenmiş net nakit akımının oranı değerlendirilmektedir.
7,79% İndirgeme Düzeyine Göre Fayda Maliyet Oranı	4543,22%	20 Yıllık İndirgenmiş Gelirler Toplamı / 20 Yıllık İndirgenmiş Giderler Toplamı	Yatırımın bugünkü değeri ile kar ve amortisman toplamının bugünkü değerinin karşılaştırılmasıdır.
10,79% İndirgeme Düzeyine Göre Fayda Maliyet Oranı	3146,90%	20 Yıllık İndirgenmiş Gelirler Toplamı / 20 Yıllık İndirgenmiş Giderler Toplamı	Yatırımın faydalı ömrü boyunca sağlayacağı nakit girişlerinin bugünkü değerinin yatırım harcamalarının bugünkü değerine oranlanmasıdır.

Yatırım Hâsıla Oranı	479,96%	Toplam Yatırım Maliyeti / Net Yurt İçi Satış Geliri	Yıllar itibariyle elde edilen yurt içi satış gelirlerinin ne kadarlık bir yatırım gerektirdiği hesaplanmaktadır. Bu sayede yatırımın katma değeri değerlendirilebilmektedir.
Sermaye Katma Değer Oranı	11,96%	Yatırımın Net Katma Değeri / Öz Sermaye	Yatırım için ortaya konulan öz sermayenin ne kadarlık toplam yatırım tutarı, faiz ve kar gibi katma değer etkeni yarattığını göstermektedir.

Tablodaki sonuçlar genel itibariyle analiz edildiğinde yatırımın yapılabilirliği açısından olumlu bir değerlendirme ortaya çıkmaktadır.

12.2 Projenin Sürdürülebilirliği

Bu bölümde yatırımın planlanan ömrü boyunca faaliyetlerinin aksamadan devam edebilmesinin (sürdürülebilir olmasının) varsa bağlı olduğu koşulların belirtilmiştir. Aynı zamanda bu koşulların sağlanması için alınan tedbirler de belirtmektedir. Planlanan yatırımın aksamadan devam edebilmesi hususunda en önemli kriter panellerin ve panel için gerekli makine, ekipman, cihazların bakımı ve kontrolüdür. Yatırım gerçekleştirildikten sonra düzenli ve periyodik olarak bakım onarım ve kontrol faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

12.3 Projeye İlişkin Temel Riskler

Projenin içinde bulunduğu durumun gözden geçirilerek, projenin geleceği için (hem yatırım hem de işletme dönemi) risk teşkil eden oluşumların ve bunların önlenmesi için alınan tedbirler bu bölümde belirtilmiştir. Ayrıca, bazı istenmeyen durumların gerçekleşme ihtimallerinin minimize edilmesi için alınan önlemlerde bu bölümde bahsedilmiştir. Proje kapsamında yatırım dönemi için risk teşkil eden sadece zaman faktörü bulunmaktadır. Planlanan yatırımın proje termin planı içinde tamamlanmaması yatırımın sonuçlarına az da olsa etki edecektir. Bu nedenle projenin planlanan süre içinde tamamlanması önem arz etmektedir. Ayrıca proje tamamlandıktan sonra panellerin elektrik üretimine engel olacak faktörlerden korumak adına düzenli olarak panellerin ve elektrik aksamların bakım ve onarımlarının yapılması gerekmektedir.

13 EKLER

EK-1: Proforma Fatura ve Teknik Çalışmalar

14 KAYNAKÇA

- A., T., & Yıldız Ç. (2018). *Holt-Winters Tahminleme Yöntemlerinin Karşılaştırmalı Analizi Türkiye İşsizlik Oranları Uygulaması*.
- balikesircom. (2019). *Balikesir.com*. 11 15, 2019 tarihinde www.balikesir.com adresinden alındı
- Bandırma Ticaret Borsası. (2014). *2014-2017 Stratejik Plan*. Balıkesir.
- Bandırma Ticaret Borsası. (2018). *Bandırma Ticaret Borsası Faaliyet Raporu*. Balıkesir: Bandırma Ticaret Borsası.
- Bandırma Ticaret Borsası. (2019). *2018 Yılı Faaliyet Planı*. Balıkesir. aski.gov.tr:aski.gov.tr/TR/Anasayfa adresinden alındı
- bandirma.bel.tr*. (2019). <https://www.bandirma.bel.tr/sayfa/cografi-yapi-132> adresinden alındı
- climate-data.org*. (2019).
- Coğrafya Dünyası. (2019). *Coğrafya Dünyası*. 11 15, 2019 tarihinde <http://www.cografya.gen.tr/> adresinden alındı
- Çukurova Kalkınma Ajansı. (2013). *Yenilenebilir Enerji Araştırma Raporu*. Çukurova Kalkınma Ajansı.
- Freepik. (2020). *Freepik*. https://www.freepik.com/free-vector/abstract-grey-background_1189849.htm adresinden alındı
- Güney Marmara Kalkınma Ajansı. (2014). *TR22 Güney Marmara Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı*. Balıkesir: Güney Marmara Kalkınma Ajansı.
- <http://yeni.afyonkarahisartso.org.tr/>. (2019). http://yeni.afyonkarahisartso.org.tr/PRG_15.htm adresinden alındı
- karapinar.ziraatodasi.org.tr*. (2019).
- Nüfusu.Com*. (2019). www.nufusu.com: https://www.nufusu.com/ilce/bandirma_balikesir-nufusu adresinden alındı
- T.C. Bandırma Kaymakamlığı. (2019). [bandirma.gov.tr](http://www.bandirma.gov.tr): <http://www.bandirma.gov.tr/iklim-ve-cografi-konum> adresinden alındı
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2019). *11. Kalkınma Planı*. Ankara. 10 11, 2019 tarihinde alındı
- T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2020). 2020 tarihinde <https://csb.gov.tr/> adresinden alındı
- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı . (2019). *2019-2023 Stratejik Planı*. Ankara: T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı .
- T.C. Kalkınma Bakanlığı. (2014). *Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi*. T.C. Kalkınma Bakanlığı.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi*. (2020). 2020 tarihinde <https://www.tim.org.tr/tr/default> adresinden alındı
- World Bank Group;ESMAP;SOLARGIS. (2020). *Global Solar Atlas*. <https://globalsolaratlas.info/map?c=16.467695,32.695313,2&s=66.895596,-104.150391&m=site> adresinden alındı
- www.ctso.org.tr . (2019).

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

**BANDIRMA TİCARET BORSASI
GÜNEŞ ENERJİSİ FİZİBİLİTESİ
VE
FİYAT TEKLİFİ
29.05.2020**

**600 Evler Mah. Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

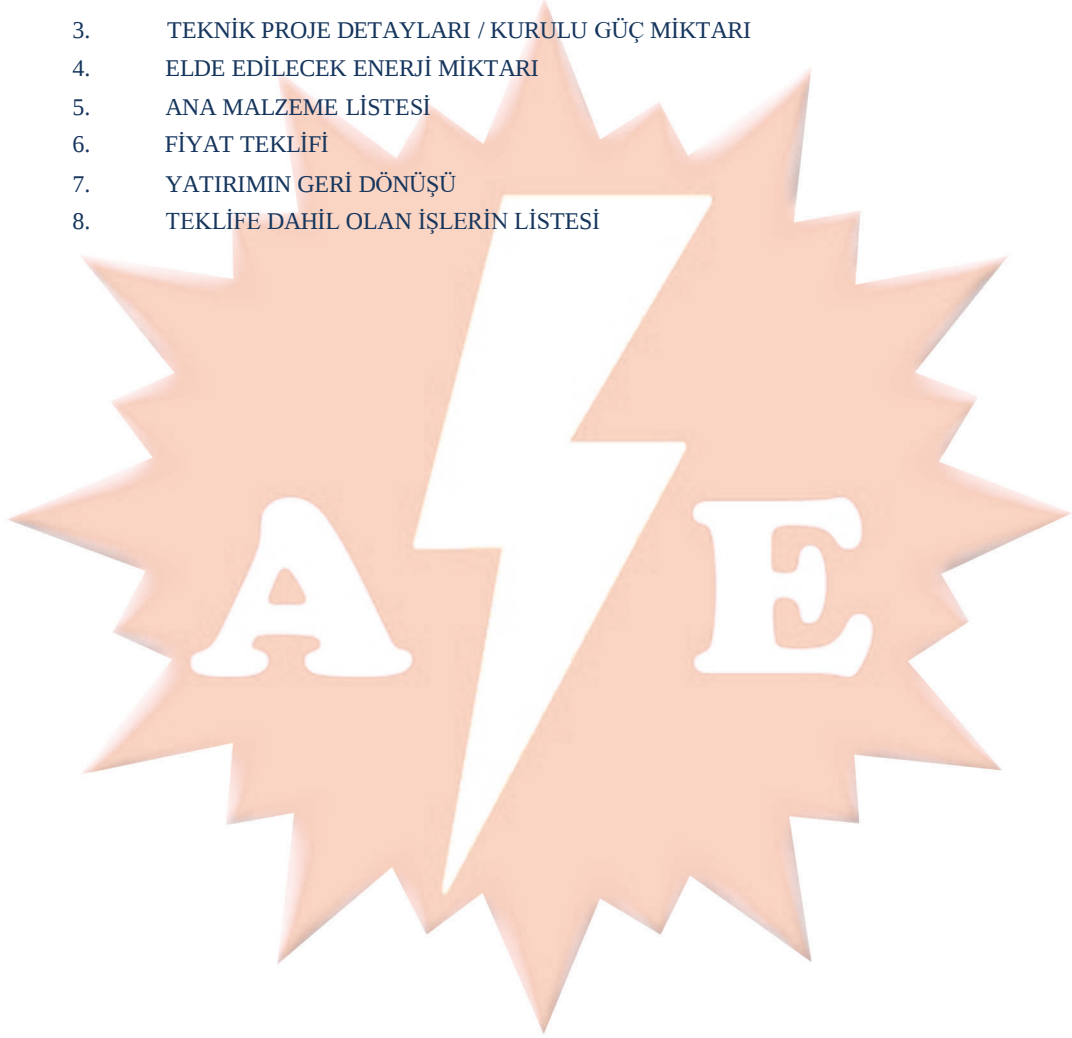
**f AE Solar enerji
i aesolarenerji
t 0266 721 02 42
e info@aesolarenerjicom.tr**

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ
2. PROJE DETAYLARI
3. TEKNİK PROJE DETAYLARI / KURULU GÜÇ MİKTARI
4. ELDE EDİLECEK ENERJİ MİKTARI
5. ANA MALZEME LİSTESİ
6. FİYAT TEKLİFİ
7. YATIRIMIN GERİ DÖNÜŞÜ
8. TEKLİFE DAHİL OLAN İŞLERİN LİSTESİ

**600 Evler Mah.Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

**f AE Solar enerji
i aesolarenerji
0266 721 02 42
info@aesolarenerjicom.tr**

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

1- GİRİŞ

Ae Solar Enerji olarak 2014 yılında başlayan güneş enerjisi çalışmalarımız, kendi işlerinde deneyimli kadromuz ile birlikte santral kurulumu konusunda kazandığımız deneyimler ile devam etmektedir.

Lisanssız güneş enerjisi santrali projeleri ve çatılarınız ile ilgili olarak;

- Yerinde İnceleme ve Raporlama
- Danışmanlık,
- Projelendirme ve Mühendislik,
- Montaj ve Şebeke İşleri,
- Satın alma ve Ürün Tedariki,
- İşletme ve kurulum sonrası bakım

konularında **ANAHTAR TESLİM SİSTEM KURULUMU** hizmeti vermekteyiz.

**600 Evler Mah.Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

 AE Solar enerji
 aesolarenerji
 0266 721 02 42
 info@aesolarenerjicom.tr

2-

PROJE DETAYLARI

Projenin tasarım ve fizibiliteleştirilmesi adına yeni yapılan tesis çatısına kurulması öngörülen güneş enerjisi santralinde, **4400** adet **325** watt monokristal panel kullanarak toplam **1.430.000** kW DC gücünde tasarım yapılmıştır. Tasarımda çevrede bulunan gölgeleme unsurları, tesisin güneşlenme açısı ve ışınlam verileri göz önüne alınarak çatının açısına uygun şekilde entegre edilerek yatay panel yerleşimi ile kurulum planlanmıştır. DC elektriğin AC elektriğe çevrimi için dünyada da geniş yelpazede kullanılan Huawei marka invertörlerin kullanılması öngörülmüştür. Panellerin dizilerinin üretimlerinin bulut veya başka gölgeleme unsurları durumunda birbirinden etkilenmemesi için MPPT (dizi bazlı izleme) sayısı 6 dizi sayısı 12 olan 60KTL,MPPT (dizi bazlı izleme) sayısı 8 dizi sayısı 4 olan 36 KTL modeline göre tasarlanmıştır. Bu sayede yüksek enerji kazanımı sağlanacaktır. Tasarımda, toplam panosu, invertörlerin toplu halde konumlandırılacağı binaya, invertörlerin yanına monte edilecektir. Toplama panosu yer altı kablosu ile trafo içinde bulunan, ana dağıtım panosuna bağlanacaktır. GES sisteminin kabulü için Dağıtım Şirketletti tarafından ön şart olarak öne sürülen Scada panolarının konulması ve devreye alınması teklifimize dahildir. Tesiste kurulumda kullanılacak taşıyıcı sistemler ve bağlantı parçaları akmayı engelliccek nitelikte olup çatının statik hesabı ayrıca tarafımızdan yapılacaktır. Çatının güçlendirilmesi gerekir ise tarafınıza bildirilecektir.

3- TEKNİK PROJE DETAYLARI ve KURULU GÜÇ MİKTARI

Birim gücü 310 Watt olan 567 adet güneş paneli kullanılarak öngörülen kurulum projesi üzerinden hesaplanan kurulu güç miktarı;

Kurulu Güç Miktarı (DC güç) : **1.430.000 W**

ELDE EDİLECEK ENERJİ MİKTARI

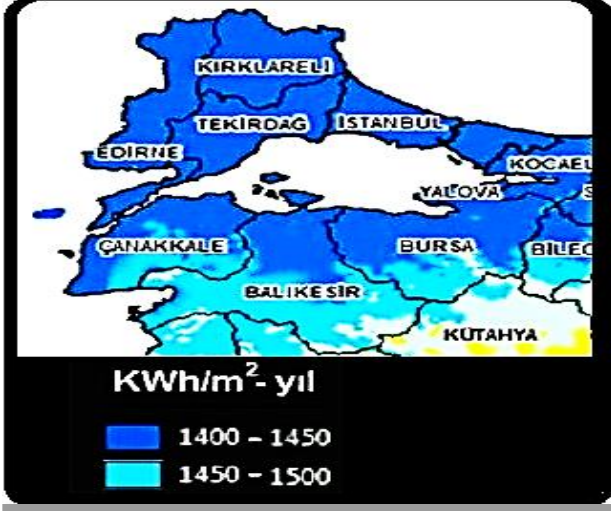
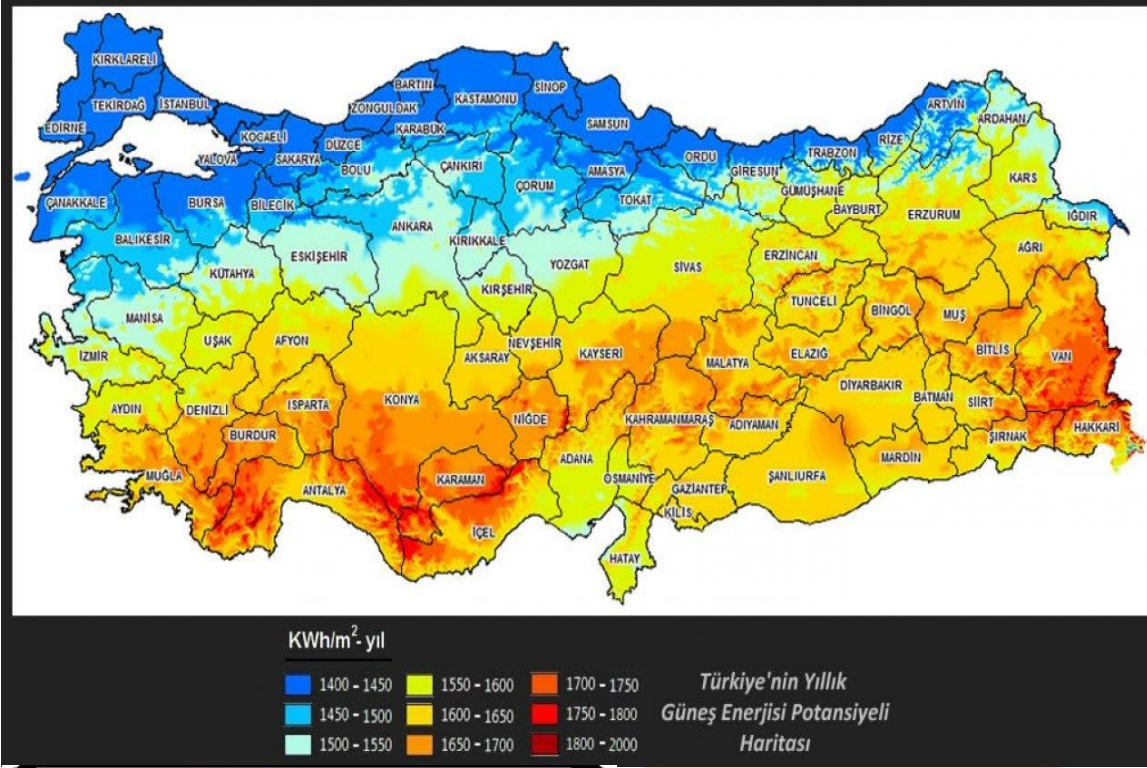
Güneş enerjisi ışınlam verisi hesaplama programı olan PVGIS sistemi kullanılarak yapılan hesaplamalara göre üretilecek tahmini enerji miktarı;

Üretilecek Tahmini Enerji Miktarı : **1.865.131 kWh**

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

TÜRKİYE GÜNEŞ HARİTASI

LOKASYON : BANDIRMA
YILLIK IŞINIM: 1304

**600 Evler Mah. Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR**
www.aesolarenerji.com.tr

f AE Solar enerji
📷 aesolarenerji
☎ 0266 721 02 42
✉ info@aesolarenerjicom.tr

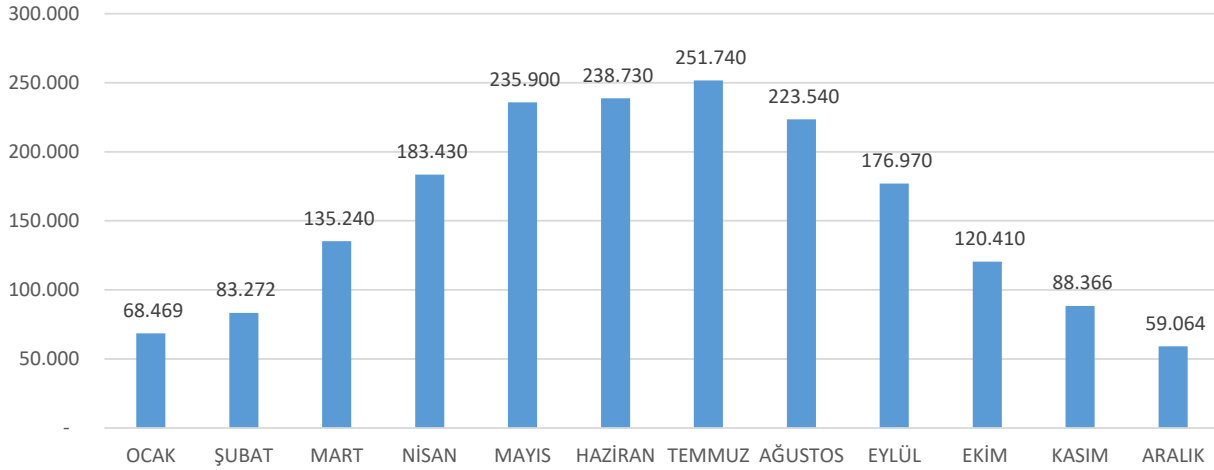

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

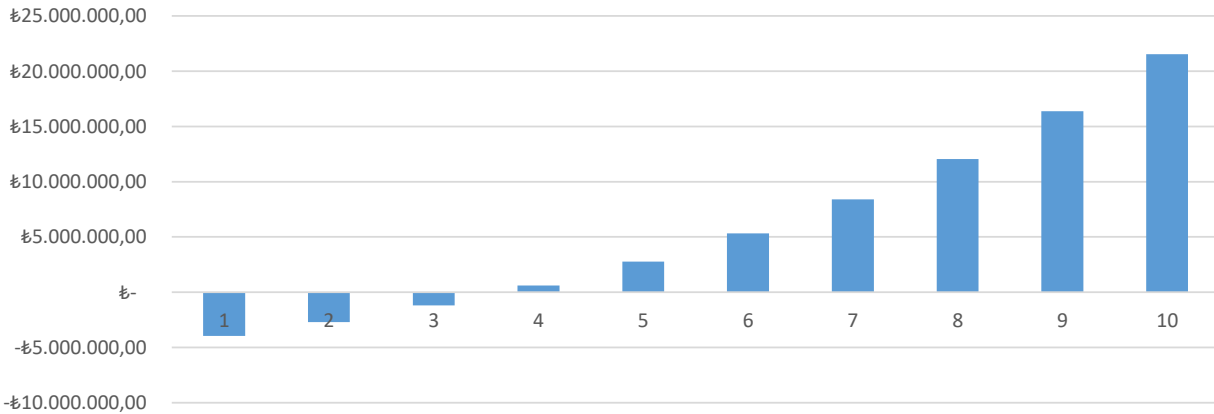
YATIRIM GERİ DÖNÜŞ TABLOSU

AYLAR	ÜRETİMLER		YILLIK TOPLAM ÜRETİM	1.865.131	KWh
OCAK	68.469	KWh	YILLIK TOPLAM TÜKETİM	300.000	KWh
ŞUBAT	83.272	KWh	YILLIK İŞLETME GİDERİ	13.560	TL
MART	135.240	KWh	ELEKTRİK KWh BEDELİ	0,47	TL
NİSAN	183.430	KWh	GES SİSTEM MALİYETİ	735.020	USD
MAYIS	235.900	KWh	DÖVİZ KURU	6,78	TL
HAZİRAN	238.730	KWh	YILLIK ELK ZAM ORANI	20%	
TEMMUZ	251.740	KWh	KARŞILANAN ELK MİK.	622%	
AĞUSTOS	223.540	KWh			
EYLÜL	176.970	KWh			
EKİM	120.410	KWh	YATIRIM GERİ DÖNÜŞÜ	4,8	YIL
KASIM	88.366	KWh			
ARALIK	59.064	KWh			

AYLARA GÖRE ÜRETİM TABLOSU

YATIRIM GERİ DÖNÜŞ TABLOSU

**600 Evler Mah. Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

**f AE Solar enerji
a aesolarenerji
0266 721 02 42
info@aesolarenerjicom.tr**

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

5. MALZEME LİSTESİ

	Malzeme Listesi	Marka/Model
1	SOLAR PANEL	Monokristal 325 W Solar Panel PEKİNTAŞ, olarak kullanılacak
2	İNVERTER	Huawei 60 KTL-Huawei 36 KTL
3	UZAKTAN İZLEME SİSTEMİ	Smart Logger 1000A
4	TAŞIYICI KONSTRİKSİYON	Statik projesine göre belirlenecektir.
5	OKUMA SAYACI	Çift Yönlü LANDIS
6	PANOLAR VE ŞALT GRUP	ABB
7	DC KONNEKTÖRLER	Panel konnektörü ile uyumlu olacak şekilde seçilecektir.
8	DC VE AC KABLolar	HES ve Öznur Kablo
9	Topraklama	Has Çelik
10	Scada Sistemi	Dağıtım Şirketi'nin şartlarına uygun olarak kurulacaktır.
11	İŞÇİLİK VE MONTAJ	AE SOLAR ENERJİ
12	TRAFO KÖŞKÜ	ELKO

. Devlet kurumlarından alınması gereken izinler; imar, ruhsat, belediyeden alınacak inşaat izinleri ve TEDAŞ harçları, Çatı çıkış merdiveni ve inverterlere ait platform ve tel örgü yapım işi müşteri sorumluluğundadır.

. Teklifimiz anahtar teslim fiyat olup sistem ile ilgili aboneliğe ait güvence bedelleri hariçtir

**600 Evler Mah. Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

**f AE Solar enerji
aesolarenerji
0266 721 02 42
info@aesolarenerjicom.tr**

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

6. **FİYAT TEKLİFİ**

TARİH: 29.05.2020
FİRMA ADI: BANDIRMA TİCARET BORSASI
FİRMA YETKİLİSİ: GÜRKAN MÜLAYİM

FİYAT TEKLİFİ

No	Açıklama	Miktar (kW)DC	Birim Fiyat	Toplam Fiyat
1	Şebeke Bağlantılı Fotovoltaik Sistem	1.430.000	\$514,00	\$735.020,00

Teklif Ait Açıklamalar:

- 1.Fiyatımıza KDV dahil değildir.
- 2.Birim fiyat esas olup, DC Kurulu güç miktarı değişmesi durumunda birim fiyat üzerinden hesaplanacaktır.
3. Teklifimize 2 yıl sistem garantisi dahildir.

Ödeme Şekli : Karşılıklı mutabakat ile.

Kurulum Süresi İzin süreci bitimi 120gün

**600 Evler Mah.Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

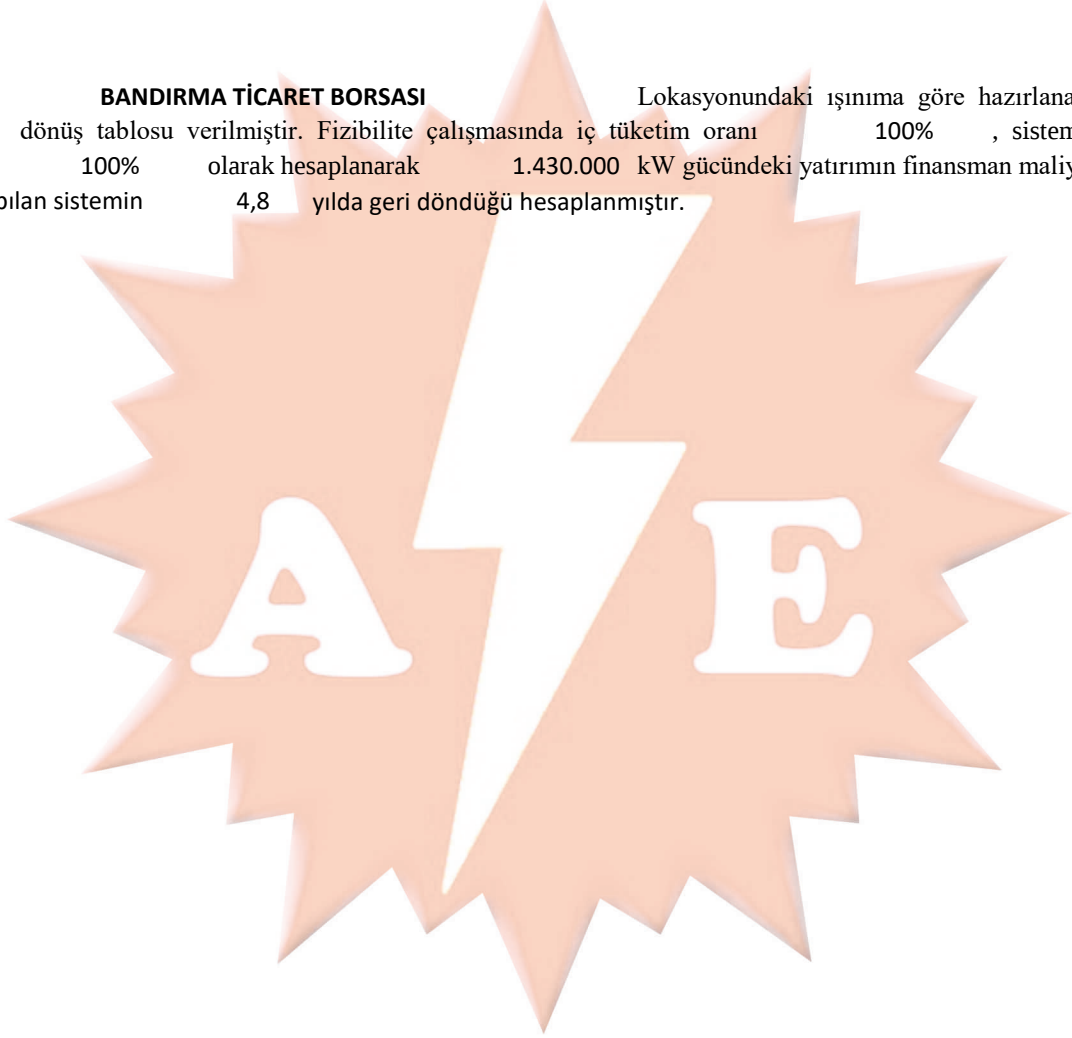
**f AE Solar enerji
i aesolarenerji
0266 721 02 42
info@aesolarenerjicom.tr**

**AE SOLAR ENERJİ
ELEKTRİK**

7. YATIRIMIN GERİ DÖNÜŞÜ

BANDIRMA TİCARET BORSASI Lokasyonundaki ışıma göre hazırlanan geri dönüş tablosu verilmiştir. Fizibilite çalışmasında iç tüketim oranı 100% , sisteme verilen enerji 100% olarak hesaplanarak 1.430.000 kW gücündeki yatırımın finansman maliyeti hariç olarak yapılan sistemin 4,8 yılda geri döndüğü hesaplanmıştır.

**600 Evler Mah.Yiğitler Sok.
No:1 Bandırma/BALIKESİR
www.aesolarenerji.com.tr**

**f AE Solar enerji
i aesolarenerji
0266 721 02 42
info@aesolarenerjicom.tr**

MONOKRİSTAL GÜNEŞ PANELİ SPE 320 / 325

Tecrübe ve Güven

Schmid & Pekintaş Grup'larının 200 yılı aşan tecrübesi

El Değmeden Üretim

Schmid Pekintaş'ın son derece modern üretim hattında yüksek hassasiyet gerektiren tüm süreçler robotik sistemler ile yapılmaktadır. Bu kritik süreçlerin el değmeden yapılması, Schmid Pekintaş güneş panellerinin verimlilik, uzun ömür ve sağlamlık bakımından üstün olmasını sağlamaktadır. Alman teknolojisi kullanarak yerli üretim yapan Schmid-Pekintaş, müşterilerine dünya standartlarında kalite sunmaktadır.

Pozitif Güç Toleransı

Schmid Pekintaş güneş panellerinin güç çıkışı her zaman pozitif (+) tolerans içerisindedir. Üretim esnasında paneller güç çıkış değerlerine göre otomatik olarak sınıflandırılmaktadır.

Zor Ortam Koşullarına Mükemmel Dayanım

Schmid Pekintaş güneş panellerinin tuzlu su ve amonyak dayanımı yüksektir. Bu nedenle güvenle hayvan çiftlikleri ve deniz kenarları gibi korozyif ortamlarda kullanılabilirler.

Solar Green
Enerji ile üretilmektedir

Dünya Standardında Kalite

✓ Üstün Ürün Kalitesi | Yüksek Verimlilik | Anti-PID Teknolojisi | Pozitif Güç Toleransı
0 / +5 Wp

Sağlam ve Estetik Tasarım | Yüksek Uzun Dönem Performansı | 25 yıl Lineer Performans Garantisi
10 yıl Ürün Garantisi

MAX LOAD 5400Pa 5400Pa 5400Pa Kar Yüğü, 2400Pa Rüzgar Yüğü Dayanımı | 1000V / 1500V Maksimum Sistem Gerilimi

Elektriksel Özellikler (STC)

Model		SPE 320	SPE 325
Maksimum Güç	P _{max}	320 Wp	325 Wp
Maksimum Güçte Gerilim	V _{mpp}	33.51 V	33.68 V
Maksimum Güçte Akım	I _{mpp}	9.55 A	9.65 A
Açık Devre Gerilimi	V _{oc}	40.39 V	40.55 V
Kısa Devre Akımı	I _{sc}	10.13 A	10.26 A
Verimlilik	η _m	19.16 %	19.46 %
Pozitif Güç Toleransı		~ +5W	

Standart Test Koşulları (STC): Işınım 1000 W/m², Hava Kütlesi 1.5, Hücre Sıcaklığı 25°C
Ölçüm Toleransı: ± %3

Elektriksel Özellikler (NOCT)

Model		SPE 320	SPE 325
Maksimum Güç	P _{max}	238 Wp	242 Wp
Maksimum Güçte Gerilim	V _{mpp}	30.79 V	31.11 V
Maksimum Güçte Akım	I _{mpp}	7.73 A	7.78 A
Açık Devre Gerilimi	V _{oc}	37.20 V	37.29 V
Kısa Devre Akımı	I _{sc}	8.45 A	8.47 A

Nominal Hücre Çalışma Sıcaklığı: Işınım 800 W/m², Hava Kütlesi 1.5, Rüzgar Hızı 1m/s

Sistem Özellikleri

Maksimum Sistem Gerilimi	1000V DC (1500V DC isteğe bağlı)
İşletme Sıcaklığı	-40°C — +85°C
Maksimum Seri Sigorta Değeri	15 A
Maksimum Statik Yük	5400 Pa
Güvenlik Sınıfı	II
Yangın Sınıfı	C

Termal Özellikler

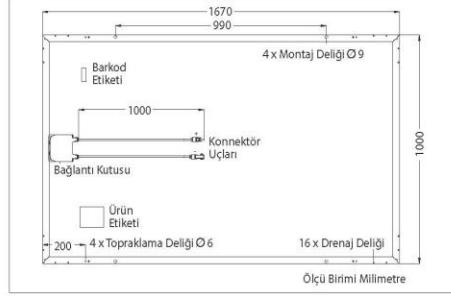
NOCT	45 ± 2 °C
Sıcaklık Katsayısı P _{mpp}	-0.39 % / °C
Sıcaklık Katsayısı I _{sc}	+0.05 % / °C
Sıcaklık Katsayısı V _{oc}	-0.31 % / °C

Mekanik Özellikler

Panel Ölçüleri	1670mm x 1000mm x 35mm
Hücre	Monokristal
Hücre Sayısı	60
Ağırlık	18kg ± 1kg
Ön Cam	3.2mm, Yüksek geçirgenlik ve düşük demir oranına sahip temperlenmiş cam
Enkapsülan	Etilen Vinil Asetat (EVA)
Arka Koruma	PET film
Çerçeve	Eloksal kaplamalı alüminyum
Bağlantı Kutusu	Koruma sınıfı IP67 (3 bypass diyotlu)
Kablo	4 mm ² solar kablo, Uzunluk: 1000mm
Konnektör	MC4 uyumlu

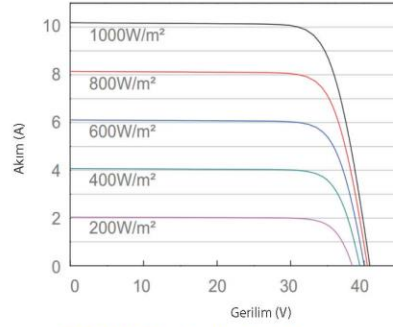
Bu dokümandaki bilgiler inovasyon ve ürün geliştirme süreçlerine bağlı olarak değişiklik gösterebilir. Schmid Pekintaş ilgili bilgilerde değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Panel Çizimi

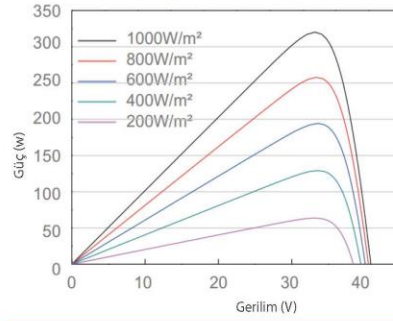

Farklı Işınımelerde Performans

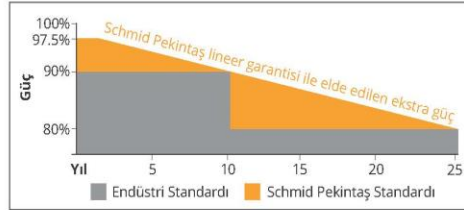
SPE 320 Akım-Gerilim Grafiği

SPE 320 Güç-Gerilim Grafiği

Garanti

Genel Müdürlük

İş Merkezi - 34388 Mecidiyeköy - İstanbul
+90 (212) 267 00 61
+90 (212) 288 60 44

Fabrika

2.OSB 318. Ada 1. Parsel Cumhuriyet Mah.
1. Cd. No:5 - 81600 Beyköy - Düzce
+90 (380) 790 01 55
+90 (380) 790 01 56

10 yıl Ürün Garantisi 25 yıl Lineer Performans Garantisi

SUN2000-60KTL-M0 Smart String Inverter

Smart

12 strings intelligent monitoring

Efficient

Max. efficiency 98.7%

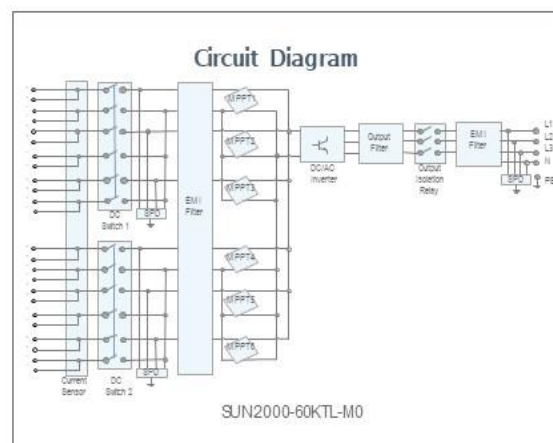
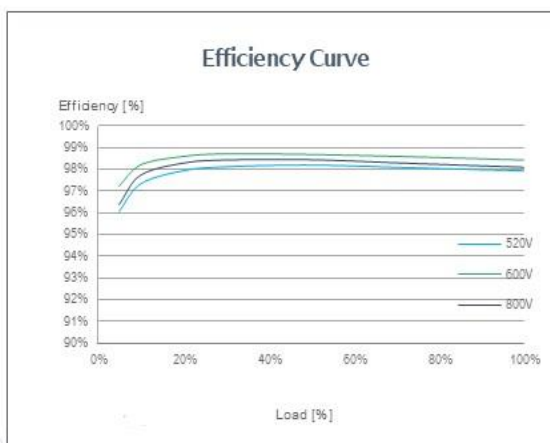
Safe

Fuse free design

Reliable

Type II surge arresters for DC & AC

SUN2000-60KTL-M0
Technical Specification

Technical Specification		SUN2000-60KTL-M0	
Efficiency			
Max. efficiency	98.9% @480 V; 98.7% @380 V / 400 V		
European efficiency	98.7% @480 V; 98.5% @380 V / 400 V		
Input			
Max. Input Voltage	1,100 V		
Max. Current per MPPT	22 A		
Max. Short Circuit Current per MPPT	30 A		
Start Voltage	200 V		
MPPT Operating Voltage Range	200 V ~ 1,000 V		
Rated Input Voltage	600 V @380 Vac / 400 Vac; 720 V @480 Vac		
Number of Inputs	12		
Number of MPP Trackers	6		
Output			
Rated AC Active Power	60,000 W		
Max. AC Apparent Power	66,000 VA		
Max. AC Active Power (cosφ=1)	66,000 W		
Rated Output Voltage	220 V / 380 V, 230 V / 400 V, default 3W + N + PE; 3W + PE optional in settings; 277 V / 480 V, 3W + PE		
Rated AC Grid Frequency	50 Hz / 60 Hz		
Rated Output Current	91.2 A @380 V, 86.7 A @400 V, 72.2 A @480 V		
Max. Output Current	100 A @380 V, 95.3 A @400 V, 79.4 A @480 V		
Adjustable Power Factor Range	0.8 leading... 0.8 lagging		
Max. Total Harmonic Distortion	<3%		
Protection			
Input-side Disconnection Device	Yes		
Anti-islanding Protection	Yes		
AC Overcurrent Protection	Yes		
DC Reverse-polarity Protection	Yes		
PV-array String Fault Monitoring	Yes		
DC Surge Arrester	Type II		
AC Surge Arrester	Type II		
DC Insulation Resistance Detection	Yes		
Residual Current Monitoring Unit	Yes		
Communication			
Display	LED Indicators, Bluetooth + APP		
RS485	Yes		
USB	Yes		
Monitoring BUS (MBUS)	Yes		
General Data			
Dimensions (W x H x D)	1,075 x 555 x 300 mm (42.3 x 21.9 x 11.8 inch)		
Weight (with mounting plate)	74 kg (163.1 lb.)		
Operating Temperature Range	-25°C ~ 60°C (-13°F ~ 140°F)		
Cooling Method	Natural Convection		
Max. Operating Altitude	4,000 m (13,123 ft.)		
Relative Humidity	0 ~ 100%		
DC Connector	Amphenol Helios H4		
AC Connector	Waterproof PG Terminal + Terminal Clamp		
Protection Degree	IP65		
Topology	Transformerless		
Standard Compliance (more available upon request)			
Certificate	EN 62109-1/-2, IEC 62109-1/-2, EN 50530, IEC 62116, IEC 60068, IEC 61683		
Grid Connection Standards	IEC 61727, VDE-AR-N4105, VDE 0126-1-1, BDEW, VDE 4120, UTE C 15-712-1, CEI 0-16, CEI 0-21, RD 661, RD 1699, P.O. 12.3, RD 413, EN-50438-Turkey, EN-50438-Ireland, C10/11		

SmartLogger 1000A

Smart

Smart zero export control design

Simple

2G / 3G / 4G communication¹

Reliable

Safety improvement by SPD inside

Technical Specification	SmartLogger 1000A
Device Management	
Max. Number of Connected Devices	80
Communication Interface	
Electrical Ethernet	ETH x 1, 10 / 100 Mbps
RS485	COM x 3, 2400 / 4800 / 9600 / 19200 / 115200 bps, 1000 m
MBUS (Optional)	Max. AC 800 V (±10%)
2G / 3G / 4G	LTE (FDD), DC-HSPA+ / HSPA+ / HSPA / UMTS, GSM / GPRS / EDGE ²
Digital / Analog Input / Output	DI x 4, DO x 2, AI x 4
Active DO	12V, 100mA (connection with relay, sensor)
SPD Inside	Yes
Communication Protocol	
Ethernet	Modbus-TCP, IEC 60870-5-104
RS485	Modbus-RTU, IEC 60870-5-103 (standard), DL / T645
Interaction	
LED	LED Indicator x 4 – RUN, ALM, 4G, WLAN
WEB	Embedded Web
USB	USB 2.0 x 1
APP	Communication by WLAN
Environment	
Operating Temperature Range	-40°C ~ 60°C (-40°F ~ 140°F)
Storage Temperature	-40°C ~ 70°C (-40°F ~ 158°F)
Relative Humidity (Non-condensing)	5% ~ 95%
Max. Operating Altitude	4,000 m (13,123 ft.)
Electrical	
AC Power Supply	100 V ~ 240 V, 50 Hz / 60 Hz
DC Power Supply	20 ~ 30 V
Power Consumption	Typical 8 W, Max. 15 W
General Data	
Dimensions (W x H x D)	200 x 140 x 53 mm (7.9 x 5.5 x 2.1 inch, without mounting ears and antenna)
Weight	2 kg (4.4 lb.)
Degree of Protection	IP20
Installation Options	Wall Mounting, DIN Rail Mounting, Tabletop Mounting

¹ When putting inside metal box, extended antenna will be needed.

² For recommended carriers list and details on supported frequencies, please contact local distributors.

TESİS ADI/ÜNVANI	BANDIRMA TİCARET BORSASI
TESİS ADRESİ	Balıkesir Asfaltı 6. Km. Bandırma Balıkesir

Bölgesel İsmim:	1.304,00	kWh /kWp
Toplam Panel Adet:	4400	Adet

TESİS KAPASİTESİ	1.430.000	kWp
PANEL GÜCÜ	325	Wp

GÜNCEL ELEKTRİK FİYATI	₺0,47
ELEKTRİK YILLIK ZAM ORANI	20%

Güncel Kur	₺6,78
Maliyet Birim Fiyat(W/\$)	\$0,51
Ges Santral Yatırım Maliyeti \$	\$735.020,00
Ges Santral Yatırım Maliyeti TL	₺4.983.435,60
ORTALAMA AMORTİSMAN SÜRESİ	4,8 YIL

İLK YIL SANTRALİ ÜRETECEĞİ ENERJİ KW/H

			OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOTAL	ENERJİ YILLIK		
			68.469,00	83.272,00	135.240,00	183.430,00	235.900,00	238.730,00	251.740,00	223.540,00	176.970,00	120.410,00	88.366,00	59.064,00	1.865.131,00	ZAM	BİRİM	
Yıl	Kayıp	Güç	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOTAL	ORANI	MALİYET	AMORTİSMAN
1	100,00%	325,00	68.469,00	83.272,00	135.240,00	183.430,00	235.900,00	238.730,00	251.740,00	223.540,00	176.970,00	120.410,00	88.366,00	59.064,00	1.865.131,00	20%	₺0,56	-b 3.945.061,72
			₺ 38.616,52	₺ 46.965,41	₺ 76.275,36	₺ 103.454,52	₺ 133.047,60	₺ 134.643,72	₺ 141.981,36	₺ 126.076,56	₺ 99.811,08	₺ 67.911,24	₺ 49.838,42	₺ 33.312,10	₺ 1.038.373,88			
2	100,00%	325,00	68.469,00	83.272,00	135.240,00	183.430,00	235.900,00	238.730,00	251.740,00	223.540,00	176.970,00	120.410,00	88.366,00	59.064,00	1.865.131,00	20%	₺0,68	-b 2.696.301,06
			₺ 46.339,82	₺ 56.358,49	₺ 91.530,43	₺ 124.145,42	₺ 159.657,12	₺ 161.572,46	₺ 170.377,63	₺ 151.291,87	₺ 119.773,30	₺ 81.493,49	₺ 59.806,11	₺ 39.974,52	₺ 1.248.760,66			
3	99,70%	324,02	68.468,93	83.271,92	135.239,86	183.429,82	235.899,76	238.729,76	251.739,75	223.539,78	176.969,82	120.409,88	88.365,91	59.063,94	1.865.129,13	20%	₺0,81	-b 1.195.077,78
			₺ 55.607,73	₺ 67.630,12	₺ 109.836,41	₺ 148.974,36	₺ 191.588,35	₺ 193.886,76	₺ 204.452,95	₺ 181.550,06	₺ 143.727,81	₺ 97.792,09	₺ 71.767,26	₺ 47.969,37	₺ 1.501.223,28			
4	99,40%	323,05	68.263,46	83.022,02	134.834,14	182.879,53	235.192,06	238.013,57	250.984,53	222.869,16	176.438,91	120.048,65	88.100,81	58.886,75	1.859.533,59	20%	₺0,97	b 603.648,78
			₺ 66.529,02	₺ 80.912,59	₺ 131.408,28	₺ 178.232,92	₺ 229.216,30	₺ 231.966,12	₺ 244.607,51	₺ 217.206,50	₺ 171.955,95	₺ 116.998,45	₺ 85.862,35	₺ 57.390,55	₺ 1.798.726,56			
5	99,10%	322,07	67.853,81	82.523,80	134.428,29	182.329,05	234.484,13	237.297,14	250.229,06	222.198,31	175.907,83	119.687,30	87.835,63	58.709,50	1.853.483,85	20%	₺1,17	b 2.757.757,43
			₺ 79.355,73	₺ 96.512,45	₺ 157.215,28	₺ 213.235,73	₺ 274.231,63	₺ 277.521,48	₺ 292.645,49	₺ 259.863,24	₺ 205.726,03	₺ 139.975,54	₺ 102.724,68	₺ 68.661,37	₺ 2.154.108,64			
6	98,80%	321,10	67.243,06	81.781,01	133.620,50	181.233,43	233.075,10	235.871,21	248.725,42	220.863,11	174.850,79	118.968,09	87.307,82	58.356,71	1.841.896,24	20%	₺1,40	b 5.329.137,59
			₺ 94.369,74	₺ 114.772,48	₺ 187.524,68	₺ 254.345,25	₺ 327.100,50	₺ 331.024,60	₺ 349.064,35	₺ 309.962,05	₺ 245.387,78	₺ 166.961,30	₺ 122.528,88	₺ 81.898,53	₺ 2.571.380,16			
7	98,50%	320,12	66.436,07	80.799,55	132.815,02	180.140,92	231.670,09	234.449,34	247.226,06	219.531,71	173.796,76	118.250,93	86.781,51	58.004,93	1.829.902,89	20%	₺1,68	b 8.397.307,85
			₺ 111.884,65	₺ 136.074,12	₺ 223.673,10	₺ 303.374,42	₺ 390.154,43	₺ 394.834,96	₺ 416.352,16	₺ 369.712,25	₺ 292.690,25	₺ 199.145,80	₺ 146.141,30	₺ 97.685,80	₺ 3.068.170,26			
8	98,20%	319,15	65.439,46	79.587,48	131.616,06	178.514,75	229.578,74	232.332,91	244.994,29	217.549,94	172.227,85	117.183,45	85.998,11	57.481,30	1.812.504,34	20%	₺2,02	b 12.046.663,20
			₺ 132.247,53	₺ 160.839,45	₺ 265.984,74	₺ 360.762,94	₺ 463.958,88	₺ 469.524,82	₺ 495.112,38	₺ 439.649,72	₺ 348.057,67	₺ 236.817,67	₺ 173.794,79	₺ 116.164,76	₺ 3.649.355,35			
9	97,90%	318,17	64.261,49	78.154,82	130.424,21	176.898,21	227.499,79	230.229,02	242.775,74	215.579,92	170.668,24	116.122,30	85.219,36	56.960,78	1.794.793,88	20%	₺2,43	b 16.385.652,04
			₺ 155.840,33	₺ 189.533,01	₺ 316.291,34	₺ 428.995,27	₺ 551.709,01	₺ 558.327,65	₺ 588.754,67	₺ 522.802,17	₺ 413.887,00	₺ 281.607,81	₺ 206.665,19	₺ 138.135,40	₺ 4.338.988,84			
10	97,60%	317,20	62.911,93	76.513,49	128.851,99	174.765,76	224.757,36	227.453,68	239.849,16	212.981,18	168.610,89	114.722,48	84.192,07	56.274,14	1.771.884,13	20%	₺2,91	b 21.528.480,62
			₺ 183.081,03	₺ 222.663,15	₺ 374.974,26	₺ 508.588,65	₺ 654.070,01	₺ 661.916,63	₺ 697.988,91	₺ 619.799,96	₺ 490.677,28	₺ 333.855,74	₺ 245.008,69	₺ 163.764,27	₺ 5.142.828,58			
11	97,30%	316,22	61.401,98	74.677,09	127.293,90	172.652,47	222.039,57	224.703,29	236.948,88	210.405,79	166.572,03	113.335,25	83.174,01	55.593,66	1.748.797,93	20%	₺3,49	b 27.621.966,69
			₺ 214.424,28	₺ 260.782,82	₺ 444.528,04	₺ 602.926,49	₺ 775.393,12	₺ 784.695,21	₺ 827.458,51	₺ 734.766,33	₺ 581.692,75	₺ 395.782,47	₺ 290.455,23	₺ 194.140,82	₺ 6.093.486,07			
12	97,00%	315,25	59.744,07	72.660,74	125.372,86	170.046,91	218.688,68	221.312,21	233.372,99	207.230,47	164.058,23	111.624,86	81.918,80	54.754,68	1.720.785,50	20%	₺4,19	b 34.819.473,96
			₺ 250.361,53	₺ 304.489,70	₺ 525.383,40	₺ 712.592,99	₺ 916.429,63	₺ 927.423,68	₺ 977.965,22	₺ 868.413,22	₺ 687.497,04	₺ 467.771,48	₺ 343.286,23	₺ 229.453,16	₺ 7.197.507,27			
13	96,70%	314,27	57.951,69	70.480,84	123.474,96	167.472,73	215.378,16	217.961,97	229.840,18	204.093,40	161.574,71	109.935,08	80.678,71	53.925,80	1.692.768,21	20%	₺5,03	b 43.318.304,70
			₺ 291.420,52	₺ 354.425,65	₺ 620.916,13	₺ 842.166,86	₺ 1.083.067,99	₺ 1.096.061,13	₺ 1.155.792,86	₺ 1.026.320,55	₺ 812.507,60	₺ 552.828,39	₺ 405.707,44	₺ 271.175,62	₺ 8.498.830,74			
14	96,40%	313,30	56.039,22	68.154,90	121.235,43	164.435,19	211.471,74	214.008,68	225.671,45	200.391,66	158.644,14	107.941,13	79.215,40	52.947,72	1.660.156,67	20%	₺6,03	b 53.322.821,95
			₺ 338.164,03	₺ 411.275,10	₺ 731.585,11	₺ 992.270,46	₺ 1.276.108,61	₺ 1.291.417,59	₺ 1.361.795,60	₺ 1.209.246,79	₺ 957.324,89	₺ 651.361,75	₺ 478.018,71	₺ 319.508,60	₺ 10.004.517,25			
15	96,10%	312,32	54.021,75	65.701,26	119.029,74	161.443,54	207.624,33	210.115,12	221.565,70	196.745,84	155.757,85	105.977,30	77.774,19	51.984,42	1.627.741,05	20%	₺7,24	b 65.096.223,41
			₺ 391.187,74	₺ 475.762,54	₺ 861.930,04	₺ 1.169.061,13	₺ 1.503.470,10	₺ 1.521.506,64	₺ 1.604.423,75	₺ 1.424.695,66	₺ 1.127.889,38	₺ 767.413,46	₺ 563.186,26	₺ 376.434,75	₺ 11.773.401,46			
16	95,80%	311,35	51.914,85	63.138,85	116.507,13	158.022,05	203.224,13	205.662,13	216.870,04	192.576,18	152.456,86	103.731,32	76.125,92	50.882,70	1.591.112,16	20%	₺8,69	b 78.908.728,26
			₺ 451.117,23	₺ 548.648,79	₺ 1.012.395,69	₺ 1.373.142,13	₺ 1.765.928,30	₺ 1.787.113,45	₺ 1.884.505,26	₺ 1.673.402,34	₺ 1.324.783,09	₺ 901.379,51	₺ 661.500,72	₺ 442.148,32	₺ 13.812.504,85			
17	95,50%	310,37	49.734,38	60.486,95	114.030,37	154.662,75	198.903,90	201.290,07	212.259,72	188.482,32	149.215,87	101.526,15	74.507,60	49.801,02	1.554.901,09	20%	₺10,43	b 95.108.856,18
			₺ 518.603,83	₺ 630.725,99	₺ 1.189.048,49	₺ 1.612.741,53	₺ 2.074.064,91	₺ 2.098.946,65	₺ 2.213.332,34	₺ 1.965.394,11	₺ 1.555.944,33	₺ 1.058.661,11	₺ 776.925,90	₺ 519.298,73	₺ 16.200.127,92			
18	95,20%	309,40	47.496,28	57.764,98	111.264,19	150.910,90	194.078,84	196.407,13	207.110,67	183.910,06	145.596,15	99.063,30	72.700,17	48.592,93	1.514.895,61	20%	₺12,51	b 114.051.134,46
			₺ 594.319,37	₺ 722.811,23	₺ 1.392.245,10	₺ 1.888.343,08	₺ 2.428.502,06	₺ 2.457.635,85	₺ 2.591.568,92	₺ 2.301.260,49	₺ 1.821.839,80	₺ 1.239.575,81	₺ 909.694,84	₺ 608.041,74	₺ 18.942.278,28			
19	94,90%	308,42	45.216,41	54.992,20	108.556,80	147.238,78	189.356,32	191.627,95	202.071,04	179.434,98	142.053,36	96.652,79	70.931,16	47.410,52	1.475.542,30	20%	₺15,02	b 136.193.668,40
			₺ 678.949,73	₺ 825.738,68	₺ 1.630.041,08	₺ 2.210.872,78	₺ 2.843.291,12	₺ 2.877.400,97	₺ 3.034.209,86	₺ 2.694.316,64	₺ 2.133.010,72	₺ 1.451.295,82	#####	₺ 711.895,49	₺ 22.142.533,95			
20	94,60%	307,45	42.910,33	52.187,54	105.589,60	143.214,29	184.180,63	186.390,17	196.547,82	174.530,47	138.170,60	94.010,98	68.992,39	46.114,64	1.432.839,47	20%	₺18,02	b 161.997.972,73
			₺ 773.187,14	₺ 940.350,22	₺ 1.902.584,45	₺ 2.580.531,40	₺ 3.318.690,28	₺ 3.358.503,30	₺ 3.541.530,69	₺ 3.144.807,22	₺ 2.489.650,78	₺ 1.693.952,93	#####	₺ 830.924,64	₺ 25.804.304,33			

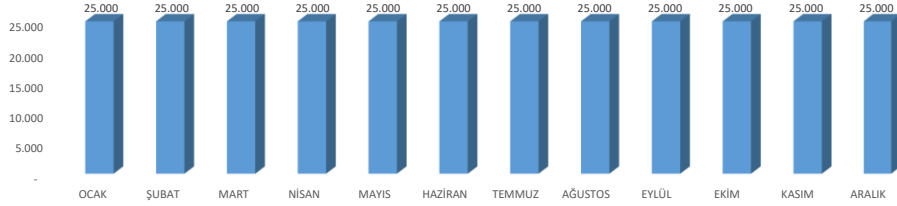
AE SOLAR ENERJİ ELEKTRİK VE SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
ADRES:600 EVLER MAHALLESİ YİĞİTLER SOK.NO:1-BANDIRMA/BALIKESİR TEL:0266 721 02 42 WEB:www.aeenerji.com MAIL:info@aeenerji.com

YILLIK ÜRETİM VE TÜKETİM TABLOSU

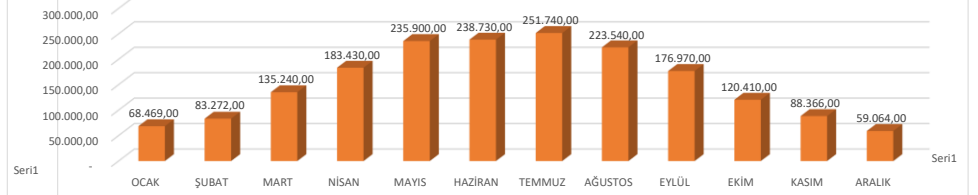
ABONE NO	TÜKETİM	ÜRETİM	TOPLAM TÜKETİM		300.000 KWh
OCAK	25.000	68.469,00			1.865.131 KWh
ŞUBAT	25.000	83.272,00			
MART	25.000	135.240,00			
NİSAN	25.000	183.430,00			
MAYIS	25.000	235.900,00			
HAZİRAN	25.000	238.730,00			
TEMMUZ	25.000	251.740,00			
AĞUSTOS	25.000	223.540,00			
EYLÜL	25.000	176.970,00			
EKİM	25.000	120.410,00			
KASIM	25.000	88.366,00			155.428 KWh
ARALIK	25.000	59.064,00			25.000 KWh
TOPLAM TÜK	300.000	1.865.131	ÜRETİM OLARAK KARŞILANAN ELEKTRİK	622%	

AYLARA GÖRE TÜKETİM TABLOSU

AYLARA GÖRE ÜRETİM TABLOSU

AE SOLAR ENERJİ

AE SOLAR ENERJİ ELEKTRİK VE SAN.TİC.LTD.ŞTİ

600 EVLER MAH.YİĞİTLER SOK.NO:3

10200

BANDIRMA/BALIKESİR

İlgili Kişi:

AYTAÇ HAVSALI

Telefon: 0266 721 02 42

E-Posta: info@aesolarenerji.com.tr

Müşteri No.: 000029

Proje Başlığı: BANDIRMA TİCARET BORSASI

Teklif no.: 000029

BANDIRMA TİCARET BORSASI

Balıkesir Asfaltı 6. Km. Bandırma Balıkesir

29.05.2020

PV sisteminizin sağlayıcısı: AE SOLAR ENERJİ ELEKTRİK VE SAN.TİC.LTD.ŞTİ

Kurulum adresi

Balıkesir Asfaltı 6. Km. Bandırma Balıkesir

Proje Tanımı:

Balıkesir Asfaltı 6. Km. Bandırma Balıkesir

Şununla oluşturulmuştur: PV*SOL premium 2019 (R14)
Valentin Software GmbH

Projeye Genel Bakış

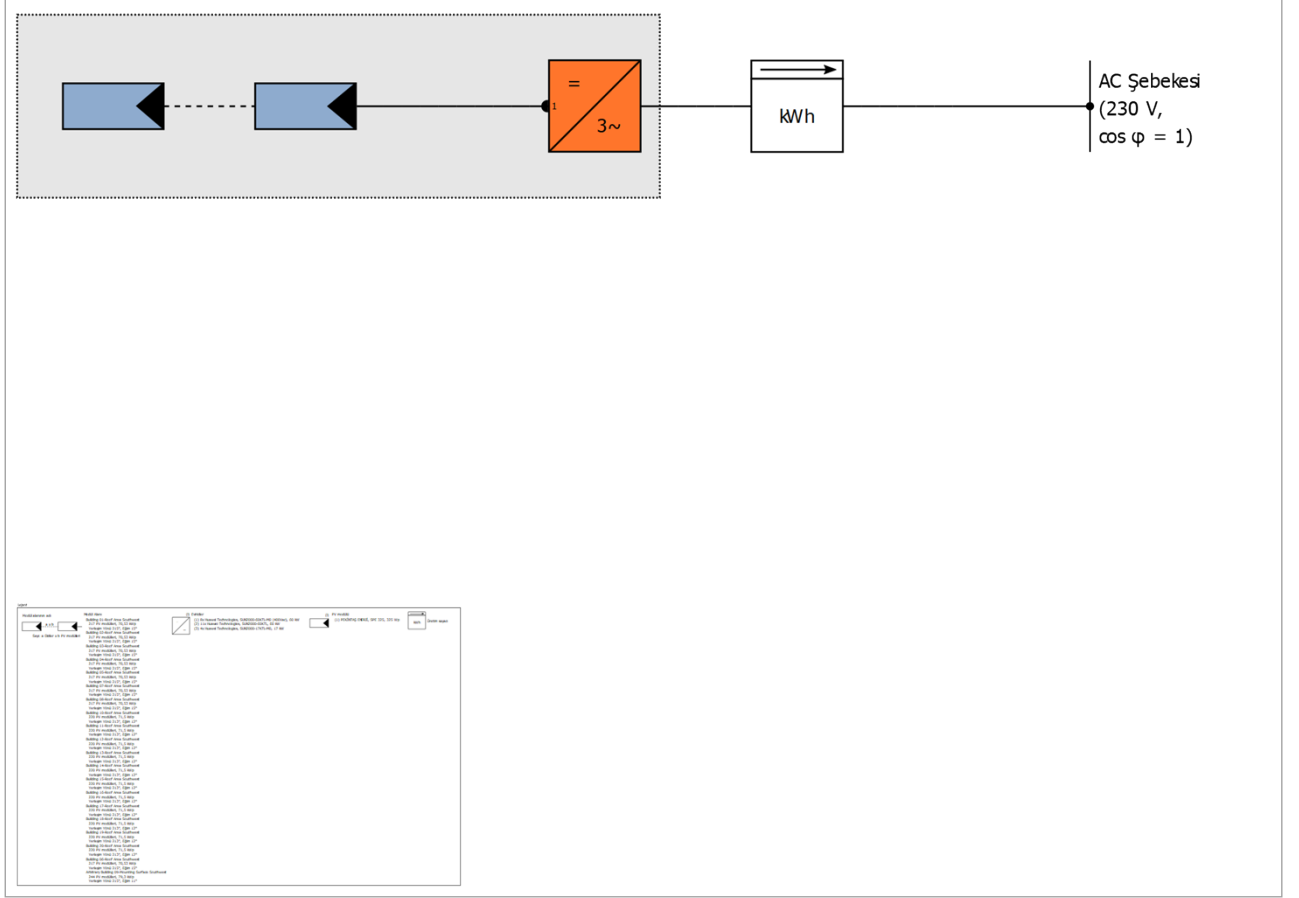

Resim: Genel Görüntü, 3D Tasarım

PV sistemi

3D, Şebekeye bağlı PV sistemi

İklim verileri	BANDIRMA (CIV/AFB), TUR (1991 - 2010)
PV jeneratör çıkışı	1430 kWp
PV jeneratör yüzeyi	7.348,0 m ²
Sayı PV modülleri	4400
Evirici Sayısı	23

Resim: Şematik diyagram

Kazanç

Kazanç

PV jeneratör enerjisi (AC şebekesi)	1.865.125 kWh
Şebeke beslemesi	1.865.125 kWh
Besleme noktasındaki düzenleme	0 kWh
Kişisel Güç Tüketimi	0,0 %
Güneş Enerjisi Oranı	0,0 %
Yıllık Özgül Kazanç	1.304,28 kWh/kWp
Sistem kullanım oranı (PR)	89,7 %
Gölgelemeden dolayı oluşan kazanç kaybı	1,0 %/Yıl
Önlenen CO ₂ emisyonu	1.119.075 kg/yıl

Finansal Analiz

Kazancınız

Toplam yatırım maliyeti	5.145.000,00 ₺
Varlıkların Getirisi	33,46 %
Amortisman süresi	3,9 Yıllar
Elektrik üretim maliyeti	0,15 ₺/kWh
Enerji Dengesi / Şebekeyi Besleme Kavramı	Tam besleme

Sonuçlar, Valentin Software GmbH (PV*SOL algoritmaları) tarafından bir matematiksel model hesaplaması ile hesaplanmıştır. Güneş enerjisi sisteminden elde edilen gerçek kazançlar, hava değişikliklerinin, modüllerin ve evirici verimliliğinin ve diğer faktörlerin bir sonucu olarak farklılık gösterebilir.

Sistemin kurulumu

Genel Bakış

Sistem bilgileri

Ek türü	3D, Şebekeye bağlı PV sistemi
Devreye Alma	20.05.2020

İklim verileri

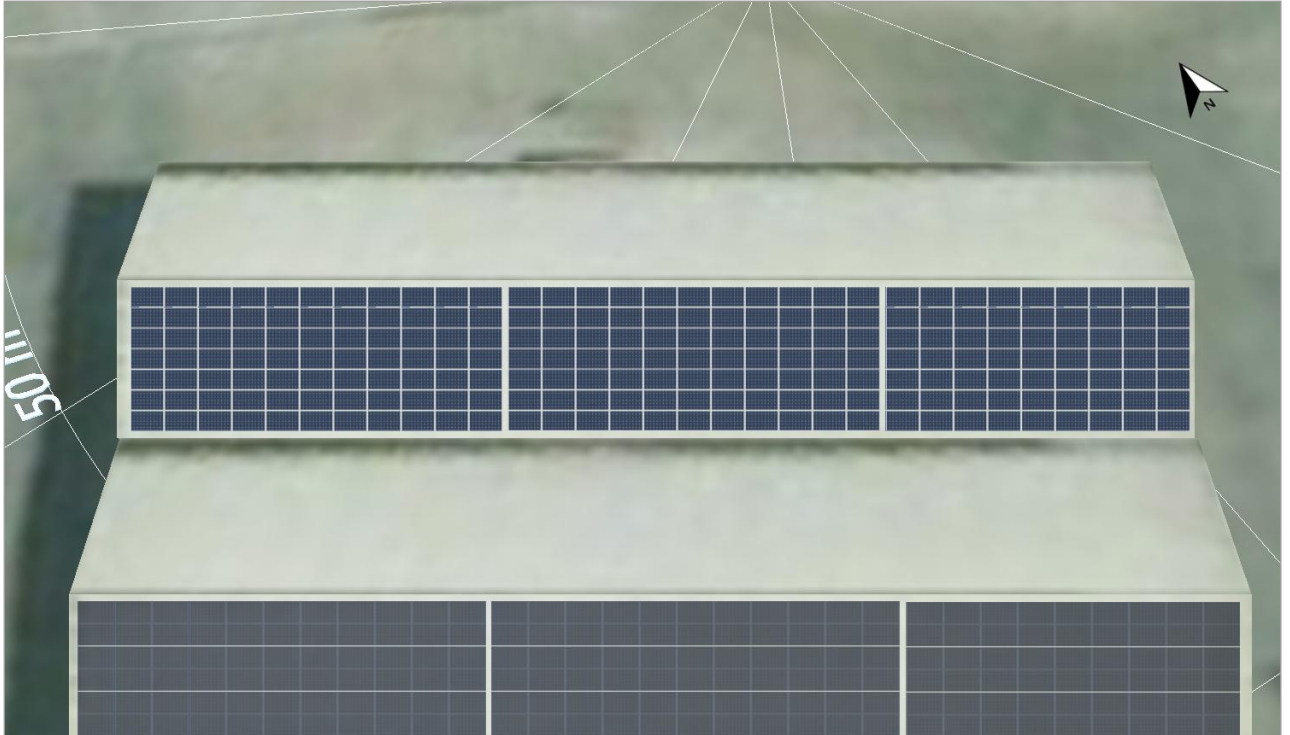
Konum	BANDIRMA (CIV/AFB), TUR (1991 - 2010)
Verilerin çözünürlüğü	1 h
Kullanılan simülasyon modelleri:	
- Yatayda difüz radyasyon	Hofmann
- Eğimli yüzeye düşen ışınım	Hay & Davies

Modül Alanları

1. Modül Alanı - Building 01-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 1. Modül Alanı - Building 01-Roof Area Southwest

İsim	Building 01-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

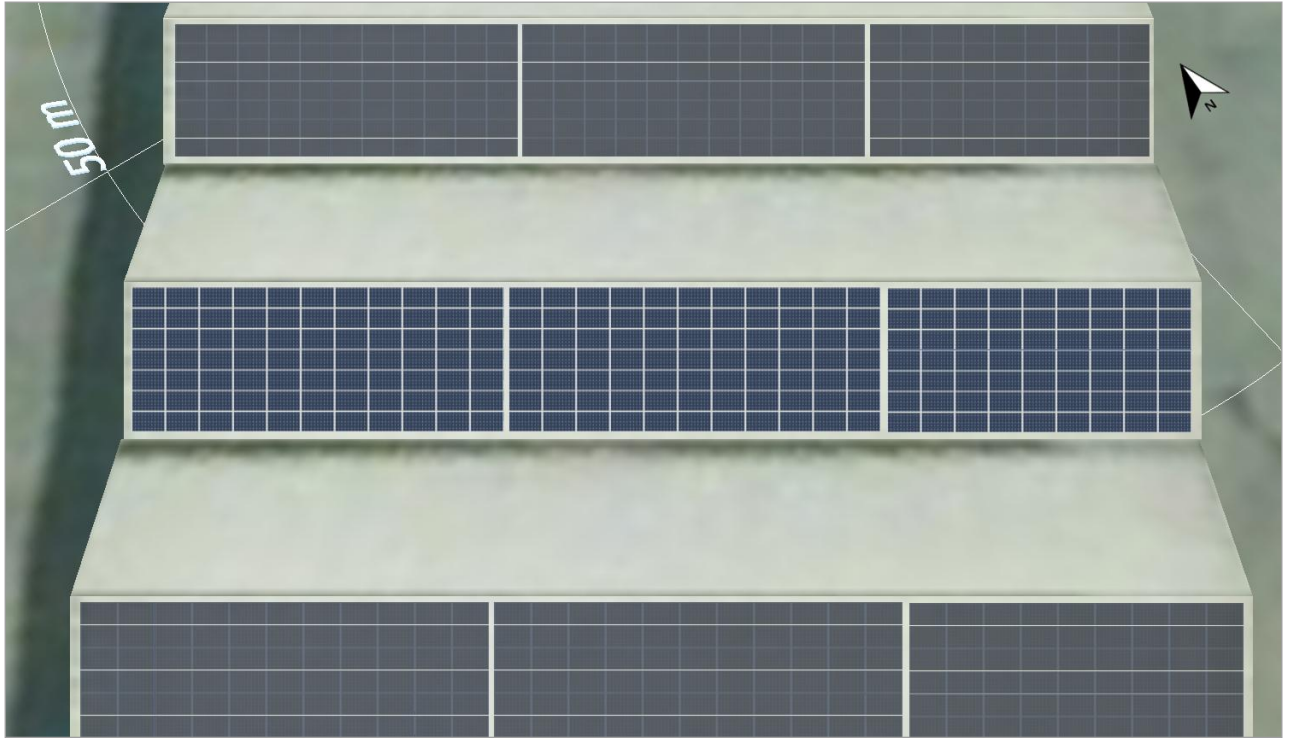

Resim: 1. Modül Alanı - Building 01-Roof Area Southwest

2. Modül Alanı - Building 02-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 2. Modül Alanı - Building 02-Roof Area Southwest

İsim	Building 02-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

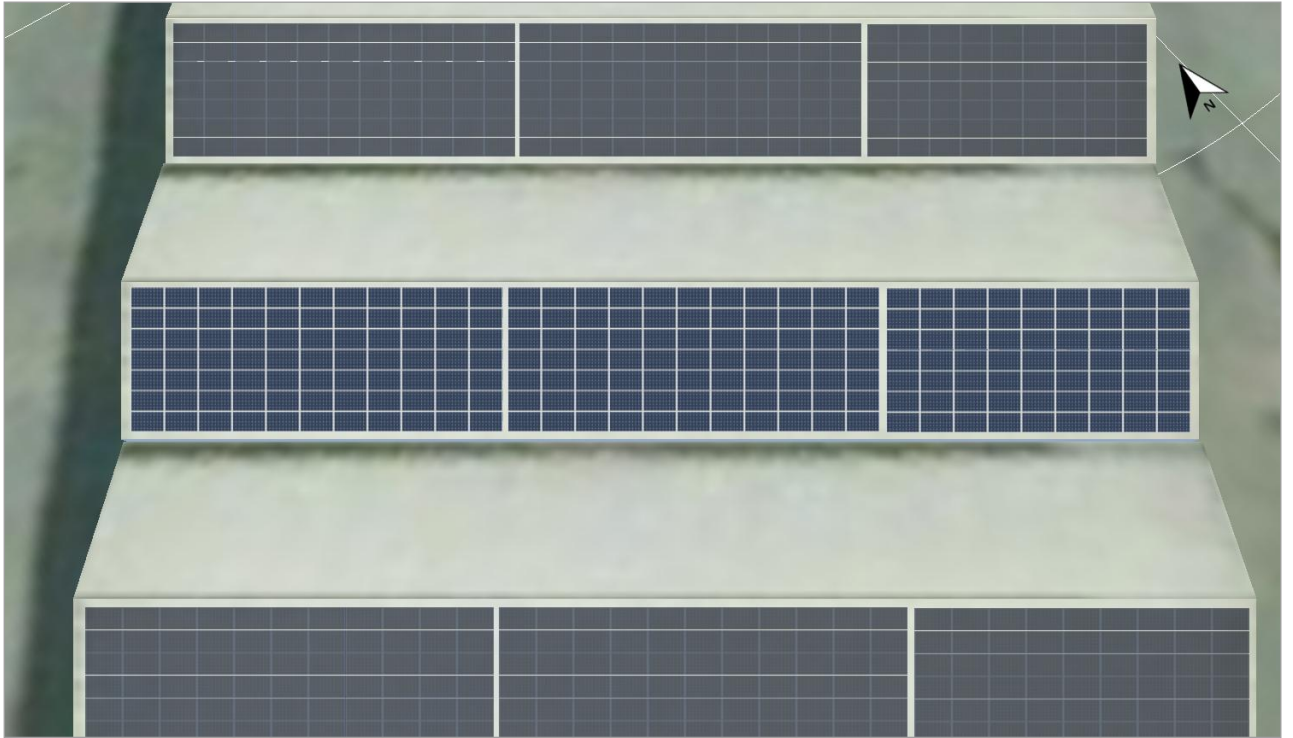

Resim: 2. Modül Alanı - Building 02-Roof Area Southwest

3. Modül Alanı - Building 03-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 3. Modül Alanı - Building 03-Roof Area Southwest

İsim	Building 03-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

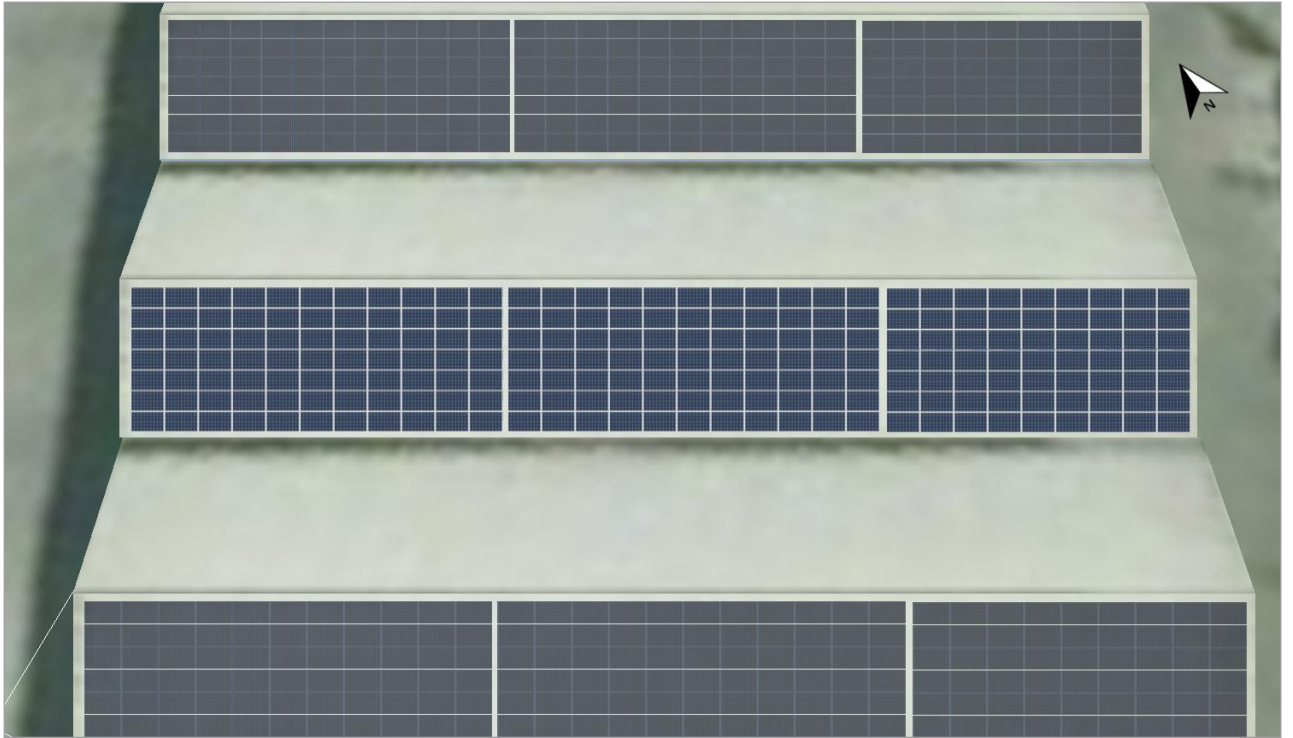

Resim: 3. Modül Alanı - Building 03-Roof Area Southwest

4. Modül Alanı - Building 04-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 4. Modül Alanı - Building 04-Roof Area Southwest

İsim	Building 04-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

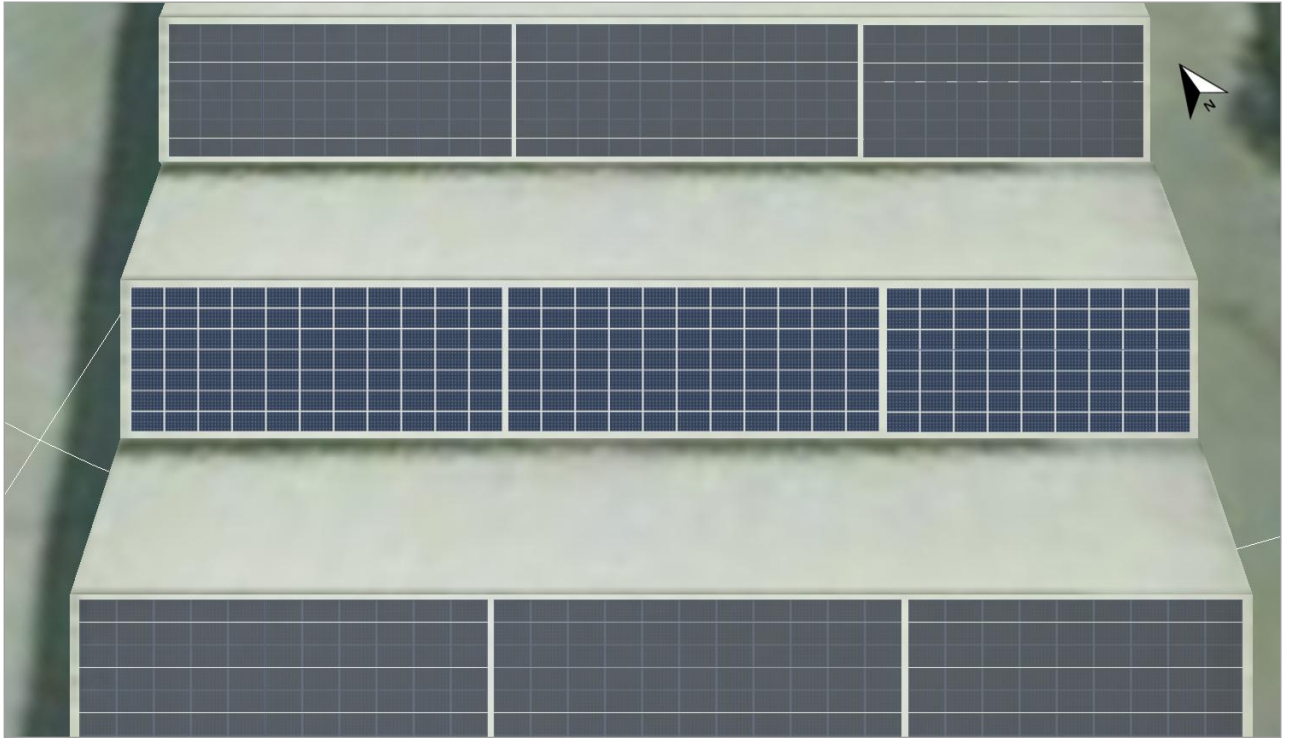

Resim: 4. Modül Alanı - Building 04-Roof Area Southwest

5. Modül Alanı - Building 05-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 5. Modül Alanı - Building 05-Roof Area Southwest

İsim	Building 05-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

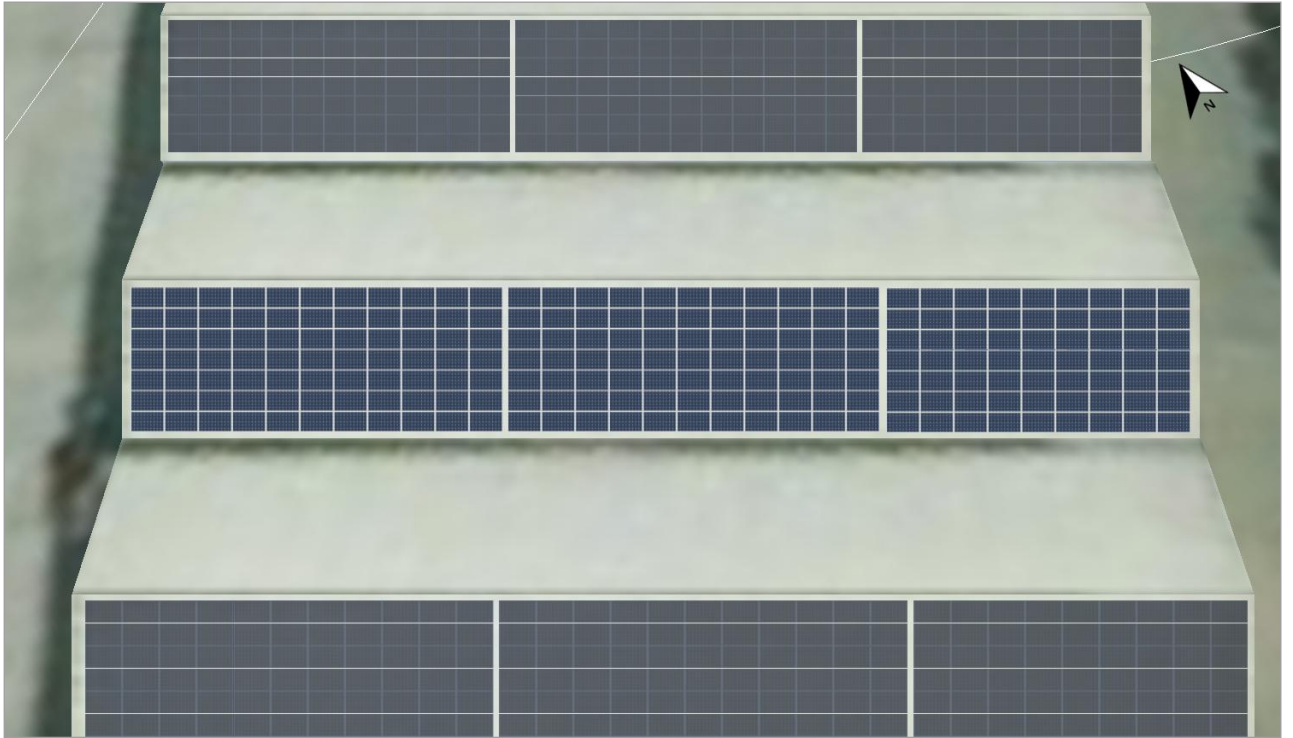

Resim: 5. Modül Alanı - Building 05-Roof Area Southwest

6. Modül Alanı - Building 07-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 6. Modül Alanı - Building 07-Roof Area Southwest

İsim	Building 07-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

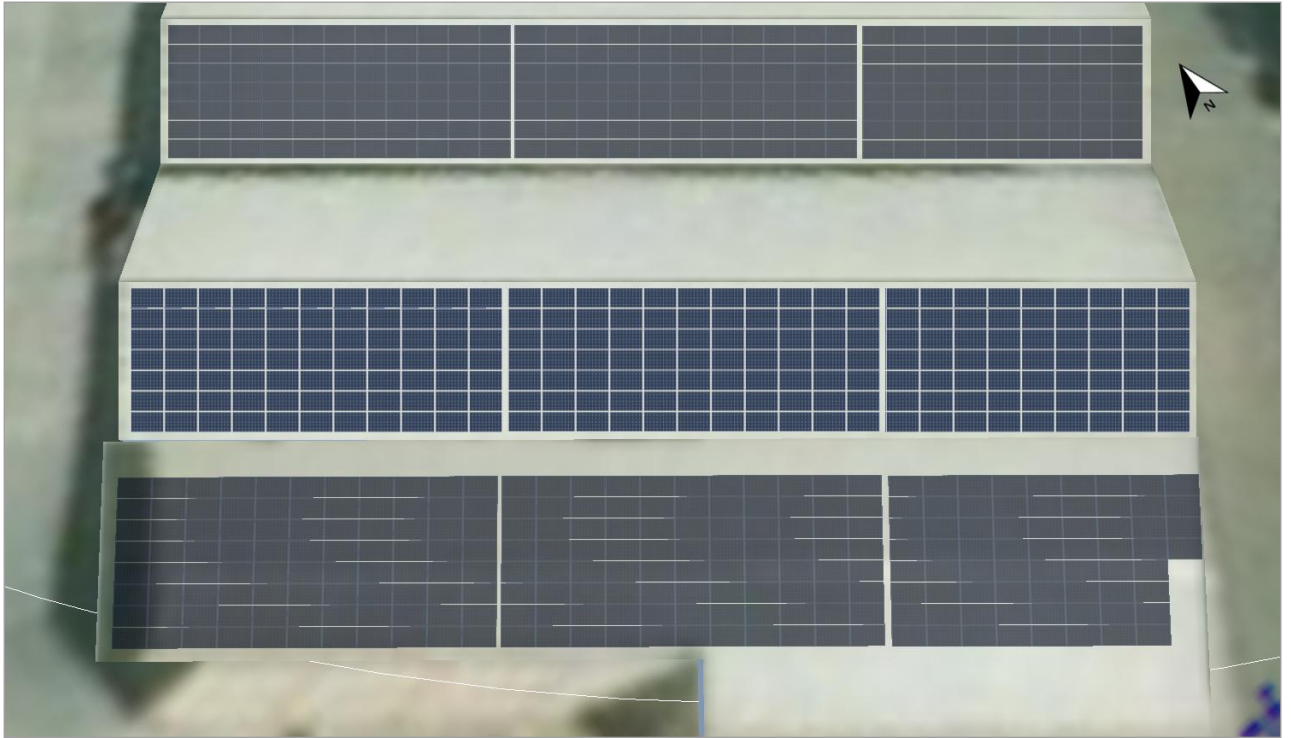

Resim: 6. Modül Alanı - Building 07-Roof Area Southwest

7. Modül Alanı - Building 08-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 7. Modül Alanı - Building 08-Roof Area Southwest

İsim	Building 08-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

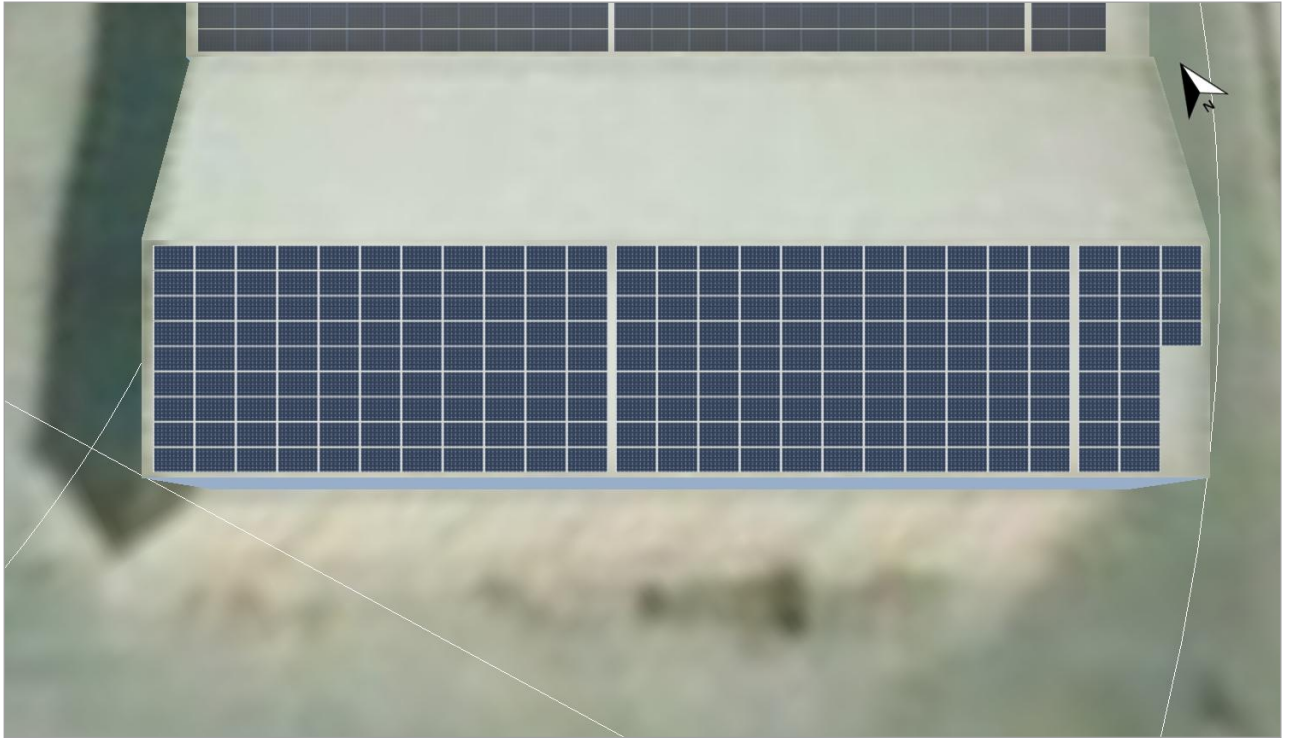

Resim: 7. Modül Alanı - Building 08-Roof Area Southwest

8. Modül Alanı - Building 10-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 8. Modül Alanı - Building 10-Roof Area Southwest

İsim	Building 10-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

Resim: 8. Modül Alanı - Building 10-Roof Area Southwest

9. Modül Alanı - Building 11-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 9. Modül Alanı - Building 11-Roof Area Southwest

İsim	Building 11-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

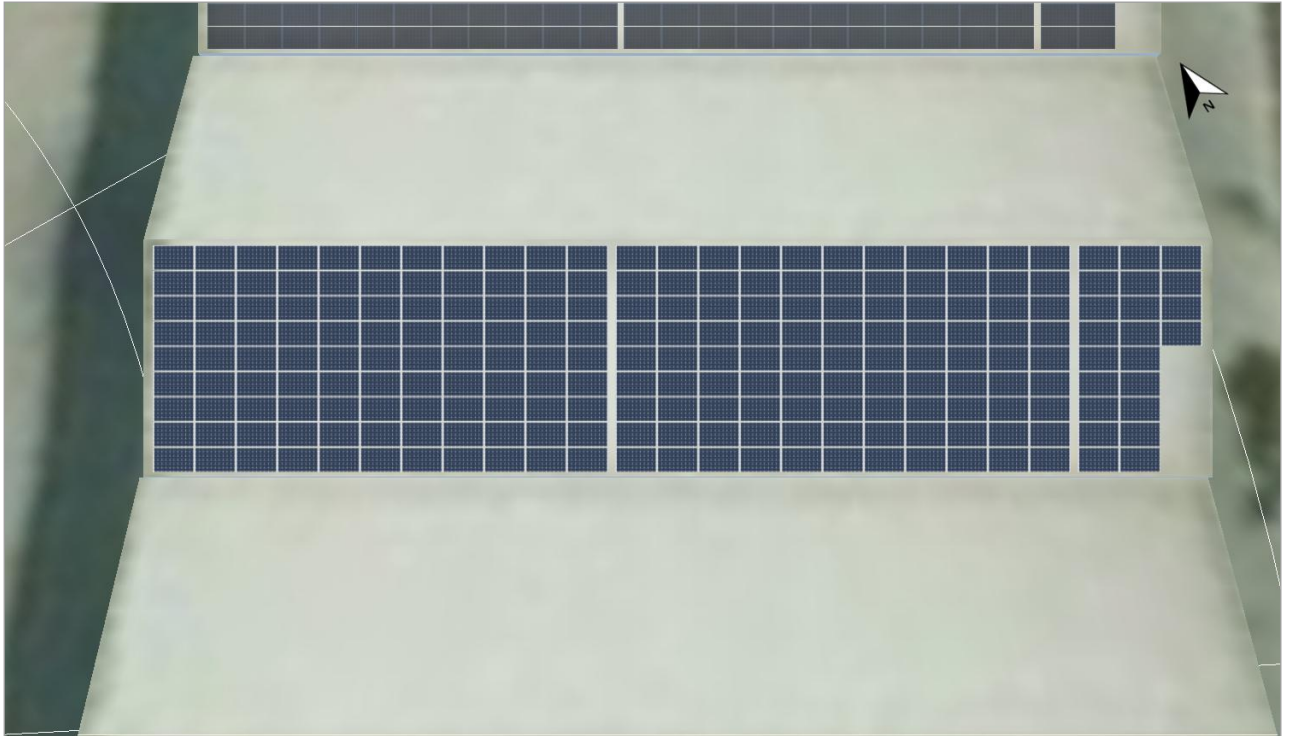

Resim: 9. Modül Alanı - Building 11-Roof Area Southwest

10. Modül Alanı - Building 12-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 10. Modül Alanı - Building 12-Roof Area Southwest

İsim	Building 12-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

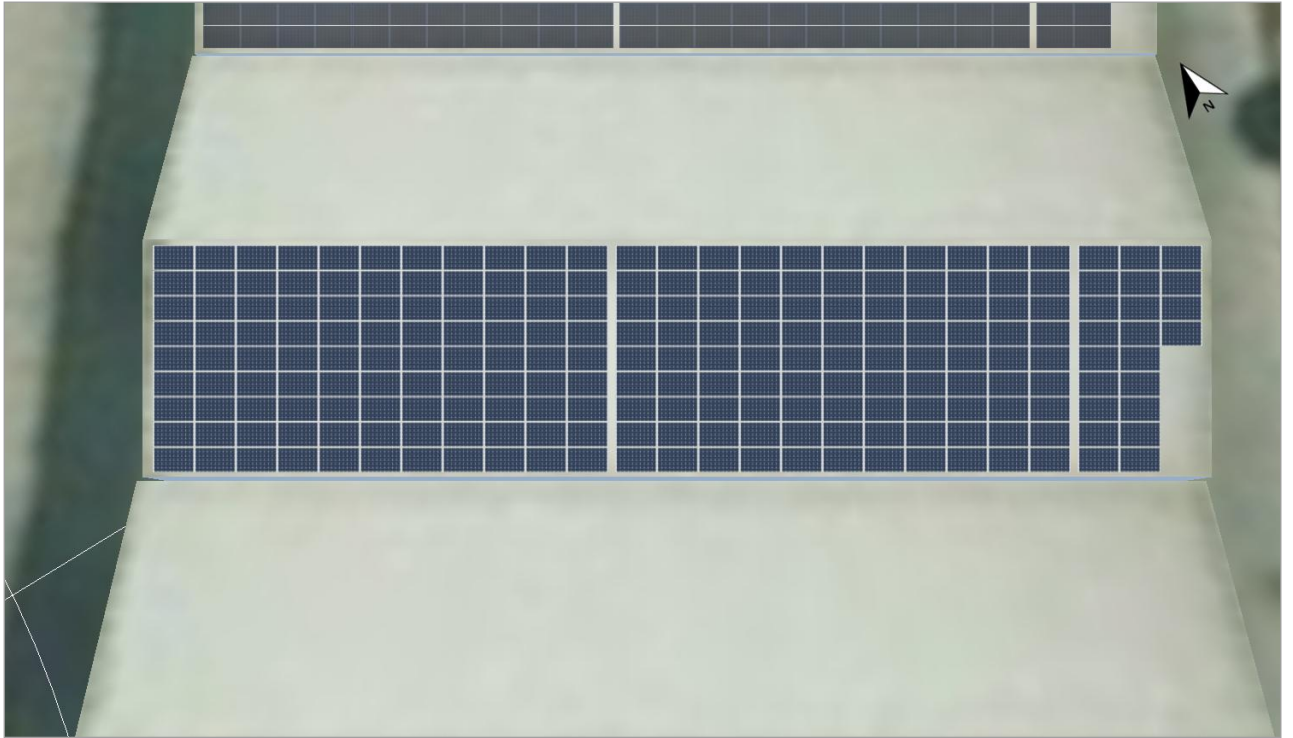

Resim: 10. Modül Alanı - Building 12-Roof Area Southwest

11. Modül Alanı - Building 13-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 11. Modül Alanı - Building 13-Roof Area Southwest

İsim	Building 13-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

Resim: 11. Modül Alanı - Building 13-Roof Area Southwest

12. Modül Alanı - Building 14-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 12. Modül Alanı - Building 14-Roof Area Southwest

İsim	Building 14-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

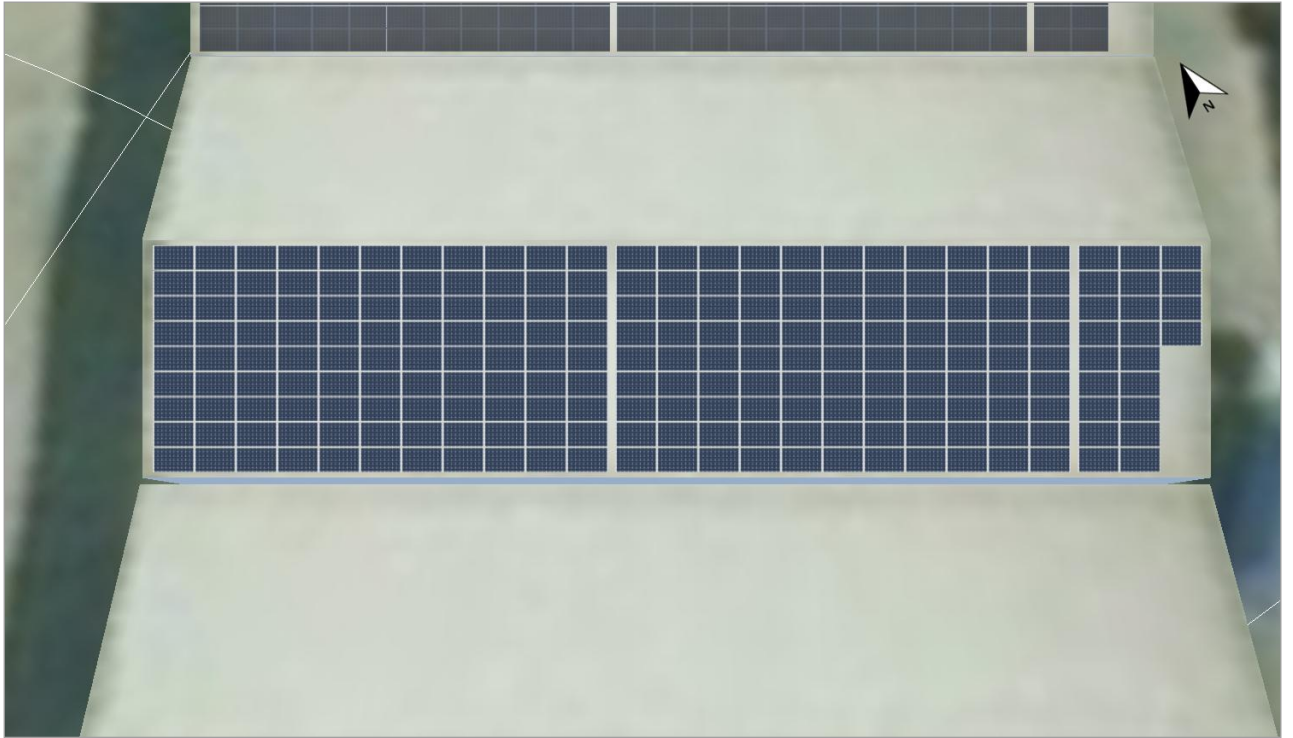

Resim: 12. Modül Alanı - Building 14-Roof Area Southwest

13. Modül Alanı - Building 15-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 13. Modül Alanı - Building 15-Roof Area Southwest

İsim	Building 15-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

Resim: 13. Modül Alanı - Building 15-Roof Area Southwest

14. Modül Alanı - Building 16-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 14. Modül Alanı - Building 16-Roof Area Southwest

İsim	Building 16-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

Resim: 14. Modül Alanı - Building 16-Roof Area Southwest

15. Modül Alanı - Building 17-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 15. Modül Alanı - Building 17-Roof Area Southwest

İsim	Building 17-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

Resim: 15. Modül Alanı - Building 17-Roof Area Southwest

16. Modül Alanı - Building 18-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 16. Modül Alanı - Building 18-Roof Area Southwest

İsim	Building 18-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

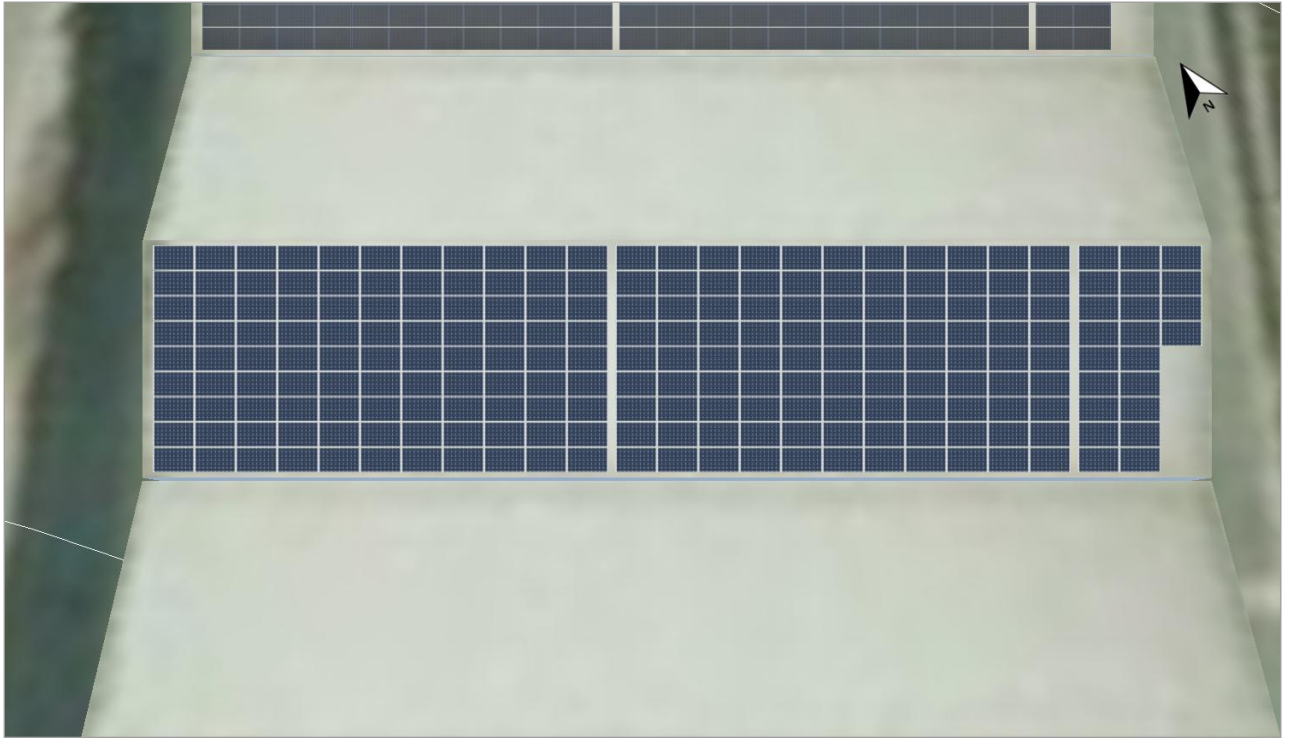

Resim: 16. Modül Alanı - Building 18-Roof Area Southwest

17. Modül Alanı - Building 19-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 17. Modül Alanı - Building 19-Roof Area Southwest

İsim	Building 19-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

Resim: 17. Modül Alanı - Building 19-Roof Area Southwest

18. Modül Alanı - Building 20-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 18. Modül Alanı - Building 20-Roof Area Southwest

İsim	Building 20-Roof Area Southwest
PV modülleri	220 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	12 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 213 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	367,4 m ²

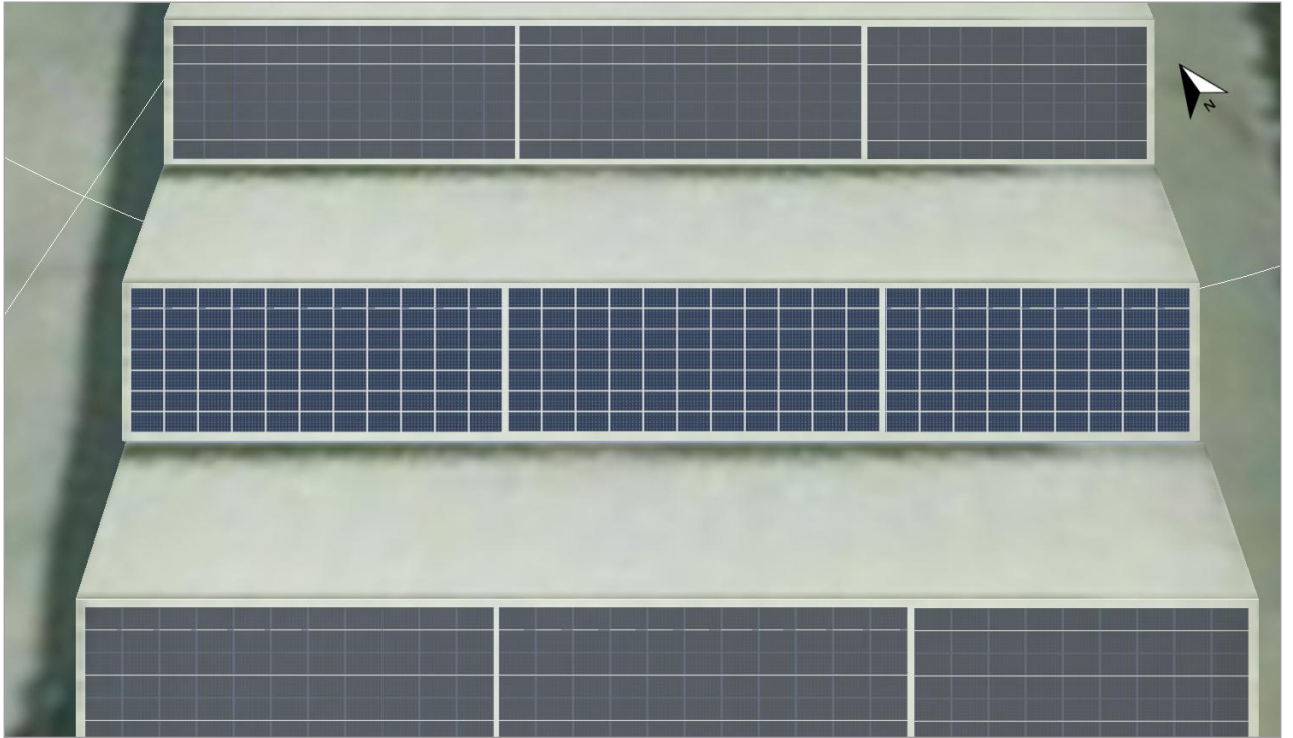

Resim: 18. Modül Alanı - Building 20-Roof Area Southwest

19. Modül Alanı - Building 06-Roof Area Southwest

PV jeneratörü, 19. Modül Alanı - Building 06-Roof Area Southwest

İsim	Building 06-Roof Area Southwest
PV modülleri	217 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	15 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	362,4 m ²

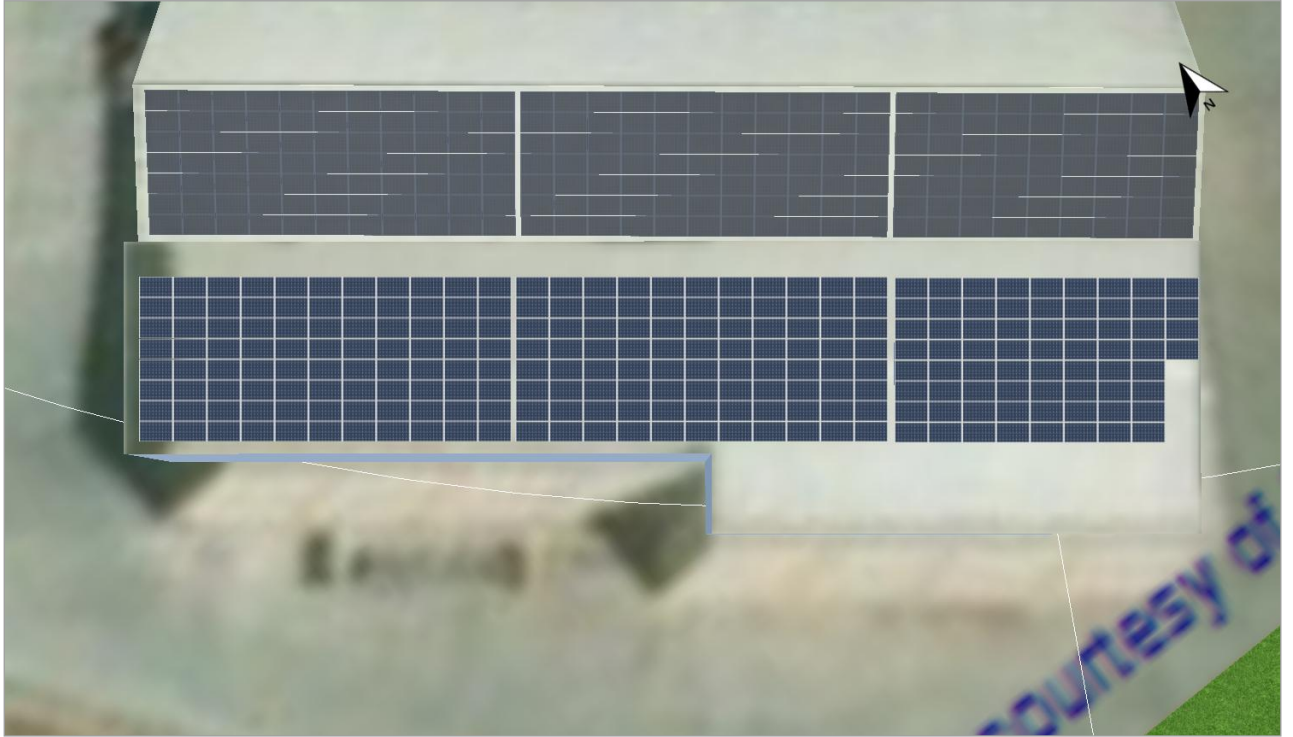

Resim: 19. Modül Alanı - Building 06-Roof Area Southwest

20. Modül Alanı - Arbitrary Building 09-Mounting Surface Southwest

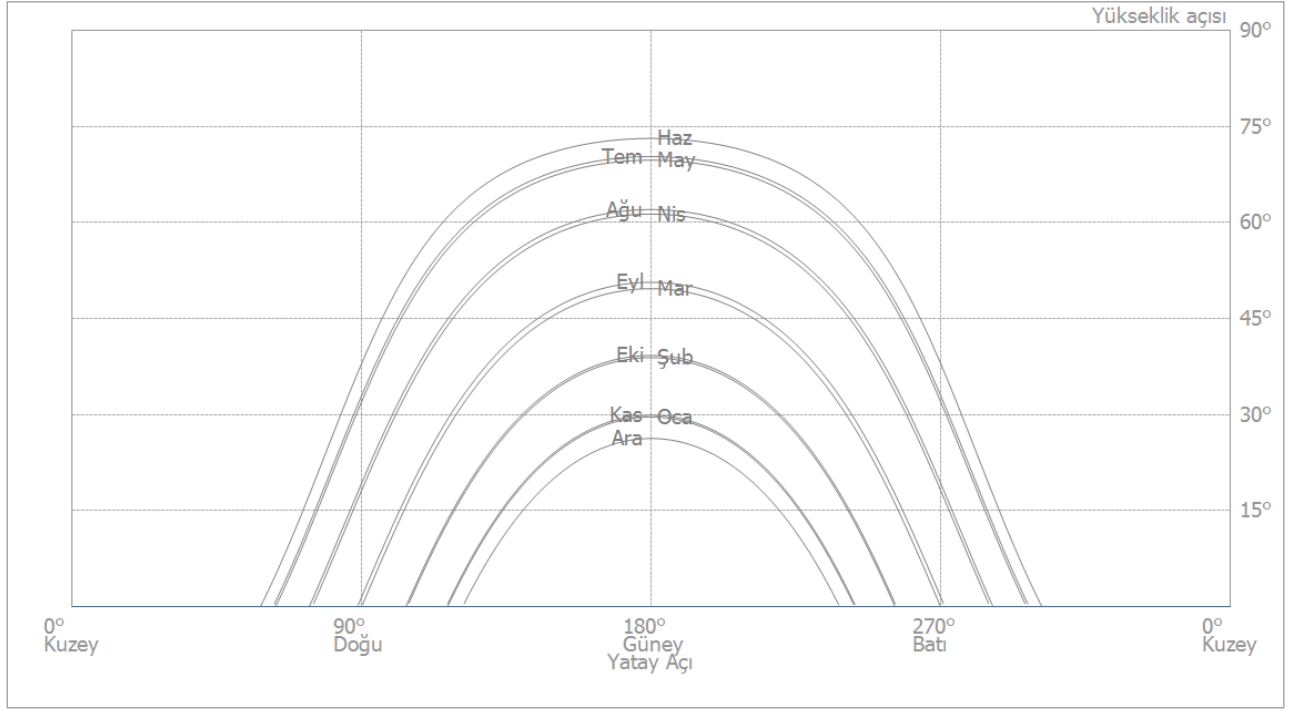
PV jeneratörü, 20. Modül Alanı - Arbitrary Building 09-Mounting Surface Southwest

İsim	Arbitrary Building 09-Mounting Surface Southwest
PV modülleri	244 x SPE 325
Üretici	PEKİNTAŞ ENERJİ
Eğim	11 °
Yerleşim Yönü	Güneybatı 215 °
Montaj Türü	Çatı paraleli - iyi hava aldırır
PV jeneratör yüzeyi	407,5 m ²

Resim: 20. Modül Alanı - Arbitrary Building 09-Mounting Surface Southwest

Ufuk çizgisi, 3D Tasarım

Resim: Ufuk (3D Tasarım)

İnvertör konfigürasyonu

Konfigürasyon 1

Modül Alanı	Building 01-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 2

Modül Alanı	Building 02-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 3

Modül Alanı	Building 03-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 4

Modül Alanı	Building 04-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 5

Modül Alanı	Building 05-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 6

Modül Alanı	Building 07-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 7

Modül Alanı	Building 08-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 8

Modül Alanı	Building 10-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 9

Modül Alanı	Building 11-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 10

Modül Alanı	Building 12-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 11

Modül Alanı	Building 13-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 12

Modül Alanı	Building 14-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 13

Modül Alanı	Building 15-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 14

Modül Alanı	Building 16-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 15

Modül Alanı	Building 17-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 16

Modül Alanı	Building 18-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 17

Modül Alanı	Building 19-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 18

Modül Alanı	Building 20-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	119,2 %
Konfigürasyon	MPP 1+2+3+4+5+6: 10 x 22

Konfigürasyon 19

Modül Alanı	Building 06-Roof Area Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-60KTL-M0 (400Vac)
Sayı	1
Boyutlandırma faktörü	117,5 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 20
	MPP 2: 2 x 20
	MPP 3: 2 x 20
	MPP 4: 2 x 20
	MPP 5: 2 x 19
	MPP 6: 1 x 19

Konfigürasyon 20

Modül Alanı	Arbitrary Building 09-Mounting Surface Southwest
Eviriciler 1	
Üretici	Huawei Technologies
Model	SUN2000-17KTL-M0
Sayı	4
Boyutlandırma faktörü	116,6 %
Konfigürasyon	MPP 1: 2 x 19 MPP 2: 1 x 23

AC Şebekesi**AC Şebekesi**

Faz Adeti	3
Şebeke gerilimi (tek fazlı)	230 V
Deplasman Güç faktörü (cos phi)	+/- 1

Simülasyon sonuçları

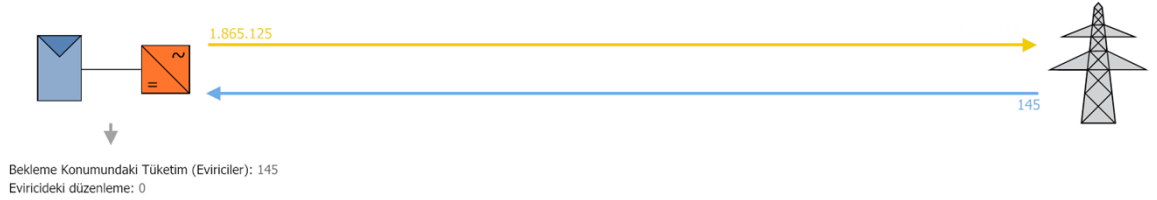
Sonuçlar Tüm Sistem

PV sistemi

PV jeneratör çıkışı	1430 kWp
Yıllık Özgül Kazanç	1.304,28 kWh/kWp
Sistem kullanım oranı (PR)	89,7 %
Gölgelemeden dolayı oluşan kazanç kaybı	1,0 %/Yıl
Şebeke beslemesi	1.865.125 kWh/Yıl
İlk yıl içindeki şebeke beslemesi (Modülün performans düşüşü dahil)	1.865.125 kWh/Yıl
Bekleme Konumundaki Tüketim (Eviriciler)	145 kWh/Yıl
Önlenen CO ₂ emisyonu	1.119.075 kg/yıl

Enerji akışı grafiği

Proje: BANDIRMA TİCARET BORSASI

KWh Tüm değerler
Yuvarlama nedeniyle toplamalarda küçük sapmalar oluşabilir
created with PV*SOL

Resim: Enerji akışı grafiği

Finansal Analiz

Genel Bakış

Sistem bilgileri

İlk yıl içindeki şebeke beslemesi (Modülün performans düşüşü dahil)	1.865.125 kWh/Yıl
PV jeneratör çıkışı	1430 kWp
Sistemin devreye alınması	20.05.2020
Değerlendirme Dönemi	20 Yıllar
Anaparaya uygulanan faiz	1 %

Ekonomik Parametreler

Varlıkların Getirisi	33,46 %
Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)	28.309.300,21 ₺
Amortisman süresi	3,9 Yıllar
Elektrik üretim maliyeti	0,15 ₺/kWh

Ödemelere Genel Bakış

Belirli yatırım giderleri	3.597,90 ₺/kWp
Yatırım Maliyetleri	5.145.000,00 ₺
Tek Seferlik Ödemeler	0,00 ₺
Gelen Sübvansiyonlar	0,00 ₺
Yıllık giderler	11.200,00 ₺/Yıl
Diğer Gelirler veya Tasarruflar	0,00 ₺/Yıl

Ödemeler ve tasarruflar

Şebeke İşletmecisi tarafından ilk yılda yapılan toplam ödeme	1.005.888,94 ₺/Yıl
New Tariff - ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.	
Geçerlilik	2.01.2020 - 1.01.2030
Özel Besleme Ücreti	0,5 ₺/kWh
Teşvik Miktarı	1.005.888,94 ₺/Yıl
Teşvik Miktarı için Enflasyon Oranı	20,00 %/Yıl

Nakit akışı

Nakit akış tablosu

	Yıl 1	Yıl 2	Yıl 3	Yıl 4	Yıl 5
Yatırımlar	-₺5.145.000,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Diğer Giderler	-₺11.089,11	-₺10.979,32	-₺10.870,61	-₺10.762,98	-₺10.656,42
Teşvik Miktarı	₺924.354,97	₺1.202.403,69	₺1.451.683,51	₺1.752.643,49	₺2.115.997,87
Yıllık nakit akışı	-₺4.231.734,13	₺1.191.424,38	₺1.440.812,90	₺1.741.880,51	₺2.105.341,45
Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)	-₺4.231.734,13	-₺3.040.309,76	-₺1.599.496,86	₺142.383,65	₺2.247.725,11

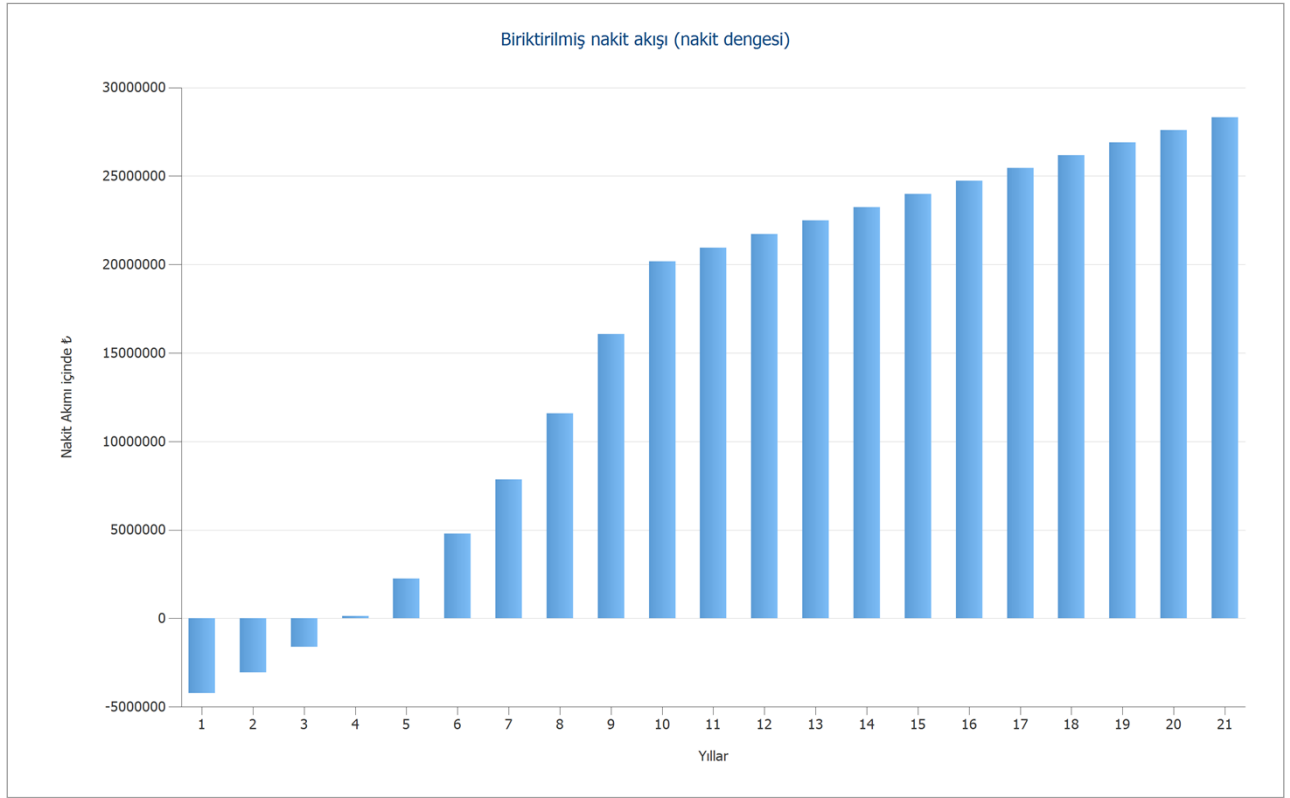
	Yıl 6	Yıl 7	Yıl 8	Yıl 9	Yıl 10
Yatırımlar	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Diğer Giderler	-₺10.550,91	-₺10.446,44	-₺10.343,01	-₺10.240,61	-₺10.139,21
Teşvik Miktarı	₺2.554.682,12	₺3.084.313,46	₺3.723.746,87	₺4.495.746,28	₺4.132.359,63
Yıllık nakit akışı	₺2.544.131,21	₺3.073.867,02	₺3.713.403,86	₺4.485.505,67	₺4.122.220,42
Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)	₺4.791.856,32	₺7.865.723,34	₺11.579.127,20	₺16.064.632,87	₺20.186.853,29

	Yıl 11	Yıl 12	Yıl 13	Yıl 14	Yıl 15
Yatırımlar	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Diğer Giderler	-₺10.038,83	-₺9.939,43	-₺9.841,02	-₺9.743,59	-₺9.647,11
Teşvik Miktarı	₺785.725,07	₺777.945,62	₺770.243,19	₺762.617,01	₺755.066,35
Yıllık nakit akışı	₺775.686,25	₺768.006,19	₺760.402,16	₺752.873,43	₺745.419,24
Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)	₺20.962.539,54	₺21.730.545,72	₺22.490.947,89	₺23.243.821,32	₺23.989.240,56

	Yıl 16	Yıl 17	Yıl 18	Yıl 19	Yıl 20
Yatırımlar	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Diğer Giderler	-₺9.551,60	-₺9.457,03	-₺9.363,39	-₺9.270,69	-₺9.178,90
Teşvik Miktarı	₺747.590,45	₺740.188,56	₺732.859,96	₺725.603,92	₺718.419,73
Yıllık nakit akışı	₺738.038,85	₺730.731,53	₺723.496,57	₺716.333,24	₺709.240,83
Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)	₺24.727.279,40	₺25.458.010,94	₺26.181.507,51	₺26.897.840,74	₺27.607.081,57

	Yıl 21
Yatırımlar	₺0,00
Diğer Giderler	-₺9.088,02
Teşvik Miktarı	₺711.306,66
Yıllık nakit akışı	₺702.218,64
Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)	₺28.309.300,21

Düşüş ve enflasyon oranları, tüm gözlem dönemi boyunca aylık olarak uygulanır. Bu uygulama ilk sene içerisinde yapılır.

Resim: Biriktirilmiş nakit akışı (nakit dengesi)

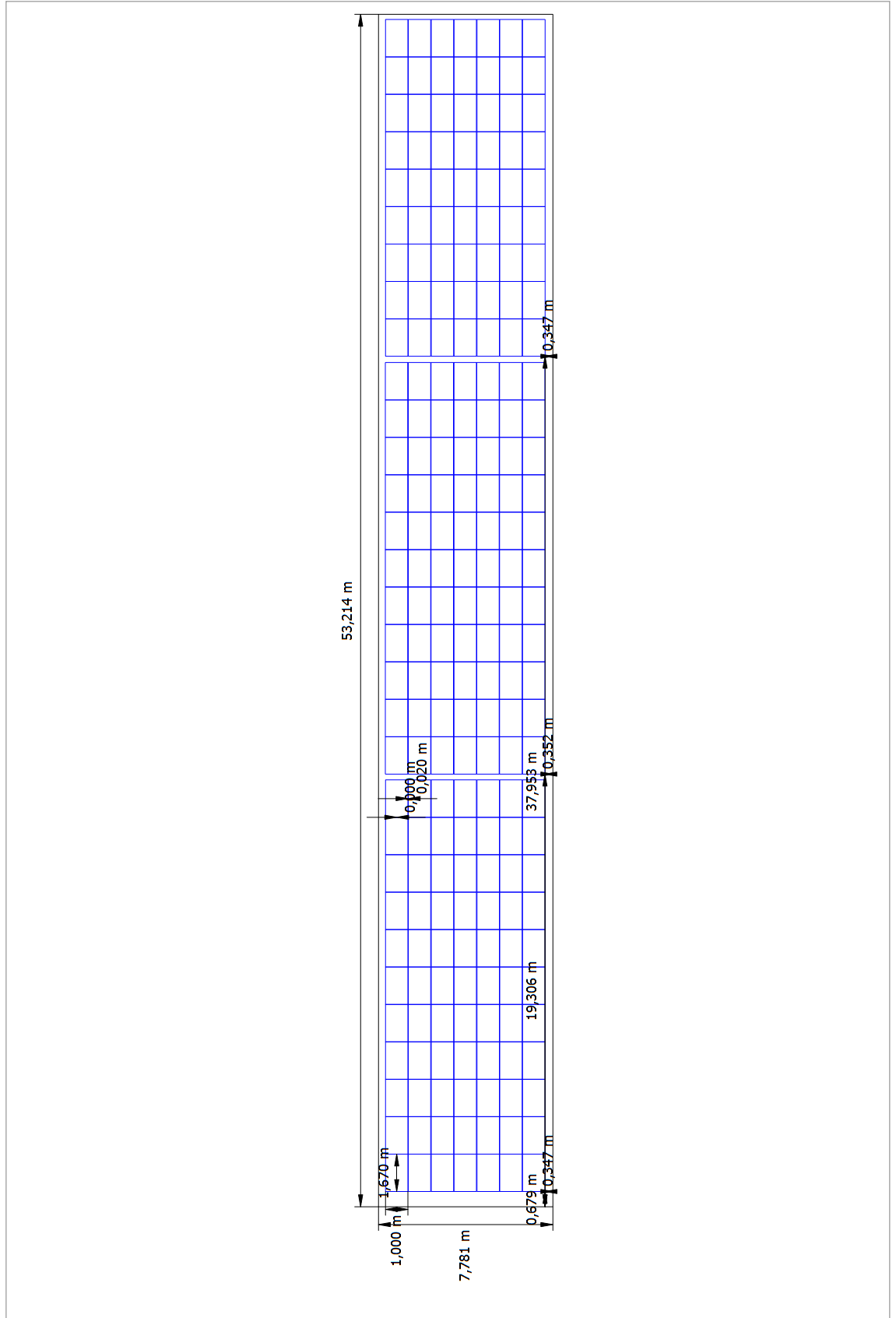
Planlar

Devre şeması

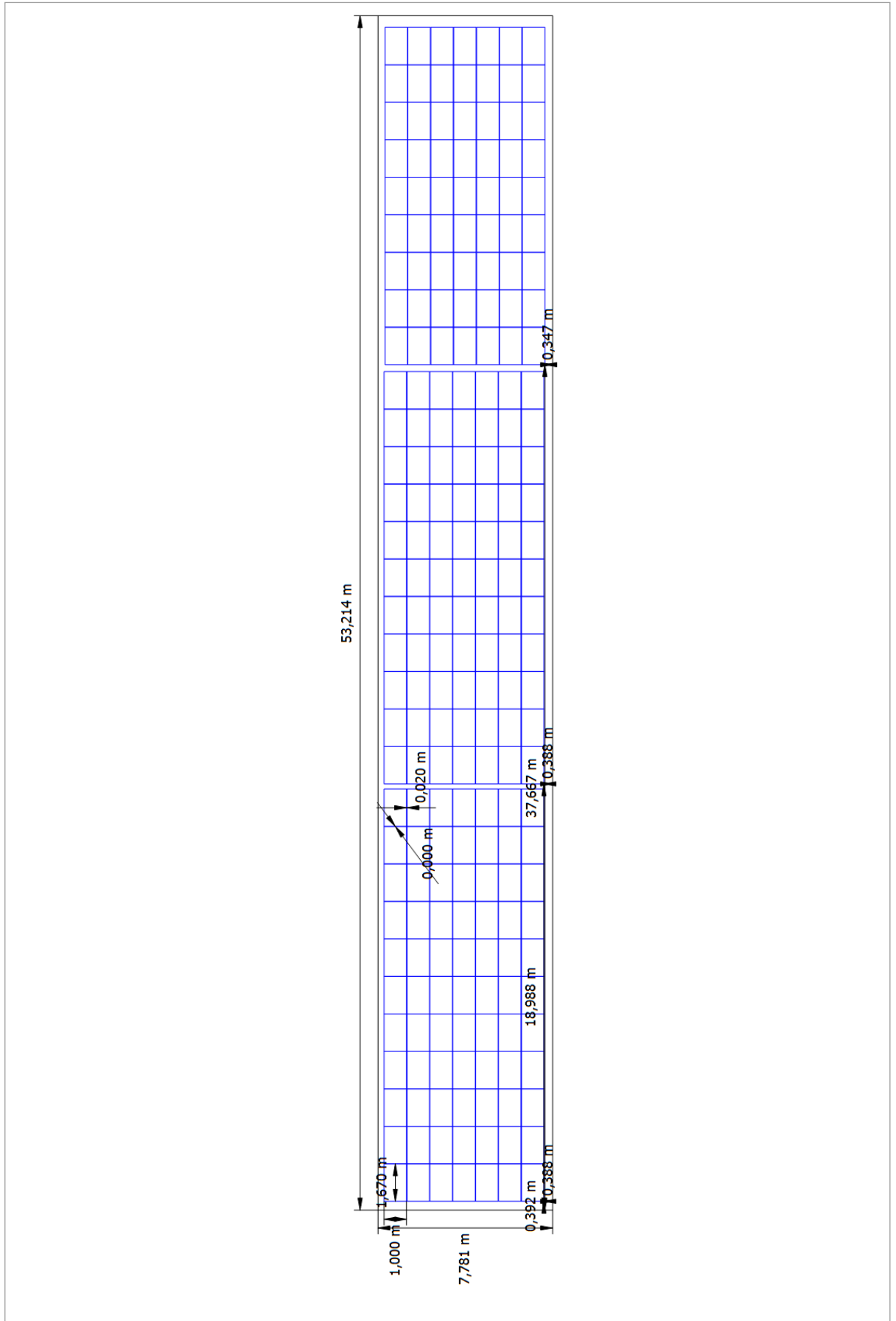
Şirket AE SOLAR ENERJİ ELEKTRİK VE SAN. TİC. LTD. ŞTİ 600 EVLER MAH. YIGITLER SOK. NO 3 10200 BANDIRMA BALIKESİR	Ek türü 3D - Şebekeye bağlı PV sistemi Taraftan oluşturuldu. AYTAÇ AYSAĞI	Bilgi kapasitesi 1430 kWp	Besleme Fazları 3-fazlı
	Tarafından onaylandı	Paçça numarası	
	Adres sistemi Balıkesir Adana 6. Km. Bandırma Balıkesir	Belge Türü Devre şeması	Sevye 1

Resim: Devre şeması

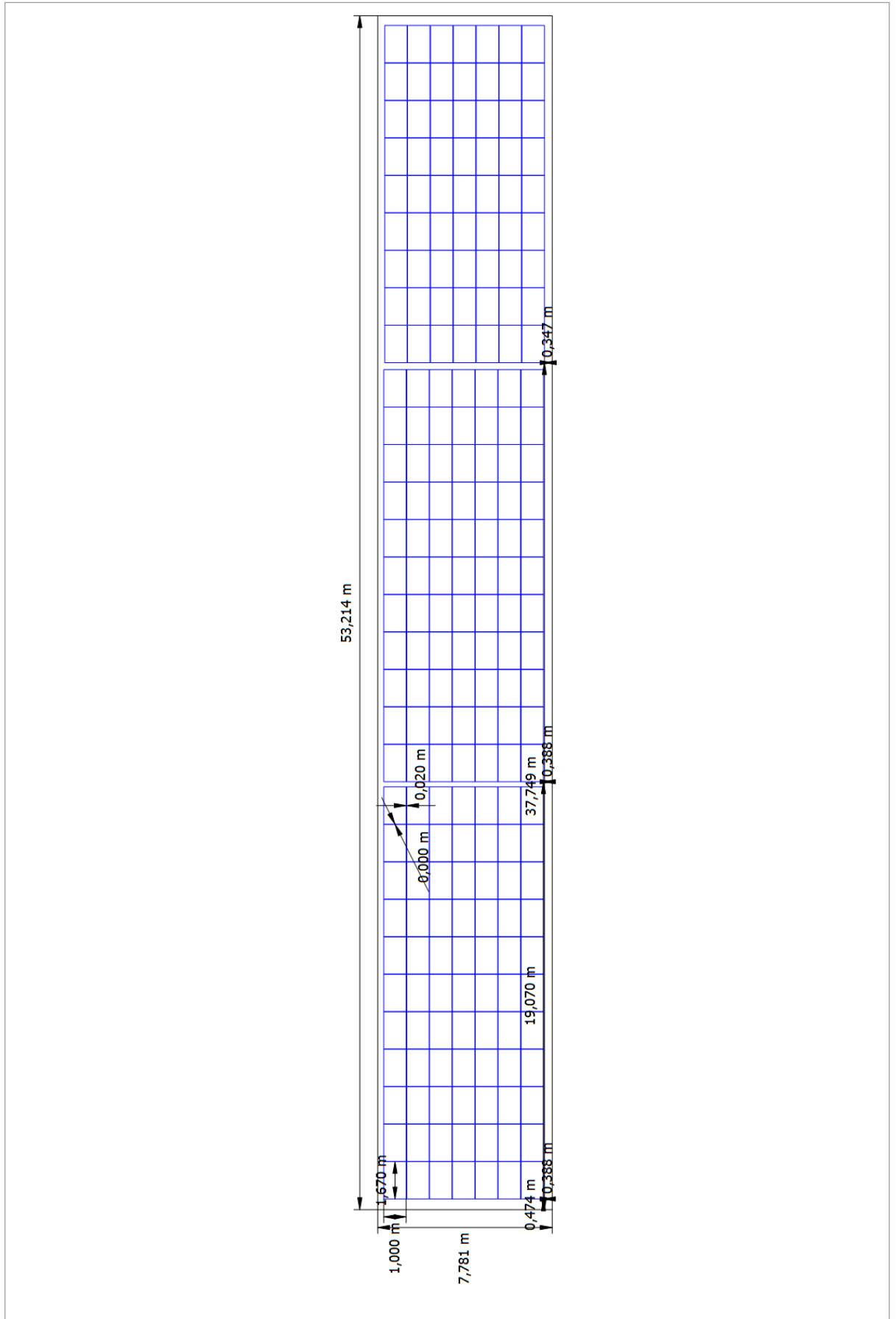
Boyutlandırma Planı

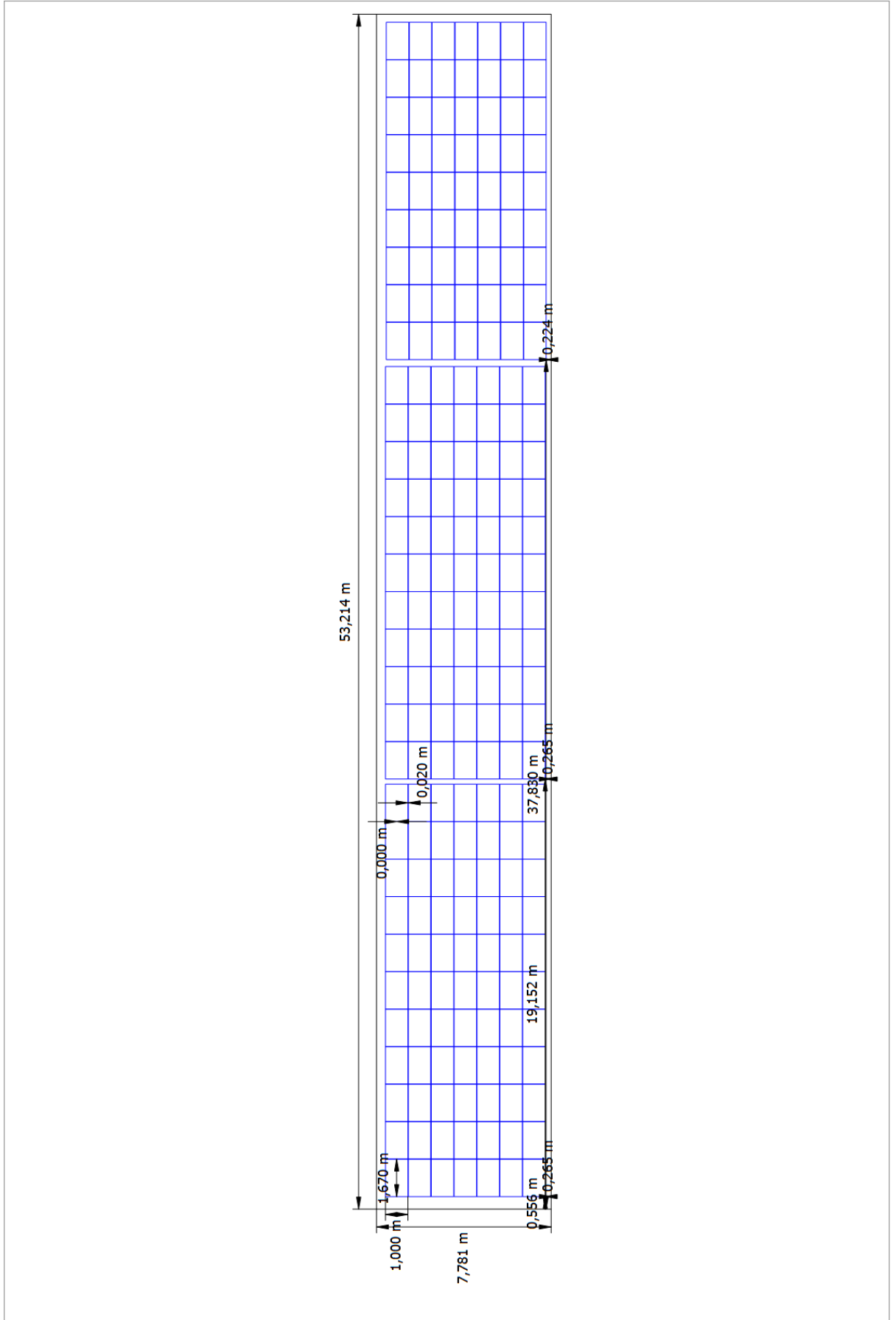
Resim: Building 01-Roof Area Southwest

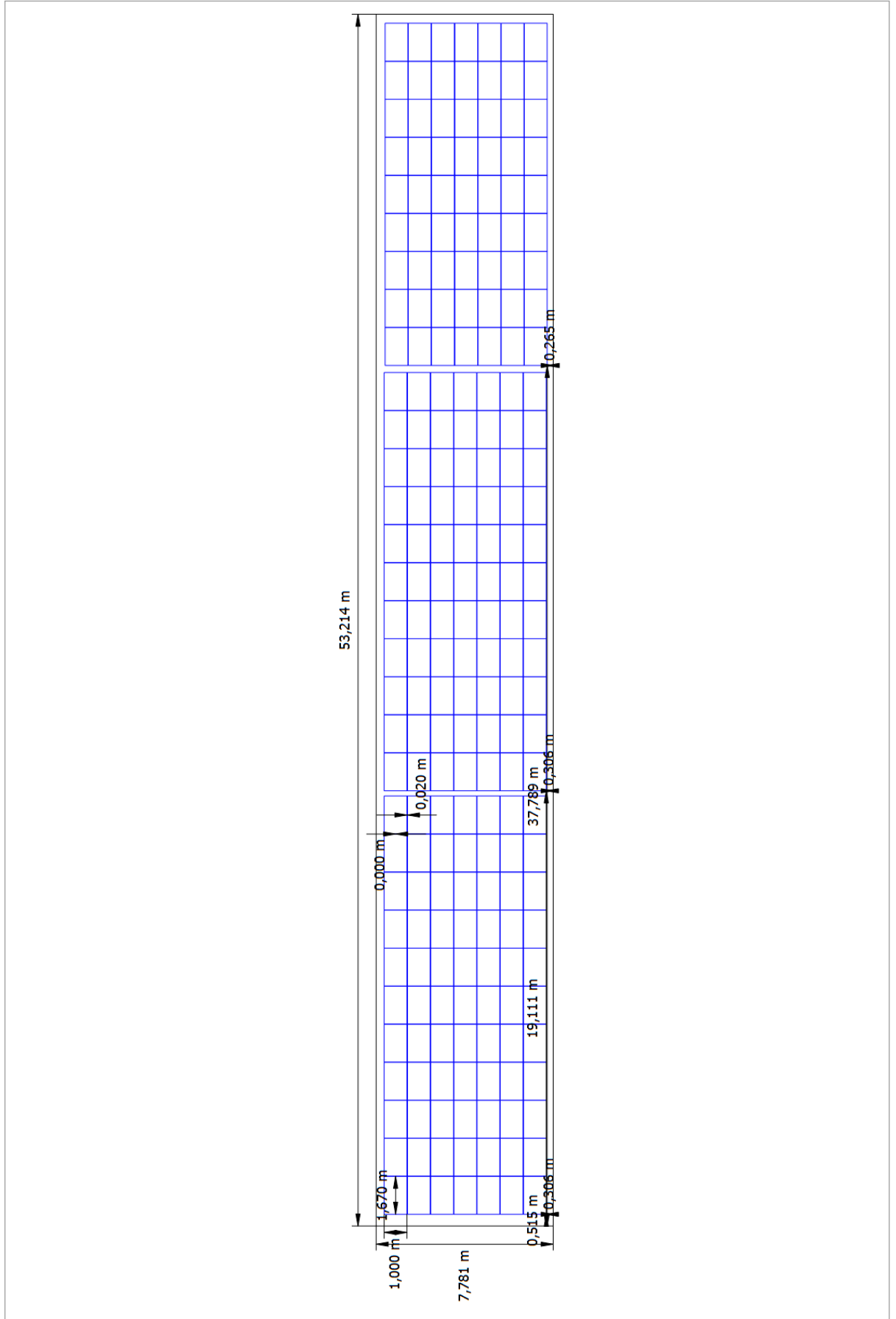
Resim: Building 02-Roof Area Southwest

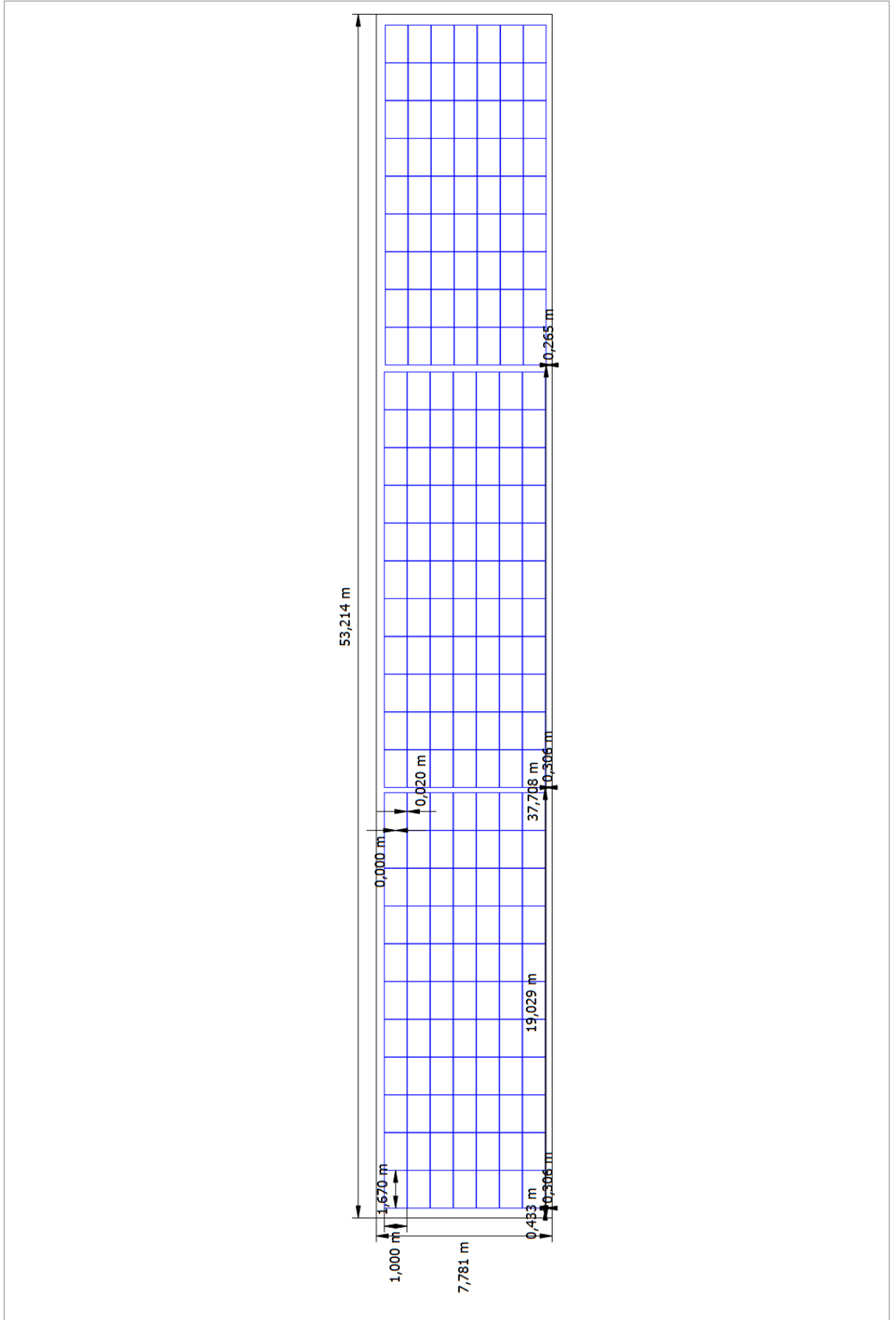
Resim: Building 03-Roof Area Southwest

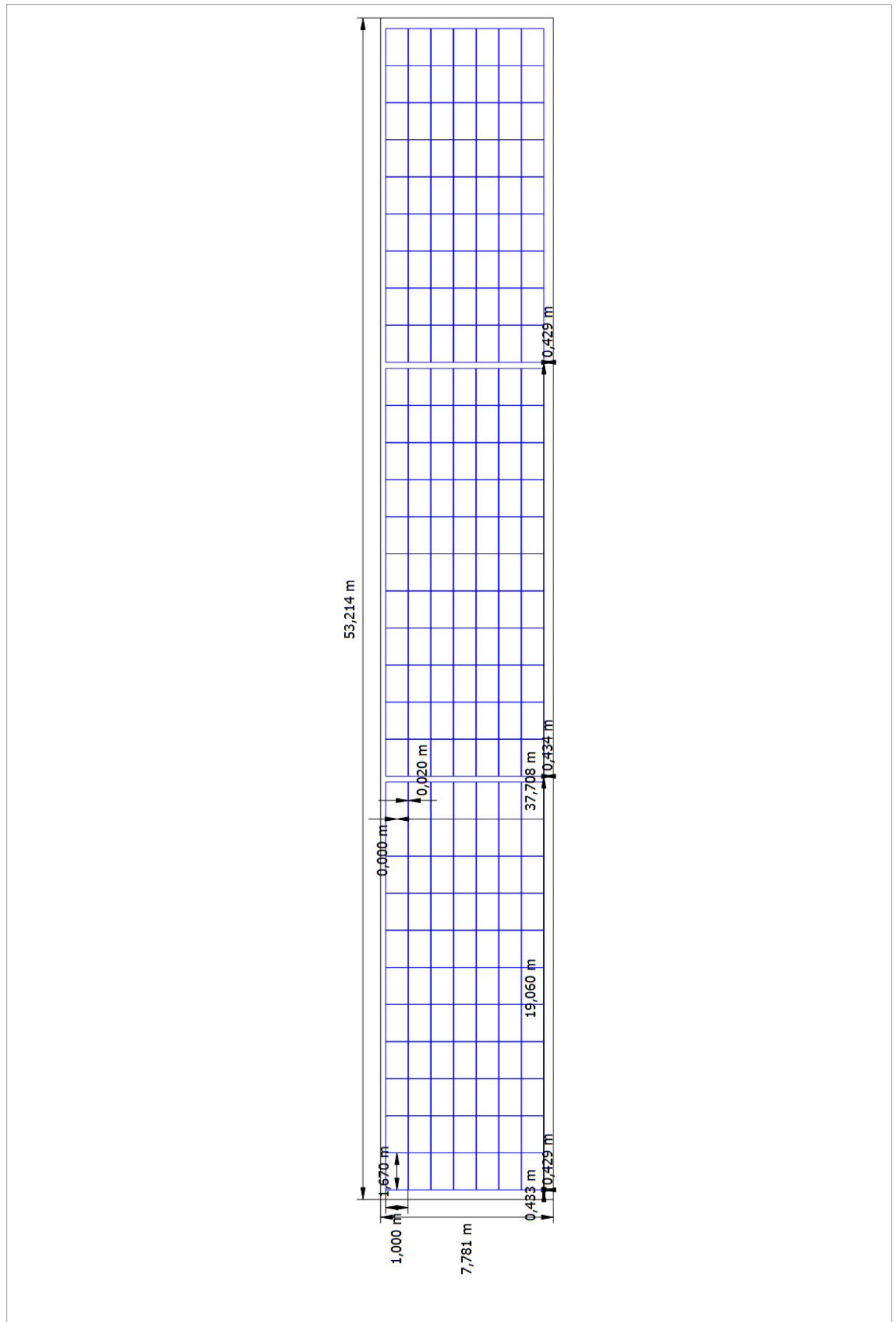
Resim: Building 04-Roof Area Southwest

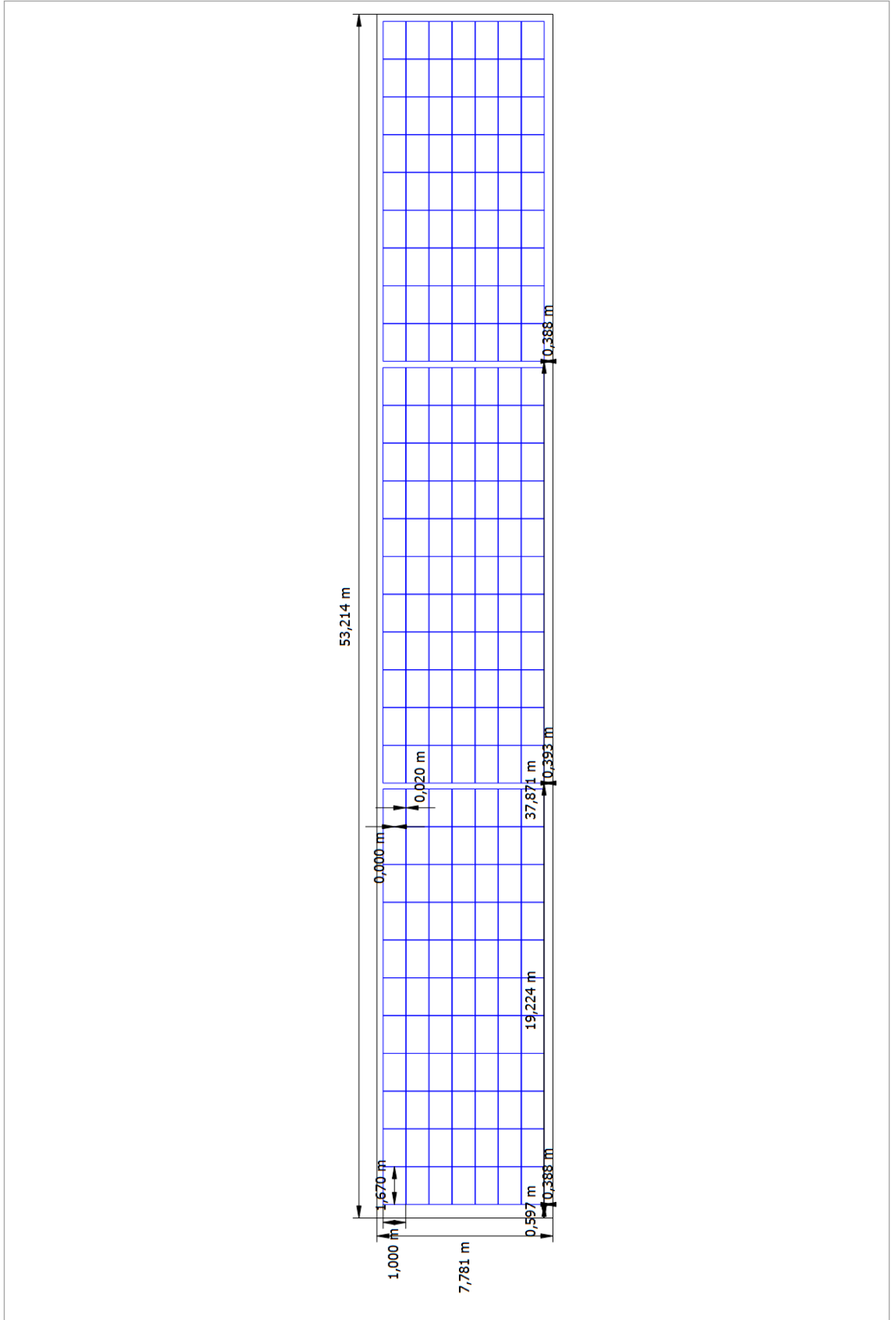
Resim: Building 05-Roof Area Southwest

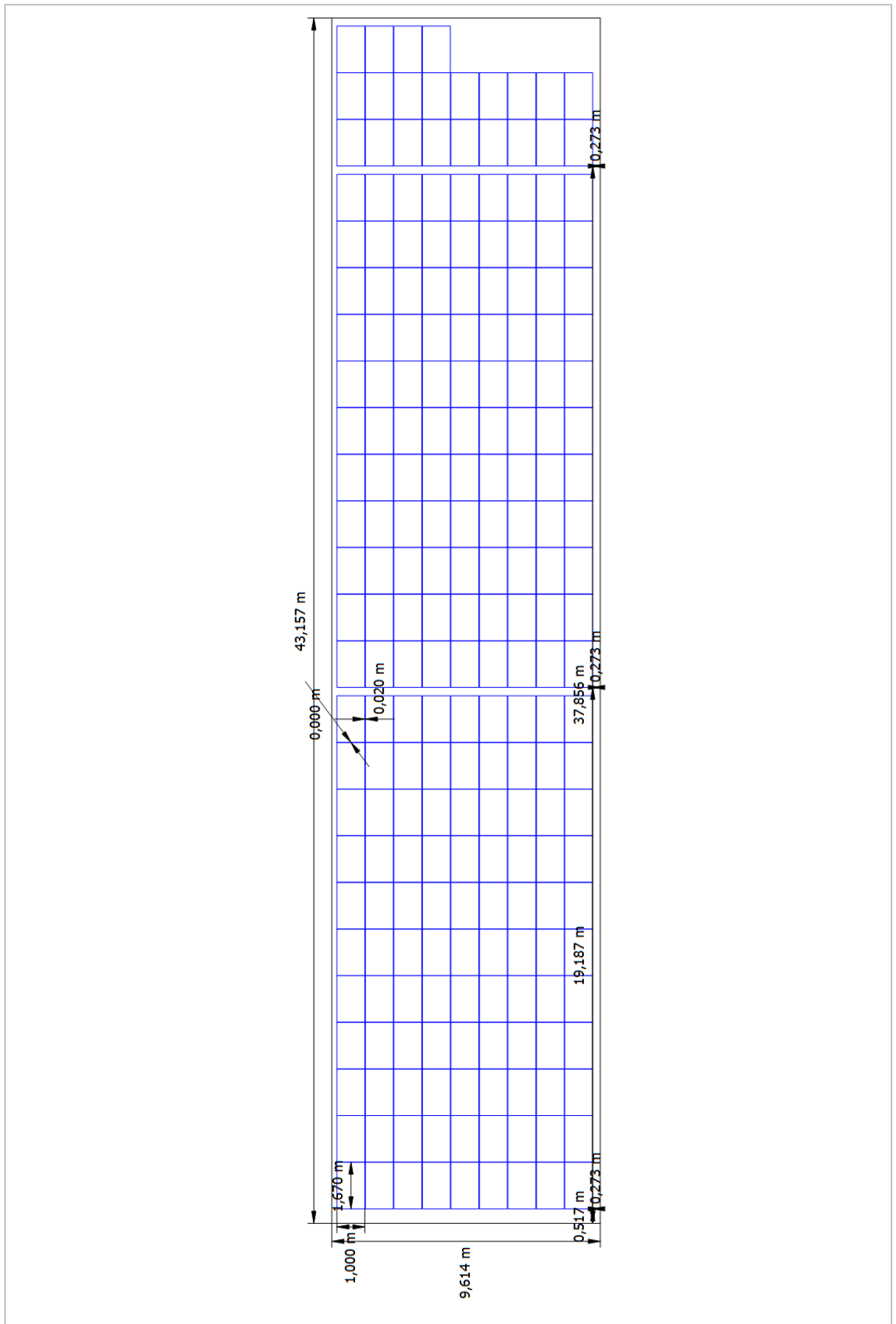
Resim: Building 07-Roof Area Southwest

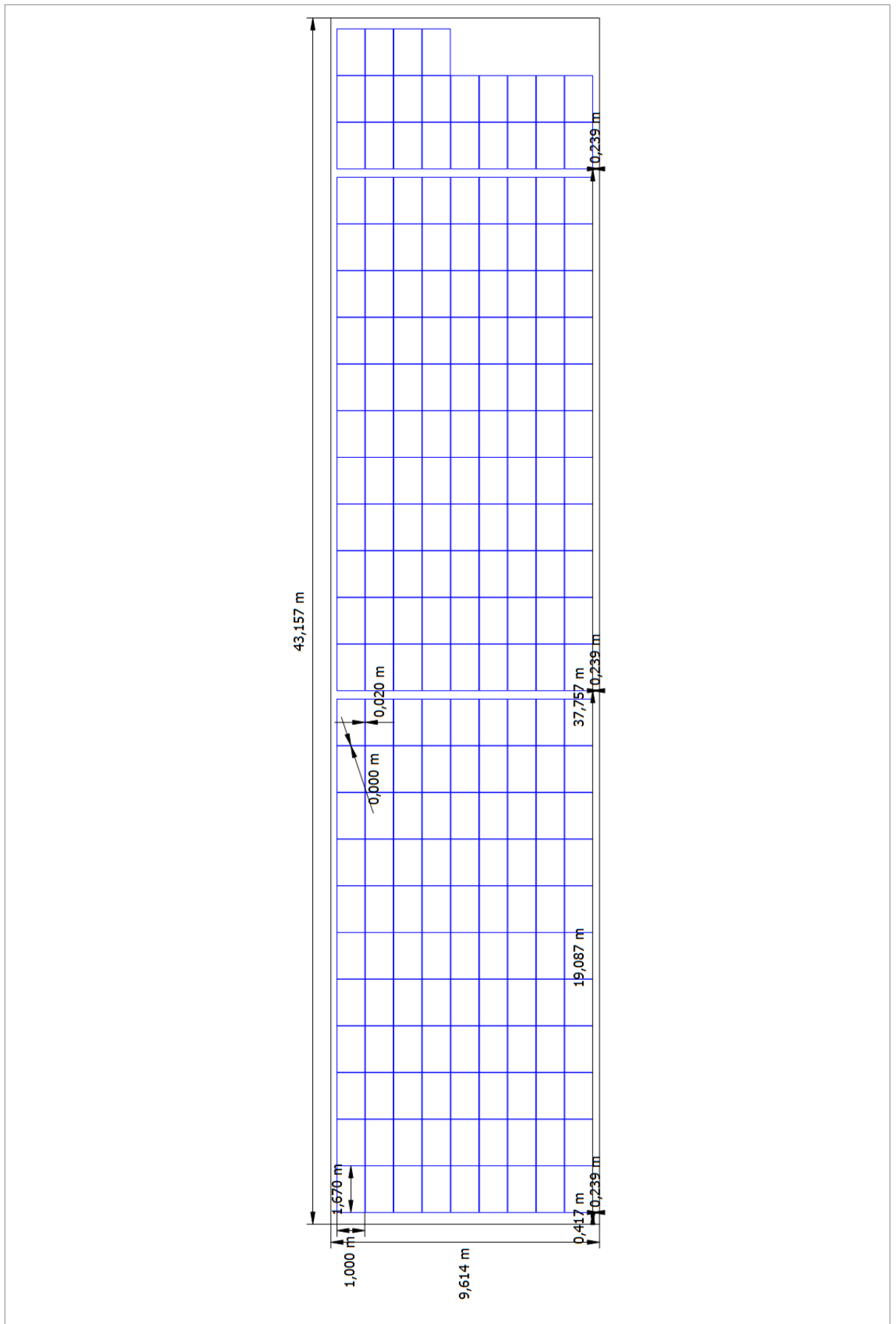
Resim: Building 06-Roof Area Southwest

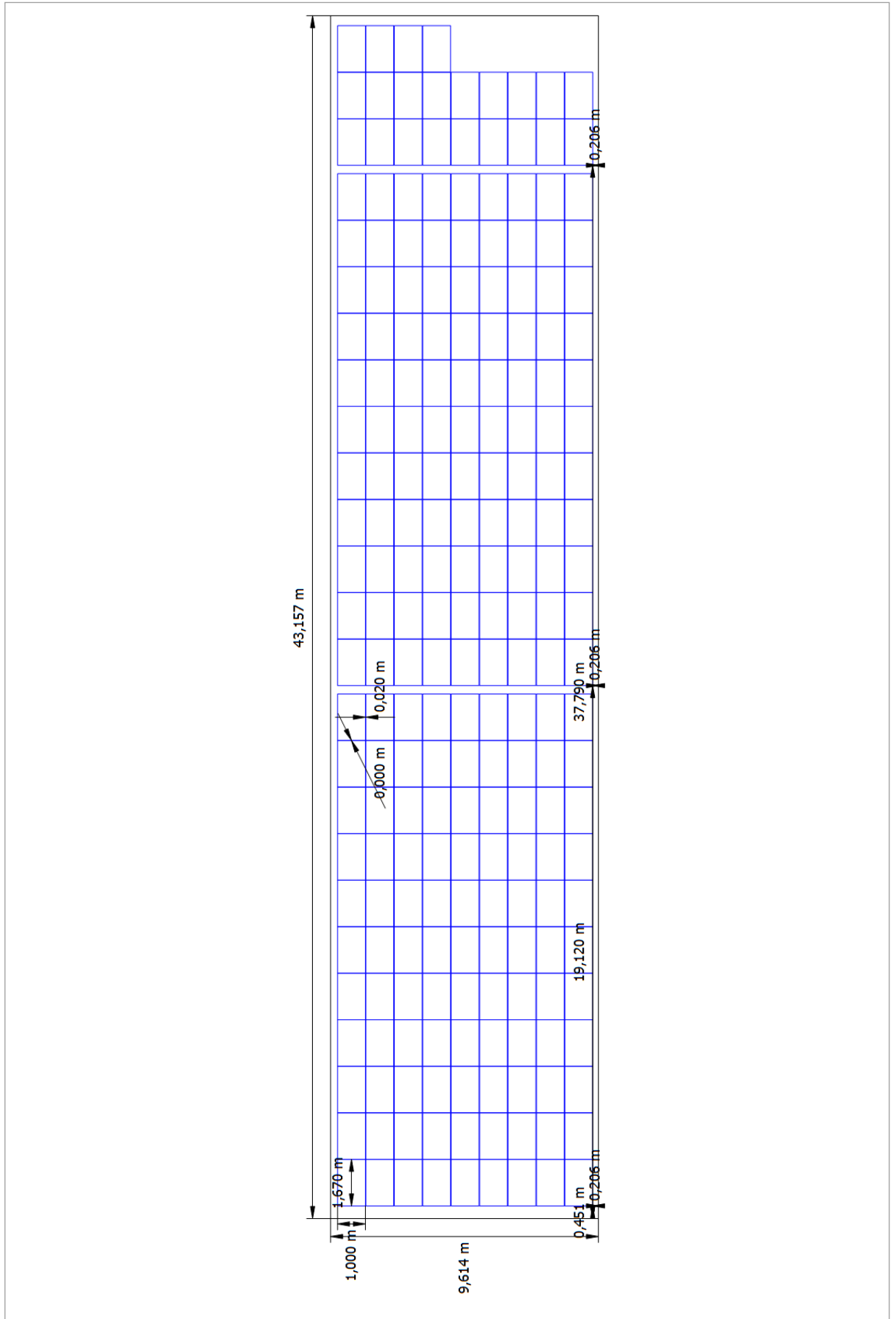
Resim: Building 08-Roof Area Southwest

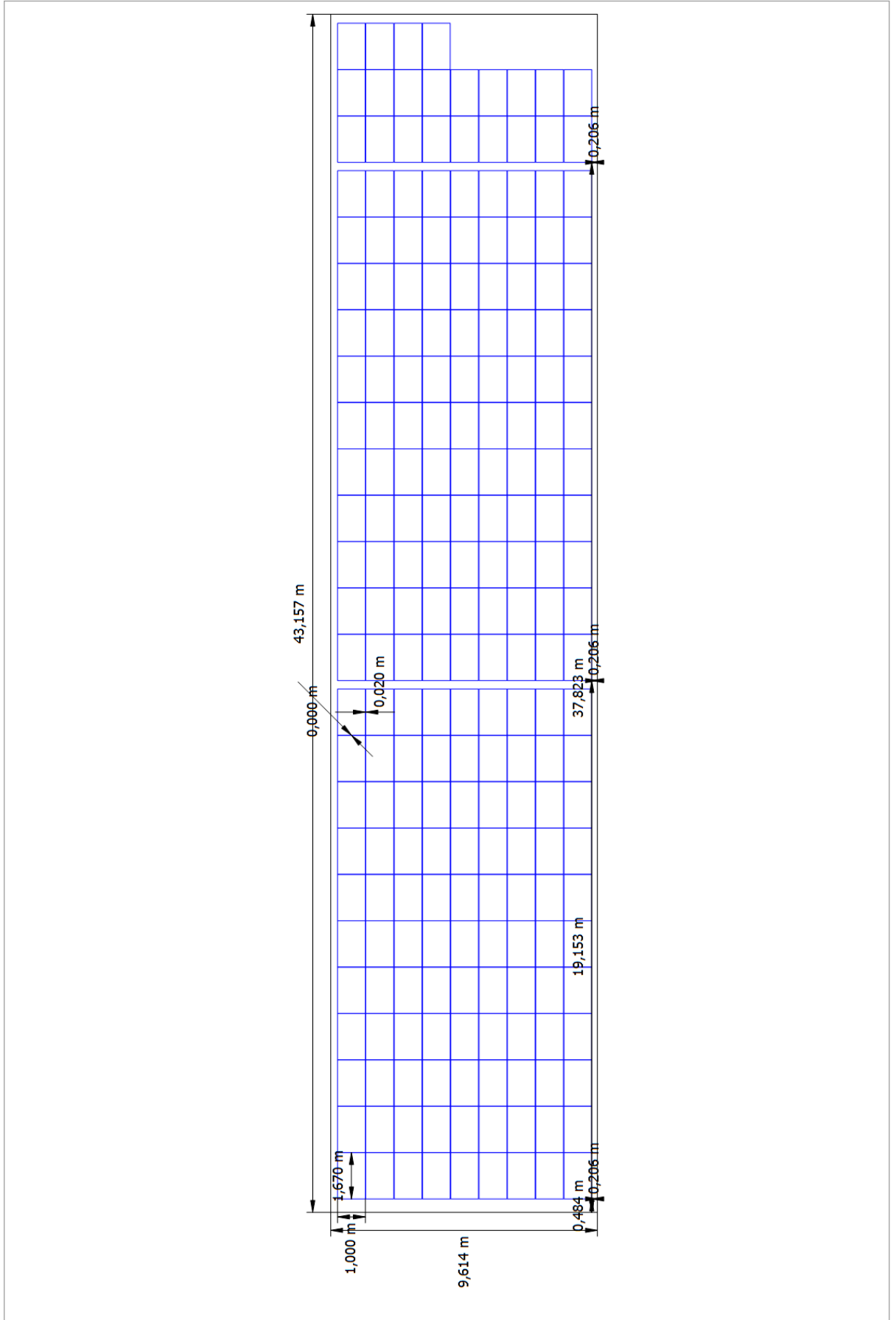
Resim: Building 20-Roof Area Southwest

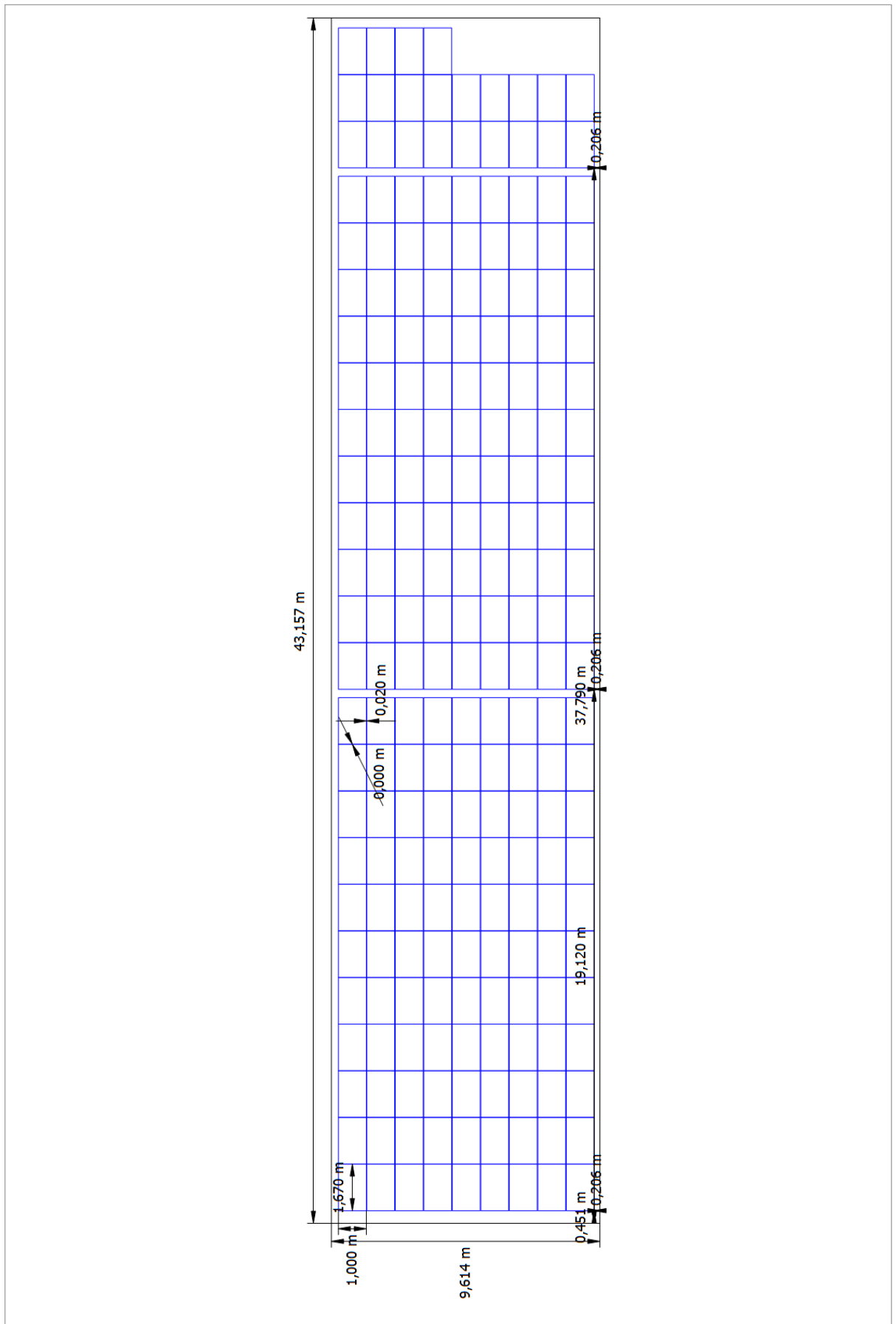
Resim: Building 19-Roof Area Southwest

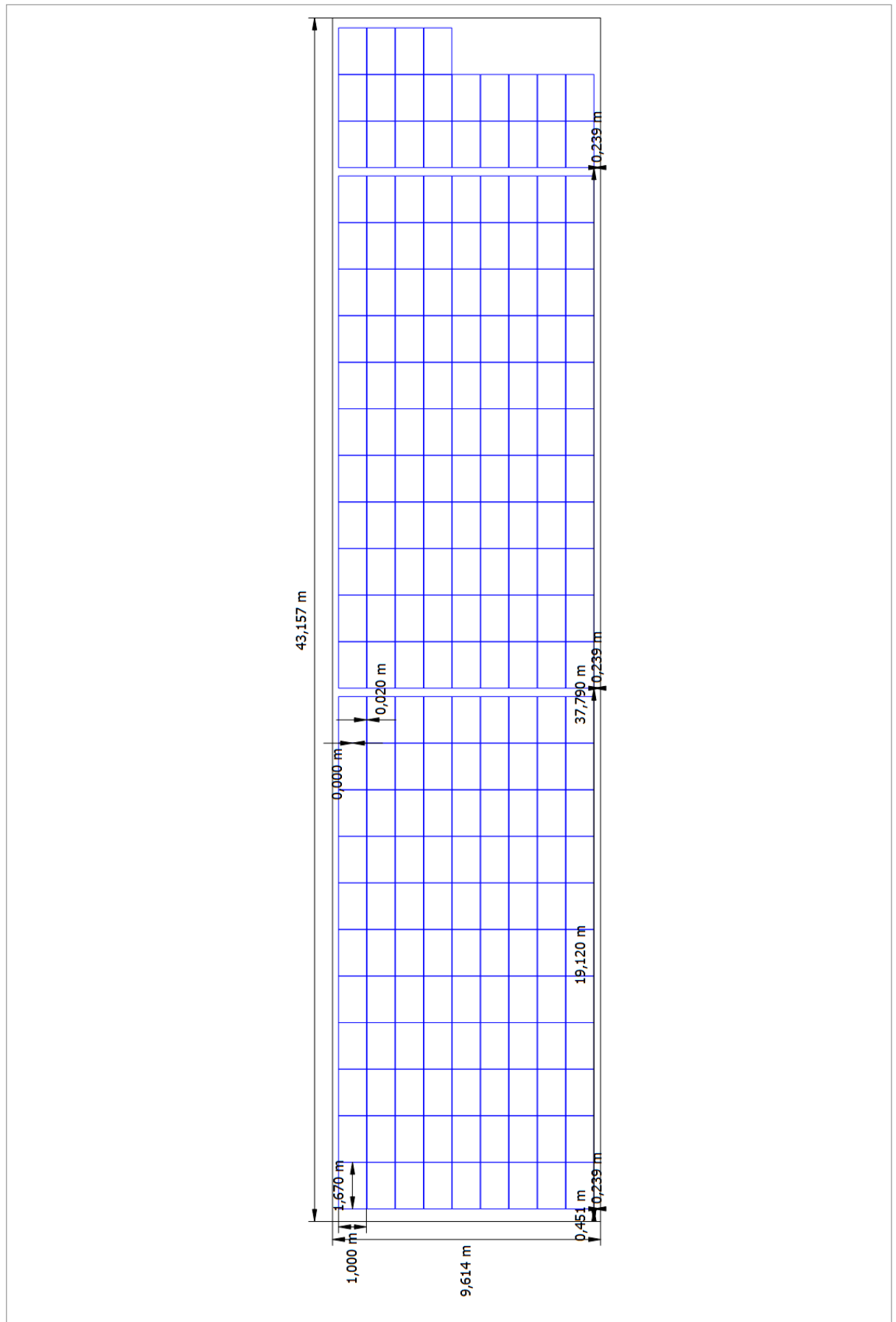
Resim: Building 18-Roof Area Southwest

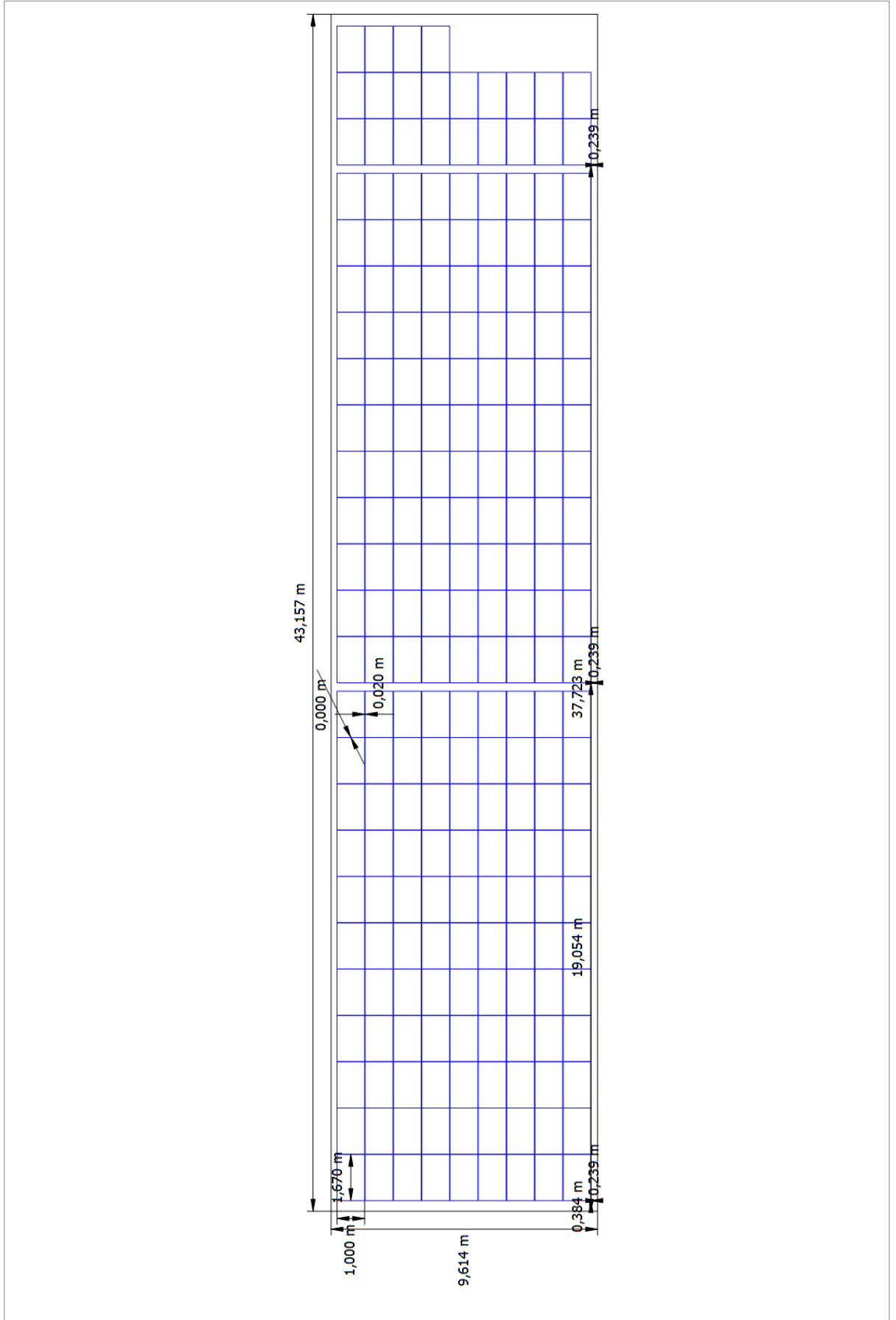
Resim: Building 17-Roof Area Southwest

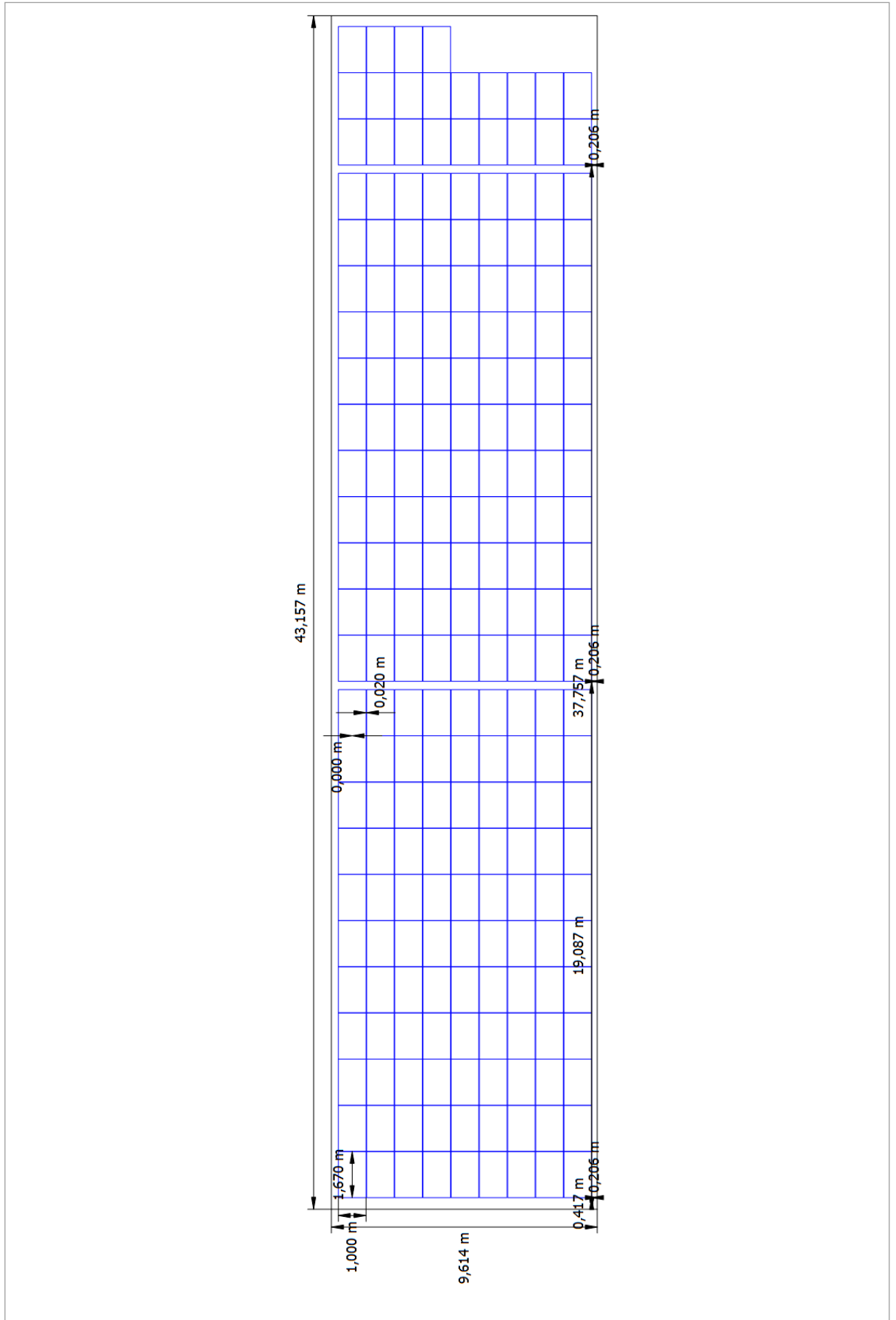
Resim: Building 16-Roof Area Southwest

Resim: Building 15-Roof Area Southwest

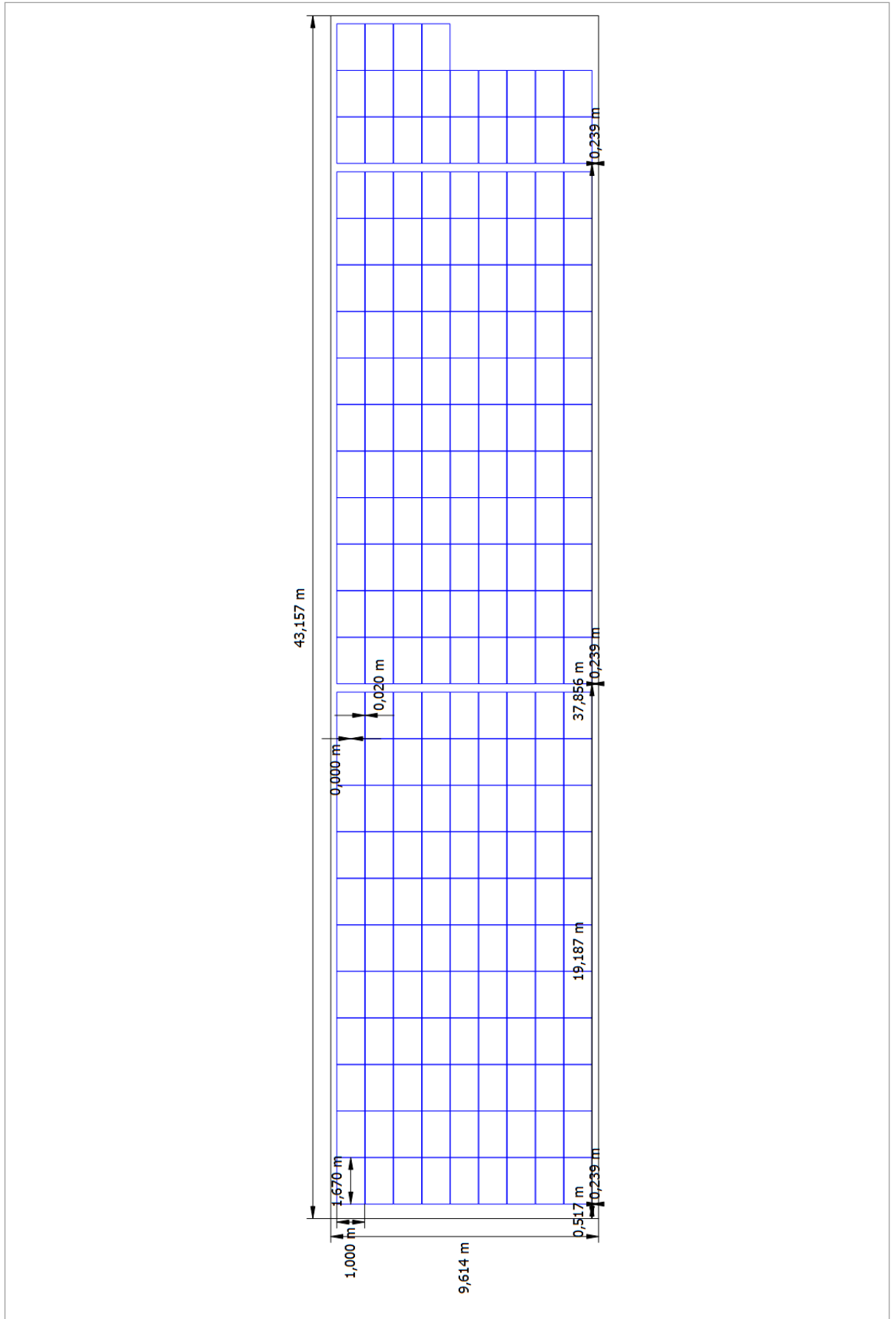

Resim: Building 14-Roof Area Southwest

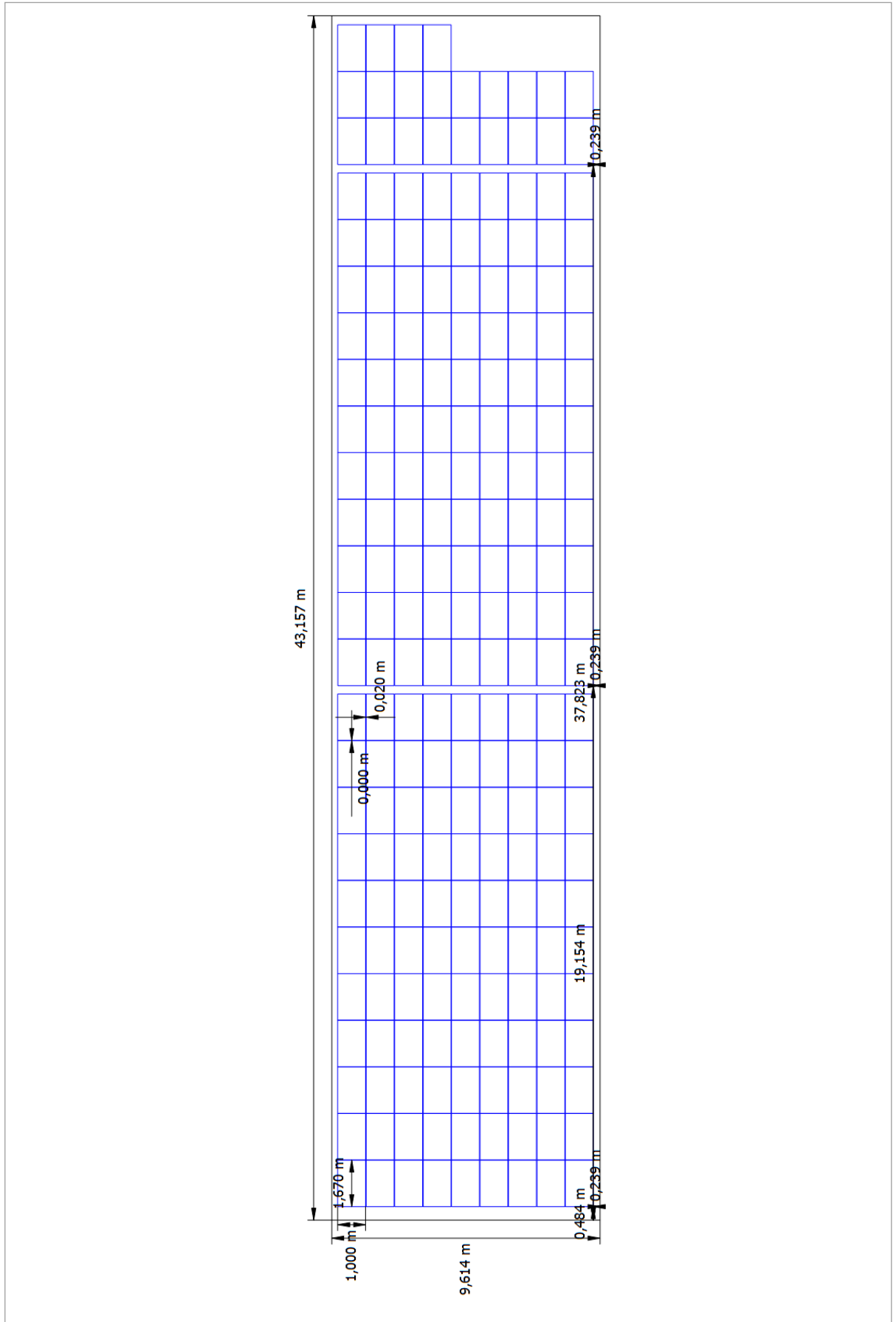

Resim: Building 13-Roof Area Southwest

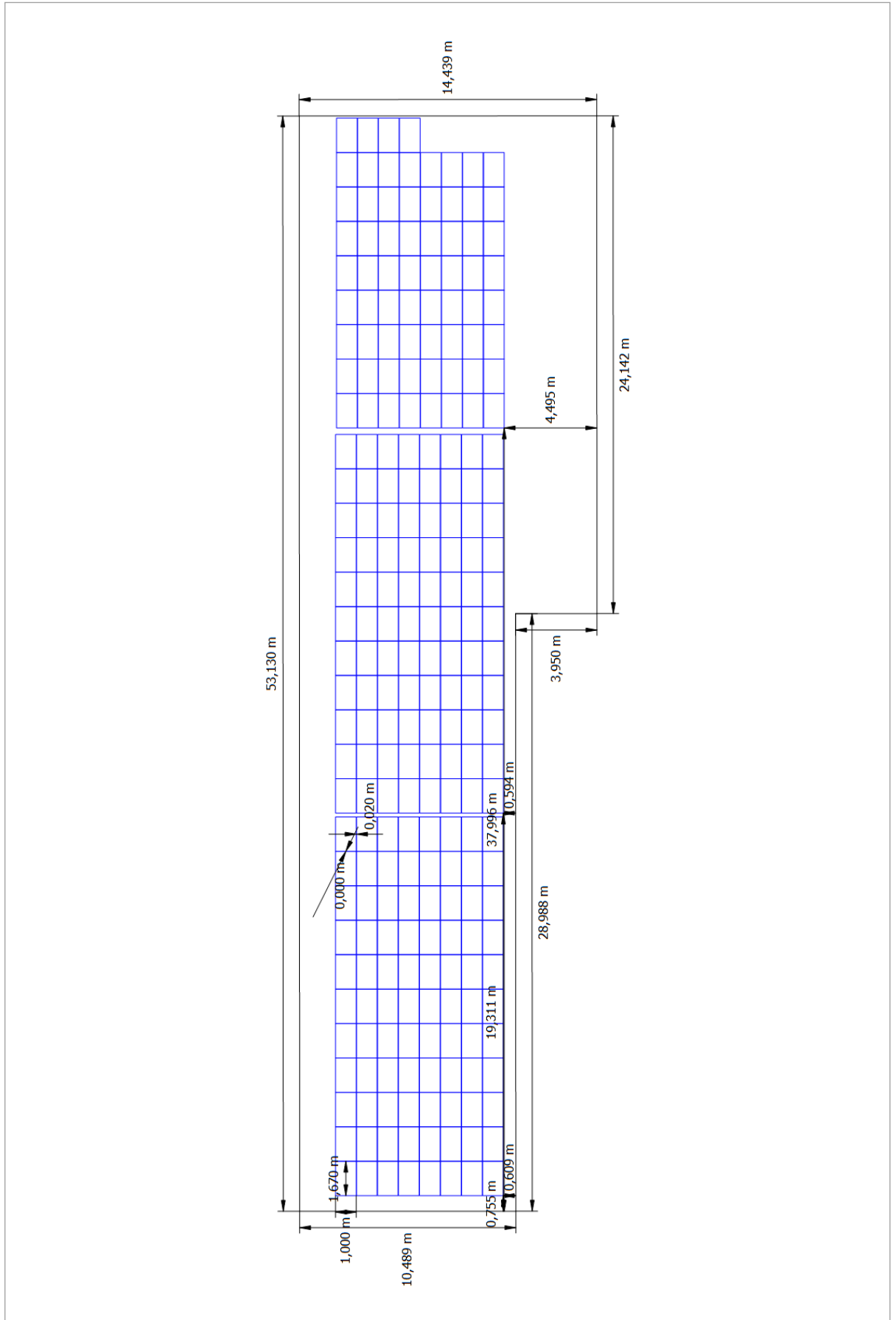

Resim: Building 11-Roof Area Southwest

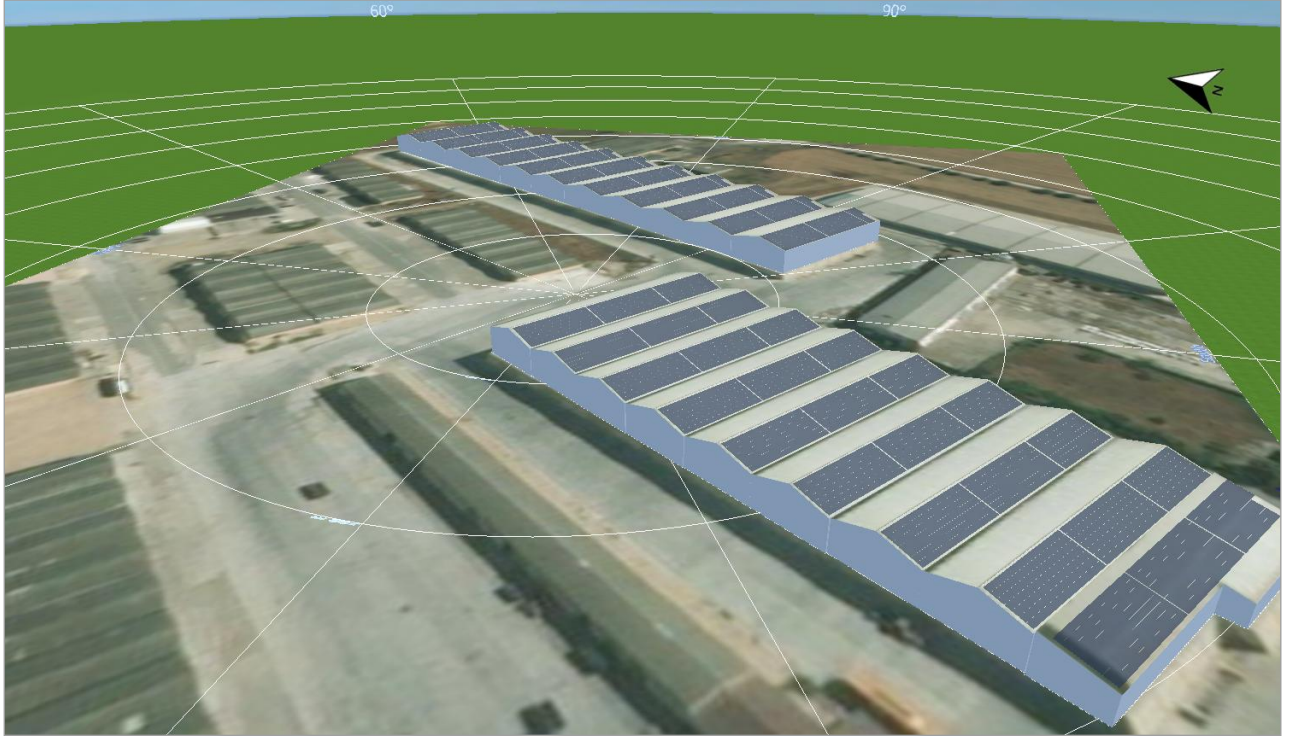
Resim: Building 10-Roof Area Southwest

Resim: Arbitrary Building 09-Mounting Surface Southwest

Ekran Görüntüleri, 3D Tasarım

Çevre

Resim: Screenshot01

Modül Alanları

Resim: Screenshot02

BANDIRMA TİCARET BORSASI

AE SOLAR ENERJİ ELEKTRİK VE SAN.TİC.LTD.ŞTİ
Teklif no.: 000029

Resim: Screenshot03

Resim: Screenshot04

BANDIRMA TİCARET BORSASI GES YATIRIMI FİZİBİLİTESİ

Güney Marmara Kalkınma Ajansı 2019 yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği, Güney Marmara Kalkınma Ajansı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının görüşlerini yansıtmamakta olup içerikle ilgili tüm sorumluluk Bandırma Ticaret Borsasına aittir.